

IZBORNI ZAKON

DIO PRVI ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA I. OSNOVNE ODREDBE

POGLAVLJE I. PREDMET ZAKONA

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se:

1. izbor zastupnika u Hrvatski sabor
2. izbor Predsjednika Republike Hrvatske
3. izbor zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske
4. lokalni izbori:
 - a) izbor članova u predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
 - b) izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te
 - c) izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 3.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva Vijeća 93/109/EZ od 6. prosinca 1993. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (SL L 329, 30.12.2013.)
- Direktiva Vijeća 2013/1/EU od 20. prosinca 2012. o izmjeni Direktive 93/109/EZ o usklađivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (SL L 26, 26.1.2013.)
- Akt o izboru predstavnika Europskog parlamenta neposrednim općim glasovanjem od 18. studenoga 1999., verzija od 11. veljače 2004. (Konsolidirana verzija koja uključuje Akt od 20. rujna 1976. (OJEC L 278 of 08.10.1976, p.5) i izmjene i dopune uvedene člankom 10. Akta o pristupanju Grčke Europskim zajednicama, člankom 10. Akta o pristupanju Španjolske i Portugala Europskim zajednicama, Odlukom 93/81/Euratom, ECSC, EEZ Vijeća od 1. veljače 1993. (OJEC L 33 of 09.02.1993, p.15), člankom 11. Akta o pristupanju Austrije, Švedske i Finske Europskoj uniji i člankom 5. Amsterdamskog ugovora, od 2. listopada 1997. (OJEC C 340 of 10.11.1997, p.1)

- Direktiva Vijeća 94/80/EZ od 19. prosinca 1994. o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na lokalnim izborima za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (SL L368/38, 31.12.1994.).

POGLAVLJE II.

POJMOVI

Članak 4.

Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. **birač** je osoba koja ima biračko pravo
2. **biračko pravo** je pravo birati (aktivno biračko pravo) i biti biran (pasivno biračko pravo)
3. **državna tiskara** je tiskara u vlasništvu Republike Hrvatske u kojoj se tiska i izdaje službeni list Republike Hrvatske te službeni i drugi obrasci
4. **izbori** su izbori za zastupnike u Hrvatski sabor, izbori za predsjednika Republike Hrvatske, izbori zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske i lokalni izbori
5. **izborna jedinica** je zakonom određeno područje (teritorij) na kojem se provode izbori
6. **izborna radnja** je radnja koju je izborno tijelo poduzelo u svrhu provedbe izbora/izbornog postupka
7. **izborna tijela** su izborna povjerenstva i birački odbori
8. **izborni materijal** je materijal koji je korišten u izbornom postupku u svrhu provedbe izbora. Izborni materijal čine: prijedlozi kandidacijskih lista, odnosno kandidatura, obrasci sa potpisima birača koji podupiru prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature, očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature, potvrde iz kaznene evidencije, odluke o pravovaljanim predloženim kandidacijskim listama, odnosno kandidaturama, zbirne liste kandidacijskih lista, odnosno kandidatura, oglasi sa svim kandidacijskim listama i zbirnom listom kandidacijskih lista, odnosno kandidatura, izjave o prihvatanju dužnosti člana izbornog tijela, rješenja o imenovanju izbornih tijela, rješenja o određivanju biračkih mjesta, rješenja kojima se dozvoljava promatranje izbora, glasački listići, izvadci iz popisa birača, potvrde za glasovanje, zapisnici o radu izbornih tijela, odluke o rezultatima izbora.
9. **izborni sudionici** su političke stranke koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno kandidaturu, podnositelji kandidacijske liste, odnosno kandidature grupe birača, udruge nacionalnih manjina koje su predložile kandidature za zastupnike nacionalnih manjina u Hrvatski sabor, kandidati naznačeni na objavljennoj pravovaljanoj kandidacijskoj listi i zbirnoj listi kandidacijskih lista, odnosno kandidatura
- 10.- **kandidiranje** je postupak predlaganja kandidacijskih lista i kandidatura
11. **kandidacijska lista** je prihvaćena lista kandidata predložena od ovlaštenih predlagatelja, u proporcionalnom izbornom sustavu
12. **kandidatura** je prihvaćen prijedlog kandidata od ovlaštenog predlagatelja, u većinskom izbornom sustavu
13. **kandidat** je osoba koja je iskazala interes za kandidiranje na izborima i osoba čija je kandidatura prihvaćena na kandidacijskoj listi, odnosno kandidaturi
14. **nacionalne manjine** su one nacionalne manjine koje, u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, imaju pravo na zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te pravo na zastupljenost u izvršnim tijelima na lokalnoj razini

15.osoba ovlaštena na zastupanje političke stranke, udruge nacionalne manjine i nevladine udruge je osoba koja je upisana u registar političkih stranaka, odnosno registar udruga kao osoba koja zastupa političku stranku, odnosno udругu.

POGLAVLJE III.

OSNOVNA NAČELA IZBORNOG POSTUPKA Načelo općeg i jednakog biračkog prava

Članak 5.

- (1) Birači imaju opće i jednako biračko pravo.
- (2) Svaki birač ima pravo na jedan glas.
- (3) Na istim izborima birač može glasovati samo jedanput.

Načelo neposrednih izbora

Članak 6.

Predstavnike u tijelima za koje se izbori provode birači biraju neposredno.

Načelo tajnosti glasovanja

Članak 7.

- (1) Jamči se tajnost glasovanja.
- (2) Nitko ne može zahtijevati izjašnjenje birača o njegovom glasačkom opredjeljenju.

Načelo slobode opredjeljenja birača

Članak 8.

- (1) Jamči se sloboda opredjeljenja birača.
- (2) Birač je slobodan objaviti svoje glasačko opredjeljenje.
- (3) Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nije glasovao.

Načelo osobnog ostvarenja biračkog prava

Članak 9.

- (1) Biračko pravo ostvaruje se osobno.
- (2) Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.

Načelo zakonitosti izbornog postupka

Članak 10.

- (1) Izborni postupak je strogo formalan postupak koji se utvrđuje i provodi na temelju ovoga Zakona i obvezatnih uputa Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo).

- (2) Ako ne postoji pravno pravilo, izborno tijelo dužno je postupiti u skladu s načelima izbornog postupka i u korist zaštite izbornog postupka.

Načelo javnosti i transparentnosti izbornog postupka

Članak 11.

- (1) Rad izbornih tijela je javan.
- (2) Jamči se pravo na promatranje izbornog postupka, u skladu s odredbama članka 84.-89. ovoga Zakona.

POGLAVLJE IV.

BIRAČKO PRAVO

Članak 12.

- (1) Biračko pravo na svim izborima imaju hrvatski državljani s navršениh 18 godina života (dalje: birači).
- (2) Biračko pravo pod istim uvjetima kao i birači iz stavka 1. ovoga članka, na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske i na izborima članova predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje: jedinice) imaju i državljani drugih država članica Europske unije, koji imaju prebivalište ili privremeni boravak na području Republike Hrvatske u skladu s propisima koji uređuju prava stranaca (dalje: birači državljani druge države članice Europske unije).
- (3) Birači iz stavka 1. i 2. ovoga članka, svoje biračko pravo mogu ostvariti nakon upisa u registar birača.
- (4) Postupak upisa u registar birača propisan je posebnim zakonom.

POGLAVLJE V.

RASPISIVANJE I ODRŽAVANJE IZBORA

Članak 13.

Raspisivanje i održavanje izbora za svaku pojedinu vrstu izbora, propisano je u DIJELU DRUGOM –POSEBNE ODREDBE ovog Zakona.

GLAVA II. POSTUPAK KANDIDIRANJA

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Način podnošenja kandidacijskih lista i kandidatura

Članak 14.

- (1) Kandidacijske liste i kandidature podnose se na obrascima, čiji sadržaj i oblik za svake izbore propisuje Državno izborno povjerenstvo obvezatnim uputama.

(2) Prijedlozi kandidacijskih lista i kandidatura, sastavljeni u skladu s uvjetima i na način propisan ovim Zakonom i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva, dostavljaju se nadležnom izbornom povjerenstvu.

Članak 15.

Ovlašteni predlagatelji kandidacijskih lista dužni su poštivati načelo ravnopravnosti spolova, sukladno posebnom zakonu.

POGLAVLJE II.

OVLAŠTENI PREDLAGATELJI KANDIDACIJSKIH LISTA I KANDIDATURA

Ovlašteni predlagatelji u postupku kandidiranja

Članak 16.

(1) Pravo predlaganja kandidacijskih lista i kandidatura na izborima imaju političke stranke i grupe birača.

(2) Iznimno, na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, pravo predlaganja kandidata za zastupnike nacionalnih manjina koji se u skladu sa člankom 160. ovoga Zakona biraju u posebnoj izbornoj jedinici, pored ovlaštenih predlagatelja iz stavka 1. ovoga članka imaju i udruge nacionalnih manjina.

(3) Jedan ovlašteni predlagatelj može na istim izborima, u istoj izbornoj jedinici, predložiti samo jednu kandidacijsku listu odnosno kandidaturu.

Predlaganje kandidacijskih lista i kandidatura političkih stranaka

Članak 17.

(1) Pravo predlaganja kandidacijskih lista i kandidatura imaju političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Kandidacijsku listu i kandidaturu može predložiti jedna politička stranka samostalno te dvije ili više političkih stranaka zajedno (koalicijska lista).

(3) Političke stranke samostalno utvrđuju redoslijed kandidata na kandidacijskoj listi.¹

(4) Kada politička stranka, odnosno političke stranke predlažu kandidaturu za izbor: Predsjednika Republike Hrvatske, općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika, zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor odnosno za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda predlaganje je uvjetovano prikupljanjem potpisa birača.

(5) Prijedlog kandidacijske liste i kandidature potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke ili od nje za to opunomoćena osoba.

(6) Ako kandidacijsku listu, odnosno kandidaturu zajednički predlažu dvije ili više političkih stranaka, prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature potpisuju osobe ovlaštene za zastupanje tih političkih stranaka.

¹ Predlaže se da se u Zakonu o političkim strankama propiše da političke stranke utvrđuju redoslijed na kandidacijskim listama i kandidate na način predviđen statutom, odnosno u skladu s posebnom odlukom donesenom na temelju statuta.

Predlaganje kandidacijskih lista i kandidatura grupe birača

Članak 18.

- (1) Kada grupa birača predlaže kandidacijsku listu i/ili kandidaturu, predlaganje je uvjetovano prikupljanjem potpisa birača.
- (2) Prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature grupe birača potpisuju podnositelji kandidacijske liste odnosno kandidature grupe birača.
- (3) Podnositelji kandidacijske liste grupe birača su prva tri po redu kandidata predložena na toj kandidacijskoj listi. Podnositelj kandidature grupe birača je kandidat predložen na toj kandidaturi.
- (4) Osoba ovlaštena za zastupanje kandidacijske liste grupe birača je prvi kandidat na listi.

POGLAVLJE III.

ZABRANA KANDIDIRANJA

Zabrana kandidiranja

Članak 19.

Ovlašteni predlagatelji kandidacijskih lista, odnosno kandidatura iz članka 16. ovoga Zakona ne smiju kandidirati birače koje su pravomoćnom sudskom odlukom osuđeni na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci i to ako u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora nisu protekli rokovi rehabilitacije.

Članak 20.

Ne smiju se kandidirati birači koji obnašaju sudsku ili državnoodvjetničku dužnost, koji su policijski službenici, djelatne vojne osobe ili koji obnašaju drugu profesionalnu ili javnu dužnost za koju je posebnim zakonom propisana zabrana političkog djelovanja.

POGLAVLJE IV.

PODNOŠENJE PRIJEDLOGA KANDIDACIJSKIH LISTA I KANDIDATURA

Sadržaj prijedloga kandidacijske liste

Članak 21.

U prijedlogu kandidacijske liste obvezatno se navode naziv kandidacijske liste i predlagatelji te podaci o kandidatima.

Članak 22.

- (1) Ako kandidacijsku listu predlažu političke stranke, njezin naziv je puni naziv političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka koje su predložile kandidacijsku listu. Ako su političke stranke registrirale skraćeni naziv stranke, u nazivu se mogu uz puni naziv političkih stranaka koristiti i skraćeni naziv stranke. Ako dvije ili više političkih stranaka predlažu kandidacijsku listu, u nazivu kandidacijske liste se nazivi političkih stranaka navode redoslijedom navedenim na prijedlogu kandidacijske liste, koji samostalno određuju predlagatelji.
- (2) Ako kandidacijsku listu predlaže grupa birača, njezin naziv je »kandidacijska lista grupe birača« i ime i prezime prvog kandidata na kandidacijskoj listi.

Članak 23.

- (1) Na prijedlogu kandidacijske liste kandidati moraju biti poredani od rednog broja 1 do zaključno rednog broja koliko ih se bira.
- (2) Iznimno, na prijedlogu kandidacijske liste za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u posebnoj izbornoj jedinici za birače koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, kandidati moraju biti poredani od rednog broja 1 do zaključno dvostrukog broja koliko ih se bira.
- (3) Ako predlagatelj predloži više kandidata, smatra se da su pravovaljano predloženi samo kandidati do broja koji je određen stavkom 1. i 2. ovoga članka.
- (4) Ako predlagatelj predloži manje kandidata od broja koji je određen stavkom 1. i 2. ovoga Zakona, kandidacijska lista nije pravovaljana.

Članak 24.

- (1) Za svakog od kandidata na prijedlogu kandidacijske liste obvezatno se navodi ime i prezime kandidata, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa prebivališta, datum rođenja i spol.
- (2) Na prijedlogu kandidacijske liste za izbor članova predstavničkog tijela jedinice za svakog od kandidata obvezatno se, osim podataka iz stavka 1. ovog članka, navodi i podatak o nacionalnosti kandidata.

Članak 25.

- (1) Predlagatelji kandidacijske liste su dužni u prijedlogu kandidacijske liste odrediti adresu elektroničke pošte za zaprimanje pismena u izbornom postupku.
- (2) Pismena upućena od strane nadležnog izbornog povjerenstva na adresu elektroničke pošte iz stavka 1. ovog članka smatrat će se uredno zaprimljenim, osim pismena za koja je ovim Zakonom propisano da se smatraju zaprimljenim danom javne objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Sadržaj prijedloga kandidature

Članak 26.

U prijedlogu kandidature, ovisno o vrsti izbora, obvezatno se navode predlagatelji kandidature te podaci o kandidatu odnosno o kandidatu i kandidatu za njegovog zamjenika.

Članak 27.

- (1) Ako kandidaturu predlažu političke stranke, u prijedlogu kandidature obvezatno se navodi puni naziv političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka koje su predložile kandidate. Ako su političke stranke registrirale skraćeni naziv stranke, u nazivu se mogu uz puni naziv političke stranke koristiti i skraćeni naziv stranke.
- (2) Ako kandidaturu predlaže grupa birača, na prijedlogu kandidature se navodi oznaka »kandidat grupe birača« te ime i prezime kandidata.
- (3) Ako kandidaturu predlaže udruga nacionalnih manjina, u prijedlogu kandidature obvezatno se navodi puni naziv udruge, na način i na jeziku kako su upisani u registru udruge.

Članak 28.

(1) Na prijedlogu kandidature, ovisno o vrsti izbora, obvezatno se navodi ime i prezime, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa prebivališta, datum rođenja i spol kandidata odnosno kandidata i kandidata za njegovog zamjenika.

(2) Na prijedlogu kandidature za zastupnike nacionalnih manjina u Hrvatski sabor i za zamjenike općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, za svakog kandidata obvezatno se, osim podataka iz stavka 1. ovog članka, navodi i podatak o nacionalnosti kandidata.

Članak 29.

(1) Predlagatelji kandidature su dužni u prijedlogu kandidature odrediti adresu elektroničke pošte za zaprimanje pismena u izbornom postupku.

(2) Pismena upućena od strane nadležnog izbornog povjerenstva na adresu elektroničke pošte iz stavka 1. ovog članka smatrat će se uredno zaprimljenim, osim pismena za koja je ovim Zakonom propisano da se smatraju zaprimljenim danom javne objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Prilozi uz prijedlog kandidacijske liste i kandidature

Članak 30.

(1) Uz prijedlog kandidacijske liste odnosno kandidature obvezatno se dostavlja očitovanje o prihvaćanju kandidature svakog kandidata na kandidacijskoj listi odnosno kandidaturi.

(2) U očitovanju o prihvaćanju kandidature obvezatno se navode podaci o kandidatu, iz članka 24., odnosno članka 28. ovog Zakona: naznaka izbora na koje se očitovanje odnosi, naznaka predlagatelja kandidacijske liste odnosno kandidature te izjava kandidata da ispunjava pretpostavke za kandidiranje na izborima na koje se očitovanje odnosi.

(3) Potpis kandidata na očitovanju o prihvaćanju kandidature mora biti ovjeren od strane javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva iz članaka 145., 197., 241., odnosno članka 296. ovoga Zakona ovisno o vrsti izbora.

(4) Za davanje netočnih podataka na očitovanju o prihvaćanju kandidature, kao i za davanje očitovanja o prihvaćanju kandidature na više različitih kandidacijskih lista odnosno kandidatura na istoj vrsti izbora, odgovoran je kandidat.

Članak 31.

(1) Uz prijedlog kandidacijske liste odnosno kandidature obvezatno se, za svakog kandidata na kandidacijskoj listi odnosno kandidaturi, dostavlja odgovarajuća potvrda iz kaznene evidencije o podacima iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Naziv, sadržaj i način izdavanja potvrde iz kaznene evidencije, iz stavka 1. ovog članka, propisuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Prikupljanje potpisa birača

Članak 32.

- (1) Kada je za pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste i kandidature grupe birača u skladu s člankom 18. stavkom 1. ovog Zakona odnosno za pravovaljanost kandidature političke stranke i udruge nacionalnih manjina, u skladu sa člankom 17. stavkom 4. i člankom 132. stavkom 3. ovoga Zakona, potrebno prikupiti odgovarajući broj potpisa birača, potpisi birača prikupljaju se na propisanom obrascu, koji sadrži naznaku izbora na koje se odnosi, oznaku predlagatelja kandidacijske liste grupe birača odnosno predlagatelja kandidature, podatke o kandidatima iz članka 28. ovoga Zakona te sljedeće podatke o biračima: ime i prezime, osobni identifikacijski broj (OIB), potpis birača te ostale podatke u skladu sa obvezatnom uputom Državnog izbornog povjerenstva.
- (2) Obrazac za prikupljanje potpisa birača za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor i za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, osim podataka iz stavka 1. ovog članka, sadrži i podatak o nacionalnosti birača.
- (3) Obrazac za prikupljanje potpisa, iz stavka 1. ovog članka, na svakoj stranici obvezatno sadrži naznaku izbora na koje se odnosi, te naziv kandidacijske liste grupe birača odnosno naziv predlagatelja kandidature i ime i prezime kandidata.
- (4) Birač može svojim potpisom podržati više prijedloga kandidacijskih lista grupe birača odnosno prijedloga kandidatura, koje se odnose na one izbore, na kojima birač ima aktivno biračko pravo u skladu s odredbama ovog Zakona.
- (5) Potpisi birača smatraju se važećima samo u odnosu na onu kandidacijsku listu grupe birača odnosno na onu kandidaturu, koja je naznačena na obrascu za prikupljanje potpisa birača na kojima se ti potpisi nalaze.
- (6) Obrazac s potpisima birača sastavni je dio prijedloga kandidacijske liste grupe birača, odnosno kandidature.
- (7) Broj potpisa potreban za pravovaljanost prijedloga kandidacijskih lista grupe birača, odnosno pravovaljanost prijedloga kandidatura, za svaku pojedinu vrstu izbora, propisan je u **DIJELU DRUGOM – POSEBNE ODREDBE** ovoga Zakona.

Obrazac s podacima o posebnom računu za financiranje izborne promidžbe Članak 33.

- (1) Uz prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature na propisanom se obrascu dostavljaju podaci o posebnom računu za financiranje izborne promidžbe, koji je predlagatelj, odnosno kandidat dužan otvoriti u skladu s odredbama posebnog zakona, i to broj posebnog računa, datum otvaranja tog računa i naziv banke kod koje je račun otvoren.
- (2) Ako uz prijedlog kandidacijske liste, odnosno kandidature nije dostavljen obrazac iz stavka 1. ovoga članka isto ne utječe na pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste, odnosno kandidature.

POGLAVLJE V.

ZAPRIMANJE PRIJEDLOGA KANDIDACIJSKIH LISTA I KANDIDATURA

Rok za kandidiranje

Članak 34.

- (1) Postupak kandidiranja počinje prvog sljedećeg dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora i traje 14 dana.
- (2) Prijedlozi kandidacijskih lista i kandidatura moraju prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije istekom zadnjeg dana kandidature.
- (3) Izborna povjerenstva nadležna za zaprimanje kandidacijskih lista i kandidatura, za svaku pojedinu vrstu izbora, propisana su u DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

Način zaprimanja prijedloga kandidacijskih lista i kandidatura

Članak 35.

- (1) Nadležno izorno povjerenstvo će pri zaprimanju prijedloga kandidacijskih lista i kandidatura provjeriti jesu li one podnesene u skladu s odredbama ovoga Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.
- (2) Ako prijedlog kandidacijske liste ili kandidature nije podnesen u skladu s odredbama ovoga Zakona ili obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva, nadležno izorno povjerenstvo pozvat će pisanim putem predlagatelja kandidacijske liste, odnosno kandidature da do isteka roka za kandidiranje, ukloni uočene nedostatke.
- (3) Nadležno izorno povjerenstvo će predlagatelju kandidacijske liste odnosno kandidature izdati potvrdu o zaprimanju prijedloga, na kojoj će biti naznačeno vrijeme zaprimanja prijedloga kandidacijske liste odnosno kandidature te upozorenje o ispravku, ako je prilikom zaprimanja uočen nedostatak na prijedlogu kandidacijske liste odnosno kandidature.

Ispravak prijedloga kandidacijske liste i kandidature

Članak 36.

Nakon zaprimanja prijedloga kandidacijske liste odnosno kandidature, predlagatelj kandidacijske liste odnosno kandidature može, najkasnije do isteka roka za kandidiranje, pisanim putem zatražiti ispravak ili dopunu podataka navedenih na kandidacijskoj listi odnosno kandidaturi.

POGLAVLJE VI.

UTVRĐIVANJE PRAVOVALJANOSTI KANDIDACIJSKIH LISTA I KANDIDATURA

TE OBJAVA ZBIRNIH LISTA

Rok za utvrđivanje i objavu pravovaljanih kandidacijskih lista,
odnosno kandidatura i zbirnih lista

Članak 37.

- (1) Nadležno izorno povjerenstvo dužno je u roku od 48 sati od isteka roka za kandidiranje, utvrditi pravovaljanost predloženih kandidacijskih lista odnosno kandidatura i objaviti:

- pravovaljane kandidacijske liste i kandidature
- zbirne liste kandidacijskih lista i zbirne liste kandidatura.

(2) Nadležno izborno povjerenstvo će pravovaljane kandidacijske liste odnosno kandidature rješenjem prihvatiti, nepravodobne, nepotpune i nedopuštene odbaciti, a nepravovaljane odbiti.

(3) Pri utvrđivanju pravovaljanosti kandidacijskih lista odnosno kandidatura nadležno izborno povjerenstvo postupit će u korist zaštite postupka kandidiranja odnosno prava predlaganja kandidacijskih lista i kandidatura.

(4) Nadležna izborna povjerenstva za utvrđivanje pravovaljanih prijedloga kandidacijskih lista, odnosno kandidatura i za objavu zbirnih lista kandidacijskih lista, odnosno kandidatura, za svaku pojedinu vrstu izbora, propisana su u DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

Zbirna lista

Članak 38.

(1) Zbirna lista je lista u koju se unose podaci o svim pravovaljanim kandidacijskim listama odnosno kandidaturama za pojedinu izbornu jedinicu.

(2) Zbirnu listu sastavlja nadležno izborno povjerenstvo nakon što utvrdi pravovaljanost kandidacijskih lista odnosno kandidatura.

(3) Sadržaj i objava zbirnih lista kandidacijskih lista, odnosno kandidatura, za svaku pojedinu vrstu izbora, propisani su u DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

Razlikovni podatak na zbirnoj listi

Članak 39

(1) Ako se na zbirnoj listi kandidacijskih lista ili zbirnoj listi kandidatura nalazi dva ili više kandidata s istim imenom i prezimenom, na zbirnoj listi se, iza imena i prezimena tih kandidata, kao razlikovni podatak navodi i datum njihova rođenja.

(2) Ako su kandidati iz stavka 1. ovog članka rođeni istog dana, kao razlikovni podatak navodi se njihova adresa prebivališta.

Odluka o neodržavanju izbora

Članak 40.

Ako nadležno izborno povjerenstvo ne zaprimi niti jednu pravovaljanu kandidacijsku listu odnosno kandidaturu to će utvrditi odlukom o neodržavanju izbora, koja će se objaviti u skladu s odredbama ovog Zakona o objavi rezultata izbora.

POGLAVLJE VII.

ODUSTANAK OD KANDIDATURE

Odustanak od prihvaćene kandidacijske liste

Članak 41.

(1) Političke stranke, koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno prvi kandidat na kandidacijskoj listi grupe birača, mogu odustati od prihvaćene kandidacijske liste najkasnije 24 sata nakon što je ta kandidacijska lista kao prihvaćena bila objavljena od nadležnog izbornog povjerenstva.

(2) Pisana odluka o odustanku mora prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 42.

(1) Odustanak jednog ili više kandidata s kandidacijske liste nije dopušten nakon isteka roka za kandidiranje.

(2) Ako jedan ili više kandidata, prije isteka roka za kandidiranje, odustane od kandidacijske liste, koja je već podnesena nadležnom izbornom povjerenstvu, nadležno izorno povjerenstvo će o tome obavijestiti predlagatelja kandidacijske liste i pozvati ga da najkasnije do isteka roka za kandidiranje zamjeni kandidata, koji je odustao, novim kandidatom.

Članak 43.

(1) Ako je neki od kandidata dao očitovanje o prihvaćanju kandidature na više kandidacijskih lista za izbor istog predstavničkog tijela, smatrat će se kandidatom samo na kandidacijskoj listi, koju je nadležno izorno povjerenstvo prvo zaprimilo.

(2) Nadležno izorno povjerenstvo pozvat će predlagatelje ostalih kandidacijskih lista, da kandidacijsku listu dopune drugim kandidatom u roku od 24 sata.

(3) Ako predlagatelj ne dopuni kandidacijsku listu drugim kandidatom, nadležno izorno povjerenstvo postupit će u skladu s odredbom članka 37. ovog Zakona.

Odustanak od prihvaćene kandidature

Članak 44.

(1) Političke stranke, koje su predložile kandidaturu, mogu odustati od prihvaćene kandidature najkasnije 24 sata nakon što je ta kandidatura kao prihvaćena bila objavljena od nadležnog izbornog povjerenstva.

(2) Kandidat, kojeg je predložila politička stranka, može u roku iz stavka 1. ovoga članka odustati od kandidature uz pisanu suglasnost političke stranke.

(3) Za prihvaćenu kandidaturu kandidata grupe birača odluku o odustajanju donosi kandidat pisanim očitovanjem ovjerenim kod javnog bilježnika ili nadležnog izbornog povjerenstva.

(4) Pisana odluka o odustanku mora prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

Ako se kandidat istovremeno kandidirao za općinskog načelnika odnosno gradonačelnika i za župana, ili za zamjenika općinskog načelnika odnosno gradonačelnika i župana smatrat će se kandidatom na onoj kandidaturi koju je nadležno izorno povjerenstvo prvo zaprimilo. Na isti način će se postupiti u slučaju ako se kandidat istovremeno kandidirao za zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

POGLAVLJE VIII. SMRT KANDIDATA

Postupak u slučaju smrti kandidata navedenog na kandidacijskoj listi

Članak 46.

(1) Ako neki od kandidata na kandidacijskoj listi umre nakon isteka roka za kandidiranje, političke stranke, koje su predložile kandidata, odnosno podnositelji kandidacijske liste grupe birača, mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, u skladu s odredbama ovog Zakona, ali bez prikupljanja potpisa u postupku kandidiranja, sve do 15 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Ako predlagatelj, u roku iz stavka 1. ovog članka, predloži novog kandidata, kandidat koji je umro brisat će se s kandidacijske liste, a kandidat kojim je dopunjena kandidacijska lista stavlja se na posljednje mjesto na kandidacijskoj listi. Redosljed ostalih kandidata na listi navedenih iza kandidata koji je umro pomiče se za jedno mjesto prema gore. Nadležno izborno povjerenstvo će donijeti i u roku od 24 sata objaviti odluku o pravovaljanosti izmijenjene kandidacijske liste te izmijenjenu zbirnu listu kandidacijskih lista.

(3) Ako predlagatelj, u roku iz stavka 1. ovog članka, ne predloži novog kandidata, kandidacijska lista neće biti pravovaljana. Nadležno izborno povjerenstvo će donijeti i u roku od 24 sata objaviti odluku o nepravovaljanosti kandidacijske liste te izmijenjenu zbirnu listu kandidacijskih lista.

Članak 47.

(1) Ako neki od kandidata na kandidacijskoj listi umre u vremenu kraćem od 15 dana prije dana održavanja izbora, utvrđena i objavljena kandidacijska lista ostaje pravovaljana.

(2) Ako kandidat iz stavka 1. ovoga članka bude izabran, zamjenjuje ga neizabrani kandidat u skladu sa odredbama o zamjeni zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela propisanih ovim Zakonom.

Postupak u slučaju smrti kandidata navedenog na kandidaturi

Članak 48.

(1) Ako kandidat umre nakon isteka roka za kandidiranje ovlašteni predlagatelji, koji su predložili kandidaturu, mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, u skladu s odredbama ovog Zakona, ali bez prikupljanja potpisa u postupku kandidiranja, sve do 15 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Ako ovlašteni predlagatelj, u roku iz stavka 1. ovog članka, predloži novog kandidata, nadležno izborno povjerenstvo će donijeti i u roku od 24 sata objaviti odluku o pravovaljanosti izmijenjene kandidature te izmijenjenu zbirnu listu kandidatura.

(3) Ako ovlašteni predlagatelj, u roku iz stavka 1. ovog članka, ne predloži novog kandidata, nadležno izborno povjerenstvo će donijeti i u roku od 24 sata objaviti izmijenjenu zbirnu listu kandidatura.

Članak 49.

Ako kandidat umre u vremenu kraćem od 15 dana prije dana održavanja izbora, zamjena kandidata obaviti će se po postupku propisanom člankom 48. ovoga Zakona, a nadležno izborno povjerenstvo odredit će pomicanje održavanja izbora u toj izbornoj jedinici za 14 dana.

GLAVA III. IZBORNA PROMIDŽBA

Sadržaj i trajanje izborne promidžbe

Članak 50.

(1) Izbornom promidžbom smatraju se radnje izbornih sudionika, poduzete u vremenskom razdoblju propisanom ovim Zakonom, a kojima pozivaju birače da za njih glasaju, predstavljaju biračima svoje izborne programe te kojima utječu ili mogu utjecati na birače.

(2) Radnje izbornih sudionika, koje po svojem sadržaju odgovaraju izornoj promidžbi, ali su izvršene u vremenu prije početka izborne promidžbe ne smatraju se izbornom promidžbom u smislu ovoga Zakona.

Članak 51.

(1) Izborna promidžba počinje sljedećeg dana od dana objave zbirnih lista, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

(2) U slučaju održavanja drugog odnosno trećeg kruga glasovanja izborna promidžba počinje sljedećeg dana od dana proglašenja rezultata prvog odnosno drugog kruga glasovanja završava 24 sata prije dana održavanja drugog ili trećeg kruga glasovanja.

Članak 52.

(1) Radnje izbornih tijela ne smatraju se izbornom promidžbom.

(2) Radnje izbornih sudionika, koji su ujedno i državni ili lokalni dužnosnici, a koje u vrijeme izborne promidžbe poduzimaju u okviru svojih redovitih aktivnosti ne smatraju se izbornom promidžbom. Obavljanje redovitih aktivnosti takvih izbornih sudionika ne smije se koristiti u svrhu izborne promidžbe.

(3) Izjašnjenje pojedinca, koji nije izborni sudionik, o njegovom političkom opredjeljenju ili iskazivanje njegove podrške određenom izbornom sudioniku ne smatra se izbornom promidžbom.

Izborna šutnja

Članak 53.

(1) Izborna šutnja počinje 24 sata prije dana održavanja izbora, a završava na dan održavanja izbora u 19 sati.

(2) Za vrijeme izborne šutnje zabranjuje se svaka izborna promidžba, a posebno postavljanje plakata, emitiranje promidžbenih poruka i održavanje predizbornih skupova.

(3) Za vrijeme izborne šutnje u svim se medijima zabranjuje objavljivanje promidžbenih poruka izbornih sudionika, javno predstavljanje izbornih sudionika, nagovaranje birača da glasuju za određenog izbornog sudionika, objavljivanje procjena izbornih rezultata kao i objavljivanje prethodnih, neslužbenih rezultata izbora, izjava i intervjuua izbornih sudionika te navođenje njihovih izjava ili pisanih djela.

(4) Kršenje izborne šutnje ne predstavljaju plakati koji su postavljeni u vrijeme izborne promidžbe, kao ni prikazivanje snimki ili fotografija glasovanja izbornih sudionika.

Način vođenja izborne promidžbe

Članak 54.

- (1) Izborni sudionici vode izbornu promidžbu slobodno, otvoreno i javno.
- (2) U izbornoj promidžbi nije dopušteno pozivati na nasilje, širiti nacionalnu, vjersku ili rasnu mržnju, poticati diskriminaciju i neravnopravnost po bilo kojoj osnovi, vrijeđati, omalovažavati ili iznositi laži o drugim izbornim sudionicima.

Sredstva izborne promidžbe

Članak 55.

- (1) Sredstvima izborne promidžbe naročito se smatraju plakati, promidžbene poruke i predizborni skupovi.
- (2) Sredstva izborne promidžbe moraju jasno sadržavati naziv ili oznaku izbornog sudionika koji ih koristi za svoju izbornu promidžbu. Nisu dopuštena anonimna sredstva izborne promidžbe.
- (3) Zabranjuju se sredstva izborne promidžbe koja mogu ugroziti ljudski život i zdravlje, privatno i javno vlasništvo te prometnu sigurnost.
- (4) Nadležno izborno povjerenstvo bez odlaganja će naložiti uklanjanje svih sredstava izborne promidžbe za koje utvrdi da su u suprotnosti s odredbama stavka 1.-3. ovoga članka te članka 54. stavka 2. ovoga Zakona. Ako izborni sudionici ne postupe po nalogu nadležnog izbornog povjerenstva takva sredstva izborne promidžbe bez odlaganja će se ukloniti na njihov trošak.

Plakati

Članak 56.

- (1) Plakatima se, u smislu ovoga Zakona, smatraju plakati i video plakati, neovisno o njihovoj veličini ili mjestu postavljanja, koji svojim sadržajem predstavljaju izbornu promidžbu².
- (2) Svim izbornim sudionicima mora biti omogućeno postavljanje plakata pod jednakim uvjetima.
- (3) Plakati se ne smiju postavljati u i na nekretninama, u kojima se nalazi sjedište izbornih tijela i ostalih javnih tijela.
- (4) Izborni sudionici dužni su, u roku od 15 dana od dana održavanja izbora, ukloniti plakate postavljene u vrijeme izborne promidžbe.

Promidžbene poruke

Članak 57.

- (1) Promidžbenim porukama se, u smislu ovoga Zakona, smatraju letci, promidžbeni spotovi, reklame, oglasi ili video sadržaji, koji svojim sadržajem predstavljaju izbornu promidžbu, a koji se u vrijeme izborne promidžbe emitiraju ili objavljuju u medijima.

² Predlaže se u Zakonu o financiranju detaljno propisati obveze nakladnika/izdavača/medijskih agencija da prije početka izborne promidžbe moraju, kao i do sada, dostaviti cjenike usluga u izbornoj promidžbi, ali i sve ugovore, koje imaju zaključene sa izbornim sudionicima vezano za izbornu promidžbu, i to u svrhu transparentnosti i lakšeg odnosno učinkovitijeg nadzora financiranja. Također može se propisati njihova obveza da na svojim mrežnim stranicama objave s kim imaju sklopljene ugovore.

(2) Svim izbornim sudionicima mora biti omogućeno emitiranje, objava i distribucija promidžbenih poruka pod jednakim uvjetima.

(3) Promidžbene poruke mogu emitirati ili objaviti samo oni mediji, koji su na svojim mrežnim stranicama objavili i Državnom izbornom povjerenstvu dostavili cjenik usluga oglašavanja u izbornoj promidžbi, na način propisan posebnim zakonom.

Predizborni skupovi

Članak 58.

(1) Predizbornim skupovima se, u smislu ovoga Zakona, smatraju događaji, koji se održavaju u vrijeme izborne promidžbe, u organizaciji izbornih sudionika u svrhu izborne promidžbe, a na kojima uz izborne sudionike prisustvuju i birači.

(2) Svim izbornim sudionicima mora se omogućiti pod jednakim uvjetima korištenje javnih površina u svrhu održavanja predizbornih skupova.

Obveze medija tijekom izborne promidžbe

Članak 59.

(1) Hrvatska televizija i Hrvatski radio dužni su pratiti izbornu promidžbu te u razdoblju izborne promidžbe svim sudionicima u izborima omogućiti iznošenje i obrazlaganje njihovih izbornih programa.

(2) Nakladnici ostalih medija samostalno odlučuju hoće li i u kojoj mjeri pratiti izbornu promidžbu.

(3) Nakladnici koji prate izbornu promidžbu moraju unaprijed odrediti i objaviti jasne kriterije za praćenje izborne promidžbe.

Članak 60.

(1) Mediji su dužni u praćenju izborne promidžbe i predstavljanju izbornih aktivnosti izbornih sudionika jamčiti uredničku i novinarsku neovisnost, profesionalnost i stručnost, dosljedno poštivanje novinarskoga kodeksa te posebno temeljnog načela slobode izražavanja koje je propisano odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i Povelje Europske unije o temeljnim pravima, vodeći se pri tome interesima javnosti.

(2) Mediji u svojim emisijama ili člancima, koji nisu vezani uz predstavljanje izbornih programa, ne smiju koristiti sadržaje koji bi se mogli tumačiti kao izborna promidžba.

Članak 61.

(1) Pravična zastupljenost izbornih sudionika te pravična mogućnost predstavljanja njihovih programa i vođenja izborne promidžbe u medijima ostvaruje se primjenom pravila o postupanju medija tijekom izborne promidžbe, koje donosi Hrvatski sabor³.

³ Sada postoje Pravila o postupanju elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u RH tijekom izborne promidžbe, koja se primjenjuju samo na državnim izborima. Dosadašnja praksa ukazala je na nedostatke ovih pravila te se stoga predlaže izrada novih Pravila, koja bi obuhvatila i ostale vrste medija i izbora te detaljno propisala njihovo postupanje tijekom izborne promidžbe, kako se time ne bi opterećivao tekst ovog zakona.

(2) Pravilima iz stavka 1. ovoga članka će se, ovisno o vrsti izbora te vrsti medija, razraditi i utvrditi oblici i vrijeme praćenja izborne promidžbe izbornih sudionika, oblik, trajanje i druga pitanja vezana za oglašavanje, način predstavljanja programa pojedinih izbornih sudionika, pravila za emisije s izbornim sučeljavanjima, kao i nadzor nad postupanjem medija u skladu s odredbama tih pravila tijekom izborne promidžbe.

Nadzor izborne promidžbe

Članak 62.

(1) Nadzor izborne promidžbe na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske te na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske provodi Državno izborno povjerenstvo.

(2) Nadzor izborne promidžbe na lokalnim izborima provode županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva, nadležna za provedbu pojedinih izbora.

Nadzor financiranja izborne promidžbe

Članak 63.

Nadzor financiranja izborne promidžbe, troškovi izborne promidžbe i pravo na naknadu troškova izborne promidžbe uređuju se posebnim zakonom.

GLAVA IV.

IZBORNA TIJELA

Vrste izbornih tijela

Članak 64.

Ovisno o vrsti izbora, tijela koja sudjeluju u provedbi izbora (dalje: izborna tijela) su Državno izborno povjerenstvo, izborna povjerenstva izbornih jedinica, županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

POGLAVLJE I.

IZBORNA POVJERENSTVA

ODJELJAK A

DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO

Članak 65.

(1) Državno izborno povjerenstvo je stalno i neovisno državno tijelo.

(2) Sastav, način izbora predsjednika, potpredsjednika i članova Državnog izbornog povjerenstva, djelokrug, način rada i odlučivanja te druga pitanja od značaja za obavljanje poslova iz djelokruga Državnog izbornog povjerenstva uređena su posebnim zakonima.

Članak 66.

(1) Državno izborno povjerenstvo donosi obvezatne upute u postupku pripreme i provedbe izbora koje se objavljuju u službenom listu Republike Hrvatske i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(2) Propisani obrasci u postupku pripreme i provedbe izbora objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, a Državno izborno povjerenstvo posebnom odlukom određuje koji će se obrasci tiskati u državnoj tiskari.

Članak 67.

(1) Državno izborno povjerenstvo osigurava jedinstvenu informatičku podršku za provedbu izbora.

(2) Jedinstvena informatička podrška iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o vrsti izbora, obuhvaća jedinstveni način provedbe kandidatura i kontrole kandidacijskih lista i kandidatura, jedinstveni način obrade rješenja o izbornim tijelima i biračkim mjestima, jedinstvenu kontrolu zapisnika o radu izbornih tijela, jedinstvenu metodu izračuna osvojenih mandata, odnosno obrade rezultata glasovanja, jedinstveni način provedbe nadzora financiranja izborne promidžbe i druge informatičke usluge bitne za provedbu izbora.

(3) Sredstva za provedbu jedinstvene informatičke podrške iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

ODJELJAK B

IZBORNA POVJERENSTAVA KOJA UZ DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO SUDJELUJU U PROVEDBI IZBORA

Sastav izbornih povjerenstava

Članak 68.

(1) Izborna povjerenstva iz članka 64. ovoga Zakona, osim Državnog izbornog povjerenstva, imaju uži i prošireni sastav.

(2) Uži sastav izbornih povjerenstava čine predsjednik, potpredsjednik i četiri člana (dalje: članovi užeg sastava izbornih povjerenstava).

(3) Predsjednik i potpredsjednik izbornog povjerenstva moraju biti magistri pravne struke. Ostali članovi užeg sastava izbornih povjerenstava u pravilu moraju biti magistri pravne struke.

(4) Prošireni sastav izbornih povjerenstava čine dva predstavnika većinske političke stranke, odnosno većinskih političkih stranaka i dva predstavnika oporbene političke stranke, odnosno oporbenih političkih stranaka.

(5) Način određivanja članova proširenih sastava izbornih povjerenstava te nadležnih izbornih povjerenstava za imenovanje izbornih povjerenstava, za svaku pojedinu vrstu izbora, propisan je u DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

(6) Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika izbornog povjerenstva u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti sa svim ovlastima predsjednika, a svi članovi izbornog povjerenstva imaju ista prava i dužnosti.

(7) Predsjednik, potpredsjednik te članovi izbornih povjerenstva ne smiju biti kandidati niti promatrači na izborima koji se istovremeno provode.

(8) Članovi užeg i proširenog sastava obnašaju dužnost članova do završetka nadzora financiranja izborne promidžbe, u skladu s posebnim zakonom, odnosno provedbe postupka izlučivanja registraturnog gradiva, u skladu s posebnim propisima.

Rok za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 69.

(1) Uži sastav izbornih povjerenstava imenuje se do stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Prošireni sastav izbornih povjerenstava imenuje se najkasnije 10 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

Donošenje odluka izbornih povjerenstava

Članak 70.

Izborna povjerenstva donose odluke na sjednicama većinom glasova svih članova.

POGLAVLJE II. BIRAČKI ODBORI

Članak 71.

Birački odbor je izorno tijelo koje neposredno provodi izbore na biračkom mjestu te osigurava pravilnost i tajnost glasovanja.

Sastav biračkih odbora

Članak 72.

(1) Birački odbor čine predsjednik, potpredsjednik i šest članova.

(2) Predsjednik i potpredsjednik biračkog odbora ne smiju biti članovi političke stranke, a po mogućnost trebaju biti pravne struke.

(3) Predsjednika, potpredsjednika i članove biračkog odbora imenuje nadležno izorno povjerenstvo.

(4) Tri člana biračkog odbora predlaže većinska politička stranka, odnosno političke stranke, a tri člana oporbena politička stranka, odnosno političke stranke.

(5) Način predlaganja članova biračkog odbora te nadležnost za imenovanje biračkih odbora, za svaku pojedinu vrstu izbora propisan je u DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

(6) Svi članovi biračkog odbora imaju ista prava i dužnosti.

(7) Predsjednik, potpredsjednik i članovi biračkog odbora ne smiju biti kandidati niti promatrači na izborima koji se istovremeno provode.

(8) Predsjednik, potpredsjednik te članovi biračkih odbora obnašaju navedene dužnosti u biračkom odboru do objave konačnih rezultata izbora za čiju provedbu su imenovani.

Rok za imenovanje biračkih odbora

Članak 73.

U skladu s kriterijima utvrđenim ovim Zakonom, nadležna izborna povjerenstva dužna su imenovati biračke odbore za sva biračka mjesta najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

Donošenje odluka biračkog odbora

Članak 74.

Birački odbor donosi odluke većinom glasova svih članova.

GLAVA V. BIRAČKA MJESTA

Biračko mjesto

Članak 75.

- (1) Biračko mjesto je prostor u kojem se obavlja glasovanje.
- (2) Biračko mjesto se određuje u pravilu u prostorima društvene namjene, iznimno prostorima u privatnom vlasništvu, vodeći računa da se osigura tajnost glasovanja, demokratičnost i neutralnost izbornog postupka.
- (3) Za svako biračko mjesto odredit će se u pravilu posebna prostorija.
- (4) Biračko mjesto ne može biti određeno u vjerskom objektu, objektu u vlasništvu, najmu, zakupu ili trajnom korištenju političke stranke ili kandidata koji sudjeluje na izborima te u prostorijama koje svojom namjenom i nisu primjerene za provedbu izbora.

Određivanje biračkih mjesta

Članak 76.

- (1) Biračka mjesta određuju se vodeći računa o dostupnosti i prostornoj udaljenosti biračkog mjesta, veličini prostorije za glasovanje kao i o pristupačnosti biračkog mjesta osobama s invaliditetom.
- (2) Prilikom određivanja biračkih mjesta vodit će se računa i o potencijalnom broju birača na pojedinom biračkom mjestu kako bi se osiguralo da se glasovanje odvija bez poteškoća.

Vrste biračkih mjesta

Članak 77.

Biračka mjesta, ovisno o vrsti izbora, su:

1. biračka mjesta na području Republike Hrvatske
2. biračka mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske
3. posebna biračka mjesta za određene skupine birača
4. posebna biračka mjesta na području Republike Hrvatske za birače koji glasuju izvan mjesta prebivališta.

Biračka mjesta na području Republike Hrvatske

Članak 78.

(1) Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema njihovom prebivalištu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, na izborima Predsjednika Republike Hrvatske te na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske, birači koji imaju prebivalište na području Republike Hrvatske, a na dan izbora se zateknu izvan područje grada, odnosno općine u kojoj imaju prebivalište glasuju na biračkom mjestu na području grada, odnosno općine gdje će se na dan izbora zateći, ako su se pravovremeno registrirali ili su pribavili potvrdu za glasovanje izvan mjesta prebivališta u skladu s posebnim zakonom.

(3) Birači iz stavka 2. ovoga članka koji se na dan izbora zastupnika u Hrvatski sabor zateknu na području grada, odnosno općine koji se nalazi izvan izborne jedinice u kojoj imaju prijavljeno prebivalište, glasuju na posebnim biračkim mjestima u skladu sa člankom 81. ovoga Zakona.

(4) Biračka mjesta iz stavka 1. ovoga članka određuje Izorno povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

Biračka mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske

Članak 79.

(1) Na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske te na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske ako su se pravovremeno registrirali u skladu s posebnim zakonom.

(2) Na izborima iz stavka 1. ovog članka, birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan granica Republike Hrvatske glasaju na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske, ako su se pravovremeno registrirali ili su pribavili potvrdu za glasovanje izvan mjesta prebivališta u skladu s posebnim zakonom.

(3) Izorno povjerenstvo izborne jedinice u kojoj birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biraju zastupnike u Hrvatski sabor, odnosno Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske i na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske određuju biračka mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

Posebna biračka mjesta za određene skupine birača

Članak 80.

(1) Posebna biračka mjesta određuju se na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, izborima za Predsjednika Republike Hrvatske te na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske na kojima će glasovati birači:

1. na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske
2. koji se na dan izbora nalaze u mirovnim operacijama i misijama
3. koji se na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske kao članovi posada pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom
4. na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske
5. smješteni u ustanovama socijalne skrbi i
6. lišeni slobode.

(2) Birači na službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske glasaju na biračkim mjestima koja rješenjem određuje ministar nadležan za Oružane snage.

(3) Birači koji se na dan izbora nalaze u mirovnim operacijama i misijama glasaju na biračkim mjestima koja rješenjem određuje ministar nadležan za vanjske poslove.

(4) Birači koji se kao članovi posada pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske te birači na plutajućim objektima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske glasaju na biračkim mjestima koja rješenjem određuje ministar nadležan za pomorski promet.

(5) Birači koji su smješteni u ustanovama socijalne skrbi glasaju na biračkim mjestima koja rješenjem određuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

(6) Birači koji su lišeni slobode glasaju na biračkim mjestima koja rješenjem određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(7) Rješenja o određivanju biračkih mjesta nadležni ministri dostavljaju izbornim povjerenstvima iz članka 145. stavka 2. i 4., članka 197. stavka 2. i 3. i članka 241. stavka 2. i 3. ovog Zakona nadležnim za imenovanje biračkih odbora u roku od pet dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(8) Na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju nadležni ministri mogu glasovati isključivo birači koji su upisani u izvadak iz popisa birača za to biračko mjesto.

Posebna biračka mjesta na području Republike Hrvatske za birače koji glasuju izvan mjesta prebivališta

Članak 81.

(1) Posebna biračka mjesta na području Republike Hrvatske određuju se na izborima zastupnika u Hrvatski sabor na kojima će glasovati birači koji će se na dan izbora zateći izvan izborne jedinice u kojoj imaju prijavljeno prebivalište te koji su se pravovremeno registrirali ili pribavili potvrdu za glasovanje izvan mjesta prebivališta u skladu s posebnim zakonom te glasuju samo za kandidacijske liste one izborne jedinice u kojoj imaju prijavljeno prebivalište.

(2) Posebna biračka mjesta iz stavka 1. ovoga članka određuju izborna povjerenstva izbornih jedinica na području Republike Hrvatske, ovisno o broju birača.

Rok za određivanje i objavu biračkih mjesta

Članak 82.

(1) Biračka mjesta određuju se najkasnije pet dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Objava podataka o biračkim mjestima sadrži: redni broj biračkog mjesta, sjedište, odnosno potpunu adresu s naznakom prostora u kojem se nalazi, popis pripadajućih ulica, trgova i naselja iz kojih glasuju birači na tom biračkom mjestu.

(3) Nadležna izborna povjerenstva dužna su odmah po određivanju biračkih mjesta objaviti podatke o biračkim mjestima iz stavka 2. ovoga članka u obliku oglasa (plakata) na mjestima uobičajenog oglašavanja u jedinicama i mjestima većeg okupljanja građana te na mrežnoj stranici jedinica.

(4) Državno izborna povjerenstvo na mrežnoj stranici objavljuje informaciju o biračkim mjestima za sve vrste izbora.

GLAVA VI. SURADNJA I POMOĆ DRUGIH TIJELA U PROVEDBI IZBORA

Članak 83.

(1) Tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica te pravne osobe s javnim ovlastima dužna su surađivati s nadležnim izbornim povjerenstvima te im na njihov zahtjev dati podatke potrebne za provedbu izbora, u skladu sa zakonom.

(2) Prostor i tehničke uvjete za provedbu izbora dužni su bez naknade osigurati državna tijela, jedinice i javne ustanove.

(3) Za potrebe provedbe izbora, jedinice su dužne bez naknade osigurati na svojoj mrežnoj stranici prostor namijenjen za objavu akata, priopćenja, obavijesti i drugih podataka izbornog povjerenstva koje je imenovano za provedbu izbora za područje te jedinice, neovisno o kojoj vrsti izbora se radi.

GLAVA VII. PROMATRANJE IZBORA

Članak 84.

(1) Pravo promatranja izbora obuhvaća promatranje izbornog postupka.

(2) Promatrač ne smije biti kandidat niti član izbornog tijela na izborima koji se istovremeno provode.

Vrste promatrača

Članak 85.

Pravo promatranja izbora imaju:

1. promatrači političkih stranaka koje su predložile kandidacijske liste, odnosno kandidature (dalje: promatrači političkih stranaka)

2. promatrači grupa birača koje su predložili kandidacijske liste grupe birača, odnosno kandidature grupe birača (dalje: promatrači grupe birača)

3. promatrači udruga nacionalnih manjina koje su predložile kandidature (dalje: promatrači udruga nacionalnih manjina)
4. promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koje djeluju na području neovisnog promatranja izbora i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (dalje: promatrači nevladinih udruga)
5. promatrači međunarodnih organizacija koje se bave promatranjem izbora, diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj, međunarodnih udruženja izbornih tijela te izbornih tijela iz drugih država (dalje: strani promatrači).

Podnošenje zahtjeva za promatranje izbora

Članak 86.

- (1) Zahtjev za promatranje izbora podnosi se na način koji propisuje Državno izborno povjerenstvo.
- (2) Ovlašteni podnositelji zahtjeva za promatranje izbora su:
 1. osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke koja je predložila kandidacijsku listu odnosno kandidaturu ili od nje za to opunomoćena osoba
 2. predlagatelj kandidacijske liste grupe birača odnosno kandidature grupe birača
 3. kandidat grupe birača
 4. osoba ovlaštena za zastupanje udruge nacionalne manjine koja je predložila kandidaturu ili od nje za to opunomoćena osoba
 5. osoba ovlaštena za zastupanje nevladine udruge ili od nje za to opunomoćena osoba i
 6. strani promatrači.
- (3) Ovlašteni podnositelji zahtjeva za promatranje izbora iz stavaka 2. točke 1.-4. ovoga članka mogu podnijeti zahtjev nadležnom izbornom povjerenstvu prvog sljedećeg dana od dana objave zbirnih lista kandidacijskih lista, odnosno zbirnih lista kandidatura do najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora. Ovlašteni podnositelji iz stavka 2. točke 5. i 6. ovoga članka zahtjev za promatranje izbora mogu podnijeti nadležnom izbornom povjerenstvu od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora do najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.
- (4) Zahtjev za promatranje izbora podnosi se:
 1. na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, nadležnom izbornom povjerenstvu izborne jedinice na čijem području se namjeravaju promatrati izbori
 2. na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske te na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske, nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu odnosno Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba ili Izbornom povjerenstvu za provedbu izbora u inozemstvu, na čijem području se namjeravaju promatrati izbori
 3. na lokalnim izborima, nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu odnosno Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba na čijem području se namjeravaju promatrati izbori.
- (5) Zahtjev za promatranje izbora strani promatrači podnose Državnom izbornom povjerenstvu.
- (6) Uz zahtjev za promatranje izbora dostavlja se i popis predloženih promatrača.

Odobrenje za promatranje izbora

Članak 87.

- (1) Nadležno izborno povjerenstvo iz članka 86. stavka 4. ovoga Zakona odobrava promatranje izbora rješenjem te promatraču izdaje službenu iskaznicu.
- (2) Status stranog promatrača odobrenjem utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.
- (3) Službenu iskaznicu promatraču uručuje gradsko odnosno općinsko izborno povjerenstvo za čije područje je prijavljen kao promatrač. Ako je promatrač prijavljen za promatranje izbora na biračkom mjestu u inozemstvu službenu iskaznicu uručuje mu predsjednik biračkog odbora.
- (4) Stranom promatraču službenu iskaznicu uručuje Državno izborno povjerenstvo.
- (5) Status promatrača dokazuje se službenom iskaznicom ili na drugi odgovarajući način.

Prava i obveze promatrača

Članak 88.

- (1) Promatrač ima pravo:

1. nazočiti radu izbornog tijela te upozoravati na uočene nepravilnosti
2. tražiti presliku zapisnika o radu izbornog tijela čiji je rad promatrao
3. nazočiti primopredaji izbornog materijala
4. nazočiti radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja te ispunjavanja zapisnika o radu biračkog odbora
5. stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkog odbora u zapisnik o radu biračkog odbora ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad biračkog odbora
6. izvršiti uvid u izborni materijal sve do proglašenja konačnih rezultata izbora.

(2) Promatrač je dužan prilikom dolaska na biračko mjesto ili u sjedište izbornog povjerenstva koje će promatrati predložiti službenu iskaznicu i javnu ispravu na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi njegov identitet. Ako nadležno izborno tijelo nije promatraču uručilo službenu iskaznicu, promatrač je dužan predložiti rješenje nadležnog izbornog povjerenstva odnosno odobrenje Državnog izbornog povjerenstva kojim je odobreno promatranje izbora.

(3) Promatrač je dužan nositi vidljivo istaknutu službenu iskaznicu za cijelo vrijeme promatranja izbora.

(4) Promatrač može promatrati rad svih izbornih tijela na području na kojem mu je dozvoljeno promatranje izbora.

- (5) Promatrač ne smije:

1. ometati rad izbornog tijela
2. tonski ili video snimati rad izbornog tijela
3. za vrijeme promatranja rada biračkog odbora odgovarati na upite birača, a u slučaju da mu se birač obrati, dužan je uputiti ga predsjedniku, potpredsjedniku ili članu biračkog odbora

4. fotografirati izvatke iz popisa birača i glasačke listiće na biračkom mjestu prilikom glasovanja, odnosno utvrđivanja rezultata glasovanja
5. vršiti uvid u izvadak iz popisa birača nakon završetka glasovanja
6. nositi bilo kakve oznake vezane uz političku stranku ili udrugu koja promatra izbore, fotografije kandidata ili druge promidžbene materijale te na bilo koji drugi način utjecati na birače.

Ovlasti izbornih tijela prema promatračima

Članak 89.

- (1) Izborna tijela dužna su promatračima omogućiti promatranje i praćenje svog rada.
- (2) Izorno tijelo čiji se rad promatra ne smije isključiti promatranje, ali smije ograničiti broj promatrača, ako nedostatak prostora ili drugi razlozi ne dopuštaju istovremeno promatranje svim promatračima.
- (3) Političkim strankama, grupama birača, udrugama nacionalnih manjina i nevladinim udrugama iz članka 85. ovoga Zakona mora se omogućiti da imaju najmanje jednog promatrača na biračkom mjestu i/ili pri nadležnom izbornom povjerenstvu.
- (4) Ako promatrač ometa rad izbornog tijela, predsjednik odnosno potpredsjednik izbornog tijela usmeno će opomenuti promatrača te će ga udaljiti ako unatoč opomeni nastavi s ometanjem rada izbornog tijela.

GLAVA VIII.

PROVEDBA I UTVRĐIVANJE REZULTATA IZBORA

POGLAVLJE I.

GLASOVANJE

Članak 90.

- (1) Glasovanje je izborna radnja kojom birač ostvaruje svoje aktivno biračko pravo.
- (2) Glasovanje se obavlja osobno glasačkim listićem.
- (3) Ovisno o vrsti izbora, glasovanje se obavlja na biračkim mjestima određenim na području Republike Hrvatske i u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

Glasački listić

Članak 91.

- (1) Na svim vrstama izbora glasački listić sadrži:
 1. naznaku tijela koje provodi izbore
 2. naznaku izbora na koje se odnosi i datum održavanja izbora
 3. napatuk o načinu glasovanja
 4. redni broj i naziv kandidacijske liste odnosno ime i prezime kandidata
 5. pečat nadležnog izbornog povjerenstva, te
 6. serijski broj.
- (2) Kandidacijske liste odnosno kandidati navode se na glasačkom listiću onim redom kojim su navedeni na zbirnoj listi kandidacijskih lista odnosno kandidatura.

(3) U slučaju novog kruga glasovanja na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika te na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda na glasačkom listiću prvi se navodi kandidat s najvećim brojem glasova. Ako kandidati koji sudjeluju u novom krugu glasovanja imaju isti broj glasova, na glasačkom listiću se navedene prema abecednom redu prezimena kandidata.

(4) Veličinu, oblik i sadržaj glasačkog listića, kao i naputak o načinu glasovanja, ovisno o vrsti izbora, Državno izborno povjerenstvo propisat će obvezatnom uputom.

(5) Glasački listić tiska se u državnoj tiskari.

(6) Birač ne smije preuzeti glasački listić odnijeti s biračkog mjesta.

Trajanje glasovanja

Članak 92.

(1) Na izborni dan glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati.

(2) Biračka mjesta zatvaraju se u devetnaest sati, a biračima koji su se u to vrijeme zatekli na biračkom mjestu ili je iz drugih okolnosti nedvojbeno da se radi o biračima koji žele ostvariti svoje biračko pravo i nalaze se u neposrednoj blizini biračkog mjesta mora se omogućiti glasovanje.

POGLAVLJE II.

RADNJE IZBORNIH TIJELA NA DAN ODRŽAVANJA IZBORA

Obveze biračkog odbora prije i nakon otvaranja biračkog mjesta

Članak 93.

(1) Birački odbor uređuje prostorije biračkog mjesta u pravilu dan prije izbora, a najkasnije jedan sat prije početka glasovanja.

(2) Birački odbor provjerit će je li sav promidžbeni materijal vezan uz izbornu promidžbu uklonjen s biračkog mjesta i iz njegove neposredne blizine (u krugu od oko 50 metara), a u protivnom će isti ukloniti.

(3) Svako biračko mjesto mora se opremiti i urediti na način da se osigura tajnost glasovanja tako da nitko ne može vidjeti kako je birač popunio glasački listić.

(4) Na biračkim mjestima mogu se isticati grb i zastava Republike Hrvatske, te obilježja županija, gradova odnosno općina u skladu sa njihovim statutima.

(5) Birački odbor dužan je prije otvaranja biračkog mjesta, na biračima vidljivom mjestu istaknuti:

1. oglase sa svim zbirnim listama kandidacijskih lista i zbirnim listama kandidatura za koje se glasuje na tom biračkom mjestu na izborima zastupnika u Hrvatski sabor
2. oglas sa zbirnom listom kandidatura za koje se glasuje na izborima za predsjednika Republike Hrvatske
3. oglas sa zbirnom listom kandidacijskih lista za koje se glasuje na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske

4. oglase sa svim zbirnim listama kandidacijskih lista i zbirnim listama kandidatura za koje se glasuje na lokalnim izborima.
- (6) Birački odbor dužan je na prednju stranu svake glasačke kutije istaknuti glasački listić kakav se ubacuje u tu glasačku kutiju, a na izborima zastupnika u Hrvatski sabor vidljivo istaknuti oznaku izborne jedinice za koju se glasuje.

Članak 94.

- (1) U vrijeme trajanja glasovanja na biračkom mjestu stalno moraju biti prisutni predsjednik ili potpredsjednik biračkog odbora te najmanje tri člana biračkog odbora.
- (2) Predsjednik biračkog odbora na početku rada odredit će zaduženja pojedinih članova biračkog odbora.
- (3) Birački odbor dužan je i ovlašten osiguravati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja biračkog mjesta.
- (4) Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije koja je na biračkom mjestu i u prostoru izvan biračkog mjesta nužnog za nesmetano odvijanje izbora dužna pružiti pomoć.
- (5) Nitko, osim pripadnika policije koji je na biračko mjesto došao na poziv predsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biračko mjesto naoružan.

Obveza biračkog odbora prema biračima na biračkom mjestu

Članak 95.

- (1) Birački odbor dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju utvrditi identitet i provjeriti je li upisan u izvadak iz popisa birača za to biračko mjesto.
- (2) Identitet birača utvrđuje se javnom ispravom s fotografijom na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi identitet birača.
- (3) Ako birač nije upisan u izvadak iz popisa birača, birački odbor neće mu dozvoliti glasovanje, osim ako birač svoje biračko pravo na tom biračkom mjestu ne dokaže potvrdom nadležnog državnog tijela.
- (4) Potvrdu iz stavka 3. ovoga članka birač je dužan predati biračkom odboru i ona je sastavni dio izvotka iz popisa birača za to biračko mjesto.

Članak 96.

- (1) Nakon utvrđivanja prava na glasovanje, birački odbor biraču predaje glasački listić, objašnjava način popunjavanja i upućuje ga na mjesto za glasovanje.
- (2) Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi označiti kandidacijsku listu, odnosno kandidata za kojeg birač glasuje. Na izborima na kojima to tehničke mogućnosti budu omogućavale slijepim i slabovidnim osobama omogućit će se glasovanje uz pomoć tehničkog pomagala - matrice za glasovanje.

Obveza biračkog odbora prema biračima kojima je
biračko mjesto nedostupno

Članak 97.

(1) Birač koji zbog teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona, može o tome obavijestiti nadležno izborno povjerenstvo najranije tri dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor na dan održavanja izbora.

(2) Nadležna izborna povjerenstva zaprimljene zahtjeve birača za glasovanje izvan biračkog mjesta iz stavka 1. ovoga članka predaju nadležnim biračkim odborima uz cjelokupni izborni materijal.

(3) Birački odbor će biraču iz stavka 1. ovoga članka, koji je o nemogućnosti pristupa na biračko mjesto pravovremeno obavijestio izborno povjerenstvo ili na dan izbora do 12 sati birački odbor, omogućiti glasovanje na adresi njegova prebivališta. Iznimno, kada je birački odbor na dan provođenja izbora, ali nakon 12 sati, obaviješten da birač koji ne može pristupiti biračkom mjestu želi glasovati, ili ako se i povodom pravovremene obavijesti birača zbog drugih okolnosti zbog kojih bi uredno provođenje izbora na redovnom biračkom mjestu bilo dovedeno u pitanje, tom će biraču birački odbor omogućiti glasovanje na adresi njegova prebivališta tek ako birački odbor ocijeni da će takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu.

(4) Nakon što birački odbor utvrdi da je birač koji je podnio zahtjev za glasovanje izvan biračkog mjesta upisan u izvadak iz popisa birača koji je dostavljen na biračko mjesto, predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora koji će birača posjetiti na adresi njegova prebivališta gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje.

(5) Birač je dužan najmanje jedanput presavinuti glasački listić na kojem je glasovao, staviti ga u posebnu omotnicu i zatvoriti je. Član biračkog odbora dužan je nakon povratka na biračko mjesto predati omotnicu predsjedniku biračkog odbora.

(6) Birački odbor presavinuti glasački listić iz omotnice odmah ubacuje u glasačku kutiju na biračkom mjestu.

(7) Na način ostvarivanja biračkog prava birača koji pristupi na biračko mjesto, ali mu je zbog invaliditeta onemogućena pristupačnost biračkom mjestu primjenjuju se odredbe stavka 4., 5. i 6. ovoga članka.

(8) Birački odbor dužan je u zapisnik o radu biračkog odbora poimenično navesti glasovanje birača iz članka 96. stavka 2. ovoga Zakona te stavka 1. i 7. ovoga članka.

Obveze biračkog odbora nakon glasovanja

Članak 98.

(1) Po završenom glasovanju birački odbor najprije će prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće, staviti ih u posebnu omotnicu i zatvoriti.

(2) Nakon toga birački odbor utvrdit će ukupan broj birača koji su pristupili glasovanju na tom biračkom mjestu prema izvatku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje.

(3) Nakon utvrđivanja broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor otvoriti će glasačku kutiju i prebrojati glasačke listiće.

Prebrojavanje glasačkih listića i utvrđivanje broja glasova

Članak 99.

(1) Ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrdi da je njihov broj isti ili manji od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor će utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića.

(2) Ako se nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrdi da je njihov broj veći od utvrđenog broja birača koji su pristupili glasovanju, birački odbor će o tome sastaviti službenu bilješku u zapisniku o radu biračkog odbora te utvrditi broj glasova na tom biračkom mjestu prema broju glasačkih listića.

Članak 100.

Broj glasova, koje je osvojila pojedina kandidacijska lista odnosno kandidat, birački odbor utvrđuje na osnovi važećih glasačkih listića.

Važeći i nevažeći glasački listići

Članak 101.

Važeći glasački listić je onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi za koju je kandidacijsku listu odnosno kandidata birač glasovao.

Članak 102.

Nevažeći glasački listić je:

1. neispunjeni glasački listić, te
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi za koju je kandidacijsku listu odnosno kandidata birač glasovao.

Važeći i nevažeći glasački listići na izborima

s pravom preferiranog glasa

Članak 103.⁴

(1) Ako je birač, na izborima zastupnika u Hrvatski sabor, na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske, odnosno na izborima za članove predstavničkog tijela jedinice označio redni broj ispred naziva jedne kandidacijske liste, a nije dao preferirani glas kandidatu, glasački listić je važeći.

(2) Ako je birač označio redni broj za jednu kandidacijsku listu, a preferirani glas je dao kandidatu s druge liste, glasački listić je važeći u odnosu na glas za kandidacijsku listu, dok se preferirani glas za kandidata neće uvažiti.

(3) Ako je birač dao preferirani glas za dva ili više kandidata na istoj kandidacijskoj listi, glasački listić je važeći u odnosu na glas za kandidacijsku listu, bez obzira na to je li redni broj ispred te kandidacijske liste označen ili nije, dok se preferirani glasovi za kandidate neće uvažiti.

⁴ Članak 103. ovoga Zakona odnosi se na situaciju kada birač ima pravo na jedan preferirani glas.

(4) Ako je birač dao preferirani glas kandidatu s određene kandidacijske liste, a nije označio redni broj ispred te kandidacijske liste, glasački listić je važeći kako u odnosu na glas za kandidacijsku listu, tako i u odnosu na preferirani glas za kandidata s te kandidacijske liste.

(5) Ako je birač dao preferirani glas za kandidate s različitih kandidacijskih lista i označio je redni broj ispred jedne od tih kandidacijskih lista, glasački listić je važeći u odnosu na glas za kandidacijsku listu, kao i preferirani glas s te kandidacijske liste ako je toj kandidacijskoj listi dao samo jedan preferirani glas.

(6) Ako birač na glasačkom listiću nije označio redni broj ispred niti jedne kandidacijske liste, već je samo u jednoj rubrici predviđenoj za preferirani glas stavio određenu oznaku iz koje se sa sigurnošću može utvrditi volja birača, glas je važeći na tu kandidacijsku listu.

POGLAVLJE III.

UTVRĐIVANJE REZULTATA IZBORA

Zapisnik o radu biračkog odbora

Članak 104.

(1) Birački odbor sastavlja zapisnik o svom radu u kojemu se navode sve činjenice koje birački odbor utvrđuje na biračkom mjestu.

(2) Sadržaj i oblik zapisnika o radu biračkog odbora, za svaku pojedinu vrstu izbora, propisan je u DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.

(3) Svaki član biračkog odbora ovlašten je dati pisane primjedbe na zapisnik.

(4) Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora, a mora ga potpisati najmanje njih pet, od kojih jedan mora biti predsjednik ili potpredsjednik biračkog odbora.

(5) Ako član biračkog odbora odbije potpisati zapisnik ili ga iz drugog razloga ne potpiše, o tome se u zapisniku sastavlja službena bilješka, u kojoj se utvrđuje činjenica odbijanja potpisivanja i razlozi odbijanja, ako ih član biračkog odbora navede.

(6) Svaki član biračkog odbora ima pravo na presliku zapisnika o radu biračkog odbora.

(7) Zapisnik o radu biračkog odbora ima snagu javne isprave, a njegov sadržaj se može osporavati u postupku zaštite izbornog prava u skladu s odredbama ovoga Zakonom.

Dostava izbornog materijala sa biračkih mjesta nadležnim izbornim povjerenstvima

Članak 105.

(1) Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu i ostali izborni materijal s biračkog mjesta nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja biračkog mjesta.

(2) Na izborima zastupnika za Hrvatski sabor, za Predsjednika Republike Hrvatske te na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske birački odbori na biračkim mjestima u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske dostavljaju Izbornom povjerenstvu izborne jedinice u kojoj zastupnike u Hrvatski sabor biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, odnosno Izbornom povjerenstvu za provedbu izbora u inozemstvu zapisnike o svom radu elektroničkim putem u roku od 12 sati

od zatvaranja biračkog mjesta, a originale zapisnika o svom radu i ostali upotrijebljeni izborni materijal s biračkog mjesta dostavom u najkraćem mogućem roku s obzirom na udaljenost, a najkasnije u roku od 8 dana od zatvaranja biračkog mjesta.

Ponavljanje glasovanja na pojedinom biračkom mjestu

Članak 106.

(1) Ako dostavljen zapisnik o radu biračkog odbora sadrži službenu bilješku iz članka 99. stavka 2. ovog Zakona, takav zapisnik se ne unosi u informatički sustav, prije nego što nadležno izborno povjerenstvo utvrdi da li je višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora.

(2) Nadležno izborno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka je izborno povjerenstvo koje je nadležno za utvrđivanje rezultata izbora na koje se zapisnik odnosi. Ako zapisnik o radu biračkog odbora birački odbor nije dostavio tom izbornom povjerenstvu, izborno povjerenstvo iz članka 105. ovoga Zakona koje je preuzelo zapisnik o radu biračkog odbora, dužno je isti, bez odgode, dostaviti izbornom povjerenstvu nadležnom za utvrđivanje rezultata izbora na koje se zapisnik odnosi.

(3) Ako nadležno izborno povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka, prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja utvrdi da višak glasačkih listića nije mogao utjecati na rezultat izbora, unijet će podatke iz zapisnika iz stavka 1. ovog članka u informatički sustav.

(4) Ako nadležno izborno povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka, prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja utvrdi da je višak glasačkih listića mogao utjecati na rezultat izbora, odredit će ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu, koje će se obaviti sedmog dana od dana prvog glasovanja.

(5) Ako je na takvom biračkom mjestu održano istovremeno više različitih vrsta izbora, ponavljanje glasovanja određuje se samo za one izbore na kojima je utvrđen višak glasačkih listića.

Zapisnici o radu izbornih povjerenstava

Članak 107.

(1) Nadležna izborna povjerenstva sastavljaju zapisnik o svom radu-

(2) Na oblik i način sastavljanja zapisnika o radu izbornih povjerenstava, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 104. ovoga Zakona.

(3) Sadržaj zapisnika o radu izbornog povjerenstva za svaku pojedinu vrstu izbora propisan je u Dijelu drugom ovoga Zakona i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva.

(4) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva ima snagu javne isprave, a njegov sadržaj se može osporavati u postupku zaštite izbornog prava u skladu s odredbama ovoga Zakonom.

Utvrđivanje i objava rezultata izbora

Članak 108.

Utvrđivanje i objava rezultata izbora za svaku pojedinu vrstu izbora propisani su u Dijelu drugom ovoga Zakona.

Uvid u izborni materijal

Članak 109.

(1) Pravo uvida u izborni materijal imaju izborni sudionici do isteka roka za podnošenje prigovora u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Na izborne sudionike kojima je dopušten uvid u izborni materijal primjenjuju se odredbe posebnog zakona o zaštiti osobnih podataka.

GLAVA IX. POSTUPAK ZAŠTITE IZBORNOG PRAVA

POGLAVLJE I. IZBORNI SPOR

Prigovor

Članak 110.

(1) Prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku mogu podnijeti:

- političke stranke koje su predložile kandidacijsku listu, odnosno kandidaturu na izborima
- kandidati
- udruge nacionalnih manjina koje su predložile kandidaturu za zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru
- najmanje 100 birača, ili
- najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori.

(2) Ako je kandidacijsku listu ili kandidaturu predložilo više političkih stranaka, odnosno više udruga nacionalnih manjina, prigovor će se smatrati pravovaljanim i kad ga je podnijela samo jedna od tih političkih stranaka, odnosno samo jedna od tih udruga nacionalnih manjina.

(3) Kada prigovor podnosi skupina od najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori, dužna je odrediti zajedničkog predstavnika ovlaštenog za podnošenje prigovora.

Podnošenje prigovora i nadležnost za odlučivanje

Članak 111.

(1) Državnom izbornom povjerenstvu podnosi se prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku na izborima: zastupnika u Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske, zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske, članova županijske skupštine, članova Gradske skupštine Grada Zagreba, župana, odnosno gradonačelnika Grada Zagreba te njihovih zamjenika, zamjenika župana i zamjenika gradonačelnika Grada Zagreba iz reda pripadnika nacionalne manjine.

(2) Županijskom izbornom povjerenstvu podnosi se prigovor zbog nepravilnosti u izbornom postupku na izborima: članova općinskog i gradskog vijeća, općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika te njihovih zamjenika, zamjenika općinskog načelnika te zamjenika

gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

(3) Prigovor iz stavka 1. i 2. ovoga članka mora prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor.

(4) Prigovor se podnosi nadležnom izbornom povjerenstvu elektroničkim putem, neposredno, u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili putem pošte.

(5) Ako prigovor elektroničkim putem podnosi ovlaštteni podnositelji prigovora iz stavka 1. podstavka 1., 2. i 3. ovoga članka tada prigovor mora biti podniet isključivo s one adrese elektroničke pošte koja je, u skladu sa člankom 25., odnosno člankom 29. ovoga Zakona, naznačena u prijedlogu njegove kandidacijske liste, odnosno kandidature kao adresa za zaprimanje pismena u izbornom postupku.

(6) Prigovor treba sadržavati naziv, odnosno ime i prezime podnositelja prigovora, naznaku izborne radnje na koju se prigovor odnosi i potpis podnositelja prigovora. Kad prigovor podnosi politička stranka, odnosno udruga nacionalne manjine, prigovor potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke, odnosno udruge ili od nje za to opunomoćena osoba u kojem slučaju je uz prigovor potrebno priložiti i navedenu punomoć.

(7) Nadležno izorno povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je prigovor dostavljen odnosno od dana kada su dostavljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi.

Članak 112.

(1) Ako nadležno izorno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se te radnje ponove u roku koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani.

(2) Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji u roku iz stavka 1. ovog članka, a radnje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, nadležno izorno povjerenstvo odgoditi će provedbu izbora za sedam dana te će odrediti rok u kojem se te radnje imaju ponoviti.

(3) Ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle su utjecati na rezultat izbora, nadležno izorno povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Dostava i objava rješenja o prigovoru

Članak 113.

(1) Rješenje o prigovoru nadležno izorno povjerenstvo u pravilu dostavlja podnositelju prigovora elektroničkim putem, na adresu elektroničke pošte iz članka 111. stavka 5. ovoga Zakona. Ako su prigovor podnijeli ovlaštteni podnositelji prigovora iz članka 110. stavka 1. podstavka 4. i 5. ovoga Zakona, rješenje o prigovoru dostavlja se na adresu s koje je prigovor upućen, odnosno na adresu koja je naznačena u prigovoru.

(2) Istovremeno s dostavom rješenja o prigovoru podnositelju prigovora, nadležno županijsko izorno povjerenstvo dužno je navedeno rješenje dostaviti i Državnom izbornom povjerenstvu radi javne objave.

(3) Rješenje o prigovoru Državnog izbornog povjerenstva i županijskog izbornog povjerenstva, Državno izorno povjerenstvo dužno je, bez odlaganja, objaviti na svojoj mrežnoj stranici, a uz objavljeno rješenje o prigovoru obvezno se stavlja naznaka vremena objave.

(4) Dostava rješenja o prigovoru podnosiocu prigovora smatra se obavljenom danom javne objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Žalba

Članak 114.

(1) Protiv rješenja nadležnog izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske (dalje: Ustavni sud).

(2) Žalba se podnosi putem nadležnog izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od isteka dana s kojim je dostava pobijanog rješenja obavljena.

(3) Ustavni sud dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od isteka dana njezina primitka.

Članak 115.

Na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

POGLAVLJE II.

ZAŠTITA USTAVNOSTI I ZAKONITOSTI IZBORA

Članak 116.

Ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud u skladu s odredbama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

GLAVA X.

ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA U IZBORNOM POSTUPKU

Odgovarajuća primjena propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka

Članak 117.

Na postupak obrade osobnih podataka osoba koje sudjeluju u izbornom postupku (dalje: osobni podaci) na odgovarajući način primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Zakonitost i poštenost obrade osobnih podataka

Članak 118.

Osobni podaci obrađuju se zakonito i pošteno.

Voditelji obrade osobnih podataka

Članak 119.

Voditelji obrade osobnih podataka su Državno izborna povjerenstvo i/ili izborna povjerenstva koje je u skladu s odredbama ovoga Zakona nadležno za poduzimanje određene izborne radnje.

Svrha obrade osobnih podataka

Članak 120.

- (1) Obrađuju se oni osobni podaci koji nužni za provedbu pojedinih izbornih radnji.
- (2) Osoba čiji se osobni podaci obrađuju mora biti upoznata o svrsi obrade osobnih podataka.

Osobe čiji se osobni podaci obrađuju⁵

Članak 121.

U izbornom postupku obrađuju se osobni podaci, i to:

- članova izbornih tijela – u svrhu njihova imenovanja i isplate naknade za rad na izborima
- kandidata, birača predlagatelja kandidacijske liste odnosno kandidature, birača koji svojim potpisom podržavaju kandidacijsku listu odnosno kandidaturu i kontakt osobe naznačene na prijedlogu kandidacijske liste odnosno kandidature – u svrhu kandidiranja
- promatrača – u svrhu promatranja izbornog postupka.

Vrste osobnih podataka koji se obrađuju

Članak 122.

- (1) Osobni podaci članova izbornih tijela koji se obrađuju su: ime i prezime, adresa prebivališta, osobni identifikacijski broj (OIB) i/ili serijski broj identifikacijske isprave, kontakt podaci, datum rođenja, podatak o bankovnom računu i podatak o mirovinskom osiguranju, a za članove proširenog sastava izbornih povjerenstava te članove biračkih odbora i podatak o političkoj stranci koja ih je, u skladu sa odredbama ovoga Zakona, predložila u izbornu tijelo.
- (2) Osobni podaci kandidata koji se obrađuju su: ime i prezime, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa prebivališta, datum rođenja, spol, podatak iz kaznene evidencije, podatak o broju posebnog računa za financiranja izborne promidžbe te, kada je to propisano ovim Zakonom, i nacionalnost kandidata.
- (3) Osobni podaci birača – predlagatelja kandidacijske liste odnosno kandidature i birača koji svojim potpisima podržavaju kandidacijsku listu odnosno kandidaturu koji se obrađuju su: ime i prezime, adresa prebivališta, datum rođenja, osobni identifikacijski broj (OIB), i/ili serijski broj o identifikacijskoj ispravi te, kada je to propisano ovim Zakonom, i nacionalnost birača.
- (4) Osobni podaci kontakt osobe naznačene na prijedlogu kandidacijske liste odnosno kandidature koji se obrađuju su: ime i prezime, adresa prebivališta kontakt podaci.
- (5) Osobni podaci promatrača koji se obrađuju su: ime i prezime i osobni identifikacijski broj (OIB) ili serijski broj identifikacijske isprave.

⁵ Razmotriti je li potrebno navoditi i obradu osobnih podataka članova Etičkog povjerenstva vezano uz isplatu naknada za rad

Provjera točnosti osobnih podataka

putem nadležnih tijela

Članak 123.

U svrhu provjere točnosti osobnih podataka iz članka 122. ovoga Zakona, na zahtjev Državnog izbornog povjerenstva i/ili izbornog povjerenstva koje je u skladu sa odredbama ovoga Zakona nadležno za poduzimanje određene izborne radnje, dostavit će i/ili omogućiti preuzimanje:

- ministarstvo nadležno za registar birača - podatke iz registra birača
- ministarstvo nadležno za unutarnje poslove – podatke o prebivalištu i identifikacijskim ispravama birača
- ministarstvo nadležno za financije – podatke o osobnom identifikacijskom broju (OIB)
- ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa – podatke iz kaznene evidencije.

Vrijeme obrade osobnih podataka

Članak 124.

- (1) Osobni podaci iz članka 122. ovoga Zakona obrađuju se tijekom vremena potrebnog za ostvarenje svrhe za koju se obrađuju.
- (2) Obrada osobnih podataka počinje najranije danom donošenja odluke o raspisivanju izbora i traje najkasnije do isteka roka od 90 dana od dana objave konačnih rezultata izbora na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, odnosno mrežnim stranicama jedinica.

Javna objava osobnih podataka

Članak 125.

- (1) U svrhu imenovanja članova izbornih tijela, na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva i/ili na mrežnoj stranici jedinica objavljuju se imena i prezimena članova izbornih tijela, a za članove proširenih sastava izbornih povjerenstava te članove biračkih odbora i podatak o političkoj stranici koja ih je, u skladu sa odredbama ovog Zakona, predložila u izbornu tijelo.
- (2) U svrhu kandidiranja na izborima, javno se objavljuju osobni podaci iz članka 122. stavak 2. ovoga Zakona koji su, u skladu s odredbama ovoga Zakona, sadržani u pravovaljanim kandidacijskim listama odnosno kandidaturama te zbirnim listama, kao i rezultatima izbora.
- (3) Osobni podaci, koji su u skladu s stavkom 1. i 2. ovoga članka, javno objavljeni na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva i/ili mrežnoj stranici jedinice, osim imena i prezimena izbornih sudionika, uklonit će se sa mrežnih stranica po isteku roka iz članka 124. stavka 2. ovoga Zakona.

Razdoblje pohrane osobnih podataka

Članak 126.

Nakon isteka roka iz članka 124. stavka 2. ovoga Zakona, s osobnim podacima postupaju se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju pitanja vezano uz arhiviranje arhivskog gradiva te izlučivanje registraturnog gradiva.

DIO DRUGI POSEBNE ODREDBE

GLAVA I. IZBORI ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

POGLAVLJE I. BIRAČKO PRAVO

Aktivno biračko pravo

Članak 127.

- (1) Birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj imaju pravo birati zastupnike u Hrvatski sabor u izornoj jedinici prema mjestu svog prebivališta.
- (2) Birači pripadnici nacionalnih manjina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj imaju pravo birati zastupnike u Hrvatski sabor ili u izornoj jedinici prema mjestu svog prebivališta ili u posebnoj izornoj jedinici u kojoj se biraju zastupnici pripadnici nacionalnih manjina.
- (3) Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatske imaju pravo birati zastupnike u Hrvatski sabor u posebnoj izornoj jedinici.

Pasivno biračko pravo

Članak 128.

- (1) Za zastupnika u Hrvatski sabor koji se bira izornoj jedinici na području Republike Hrvatske ima pravo biti biran birač s prebivalištem u Republici Hrvatskoj za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje iz članka 19. i 20. ovoga Zakona.
- (2) Za zastupnika nacionalne manjine u Hrvatskom saboru koji se bira u posebnoj izornoj jedinici koju čini područje Republike Hrvatske u kojoj biraju pripadnici nacionalnih manjina, ima pravo biti biran birač iz stavka 1. ovoga članka koji je u registru birača upisan kao pripadnik nacionalne manjine koja ima pravo na zastupljenost u Hrvatskome saboru.
- (3) Za zastupnika u Hrvatski sabor koji se bira u posebnoj izornoj jedinici u kojoj biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, ima pravo biti biran birač koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj i za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje iz članka 19. i 20. ovoga Zakona.

Zabrana višestrukog kandidiranja

Članak 129.

Nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih kandidacijskih lista i/ili kandidatura.

POGLAVLJE II.
RASPISIVANJE I ODRŽAVANJE IZBORA

Raspisivanje i održavanje izbora

Članak 130.

- (1) Izbore zastupnika u Hrvatski sabor raspisuje Predsjednik Republike Hrvatske.
- (2) Odlukom o raspisivanju izbora određuje se dan provedbe izbora.
- (3) Dan provedbe izbora je neradni dan, u pravilu nedjelja.
- (4) Od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora do dana izbora mora proteći najmanje 30 dana.
- (5) Odluka o raspisivanju izbora stupa na snagu osmoga dana od dana objave u službenome listu Republike Hrvatske.

Članak 131.

- (1) Zastupnici se u Hrvatski sabor biraju na vrijeme od četiri godine.
- (2) Zastupnici u Hrvatskome saboru imaju pravo uvida u registar birača za vrijeme dok obnašaju dužnost.

POGLAVLJE III.
POSTUPAK KANDIDIRANJA

Predlaganje kandidatura za izbor zastupnika nacionalnih manjina
u Hrvatski sabor od strane udruga nacionalnih manjina

Članak 132.

- (1) Pravo predlaganja kandidature za zastupnike nacionalnih manjina u Hrvatski sabor, u skladu s člankom 18. stavkom 2. ovoga Zakona, imaju i udruge nacionalnih manjina registrirane u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora, čiji pripadnici biraju zastupnike nacionalnih manjina u Hrvatski sabor.
- (2) Kandidaturu iz stavka 1. ovoga članka može predložiti jedna udruga nacionalne manjine samostalno, te dvije ili više udruga nacionalnih manjina zajedno.
- (3) Kada udruga nacionalne manjine predlaže kandidature za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor predlaganje je uvjetovano prikupljanjem potpisa birača.
- (4) Prijedlog kandidature potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje udruge nacionalne manjine ili od nje za to opunomoćena osoba.
- (5) Ako kandidaturu zajednički predlažu dvije ili više udruga nacionalnih manjina, prijedlog kandidature potpisuju osobe ovlaštene za zastupanje tih udruga.

Broj potpisa birača potreban za pravovaljanost prijedloga
kandidacijske liste za izbor zastupnika u Hrvatski sabor

Članak 133.

Za pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste grupe birača za izbor zastupnika u Hrvatski sabor potrebno je prikupiti najmanje 500 potpisa birača.

Broj potpisa birača potreban za pravovaljanost prijedloga kandidature za
izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor

Članak 134.

Za pravovaljanost prijedloga kandidature političkih stranaka, grupe birača te udruga nacionalnih manjina za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor i njihovih zamjenika, potrebno je prikupiti najmanje 100 potpisa birača pripadnika nacionalne manjine.

Nadležno izborno povjerenstvo za zaprimanje prijedloga
kandidacijskih lista i kandidatura

Članak 135.

- (1) Prijedloge kandidacijskih lista i kandidatura zaprima Državno izborno povjerenstvo.
- (2) Prijedlozi kandidacijskih lista i kandidatura moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu u roku iz članka 34. ovoga Zakona.

Sadržaj zbirne liste kandidacijskih lista

Članak 136.

- (1) Zbirna lista kandidacijskih lista izborne jedinice sadrži redni broj i naziv svake kandidacijske liste u toj izornoj jedinici te imena i prezimena kandidata na svim kandidacijskim listama.
- (2) Na zbirnu se listu najprije, prema abecednom redu naziva kandidacijske liste političke stranke, unose kandidacijske liste predlagatelja, koji su kandidacijsku listu predložili u svim izbornim jedinicama, a nakon toga ostale kandidacijske liste, i to prema abecednom redu naziva kandidacijske liste političke stranke odnosno prema abecednom redu prezimena prvog kandidata na kandidacijskoj listi grupe birača.

Sadržaj zbirne liste kandidatura

Članak 137.

- (1) Zbirna lista kandidatura za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor sadrži redni broj i imena i prezimena kandidata te naznaku predlagatelja kandidature.
- (2) Zbirna lista kandidatura za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor iz članka 160. stavka 2., 3. i 4. ovoga Zakona sadrži i ime i prezime kandidata za zamjenika kandidata.

(3) Uz ime i prezime kandidata navodi se naznaka predlagatelja kandidature i to: naziv političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka, odnosno udruge nacionalnih manjina koja je, odnosno koje su predložile kandidata. Ako kandidata predlaže grupa birača, uz ime i prezime kandidata navodi se oznaka »kandidat grupe birača«.

(4) Kandidature se unose na zbirnu listu prema abecednom redu prezimena kandidata.

Objava pravovaljanih kandidacijskih lista i kandidatura te zbirnih lista

Članak 138.

(1) Državno izborno povjerenstvo, u roku iz članka 37. stavka 1. ovog Zakona, objavljuje:

-pravovaljane kandidacijske liste i zbirne liste kandidacijskih lista za svaku izbornu jedinicu
- pravovaljane kandidature i zbirne liste kandidatura za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(3) Zbirne liste kandidacijskih lista za svaku izbornu jedinicu i zbirne liste kandidatura za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor, Državno izborno povjerenstvo dostavlja Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju, koji su dužni, najkasnije u roku 24 sata od dostave podataka, iste objaviti bez naknade.

(4) Rokovi u izbornom postupku računaju se od prvog sljedećeg dana od dana objave pravovaljanih kandidacijskih lista odnosno kandidatura i zbirnih lista na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, pri čemu na navedenoj mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Članak 139.

Državno izborno povjerenstvo dostavit će u sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništva Republike Hrvatske pravovaljane kandidacijske liste i kandidature te zbirne liste kandidacijskih lista i zbirne liste kandidatura radi javne objave.

POGLAVLJE IV.

IZBORNA TIJELA

Vrste izborih tijela

Članak 140.

Izborna tijela na izborima zastupnika u Hrvatski sabor su Državno izborno povjerenstvo, izborna povjerenstva izbornih jedinica, gradska i općinska izborna povjerenstva i birački odbori.

ODJELJAK A

IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 141.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje te način odlučivanja izbornih povjerenstava izbornih jedinica te gradskih i općinskih izbornih povjerenstava propisani su člancima 68.- 70. ovoga Zakona.

Određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava

Članak 142.

(1) Odnos ukupnog broja članova proširenog sastava unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranaka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina politička stranka sudjeluje u Hrvatskome saboru. Za određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava mjerodavan je stranački sastav Hrvatskoga sabora na dan raspuštanja Hrvatskoga sabora.

(2) Političke stranke dužne su predložiti predstavnike u proširenim sastavima izbornih povjerenstava i dostaviti njihova imena nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije sedam dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predlože li svoje predstavnike, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva će imenovati prošireni sastav izbornih povjerenstava u skladu sa zaprimljenim prijedlozima, u kojem slučaju broj članova proširenog sastava može biti manji od broja propisanog člankom 68. stavkom 4. ovoga Zakona.

(3) Ako pojedina grupacija iz stavka 1. ovoga članka predloži veći broj predstavnika u pojedine proširene sastave izbornih povjerenstava na koje imaju pravo u skladu odredbama ovoga članka i članka 68. stavkom 4. ovoga Zakona, predstavnike će odrediti nadležno izborna povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih predstavnika za navedenu grupaciju u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu Hrvatskog sabora

Članak 143.

(1) Podatke o stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora iz članka 142. stavka 1. ovoga Zakona, tajnik Hrvatskoga sabora dužan je dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu u roku od tri dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke koje u ostavljenom roku ne dostave tajniku Hrvatskoga sabora podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju gube pravo određivanja svojih predstavnika u prošireni sastav izbornog povjerenstva.

(3) Državno izborna povjerenstvo podatke iz stavka 1. ovoga članka dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje gradskih i općinskih izbornih povjerenstava.

Nadležnost za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 144.

(1) Državno izborna povjerenstvo imenuje izborna povjerenstva izbornih jedinica.

(2) Izborna povjerenstva izbornih jedinica na području Republike Hrvatske imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

(3) Izborna povjerenstva iz stavka 1. i 2. ovoga članka imenuju se u roku propisanom u članku 69. ovoga Zakona.

Prava i obveze izbornih povjerenstava

Članak 145.

(1) Državno izborno povjerenstvo:

1. brine se o zakonitoj pripremi i provedbi izbora
2. propisuje i objavljuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora, za postupak kandidiranja, za promatrače i za druga pitanja vezana uz pripremu i provedbu izbora
3. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora
4. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
5. zaprima prijedloge kandidacijskih lista odnosno kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost i na osnovi pravovaljanih prijedloga kandidacijskih lista odnosno kandidatura sastavlja i objavljuje liste izbornih jedinica te sastavlja i objavljuje zbirne liste izbornih jedinica
6. imenuje članove izbornih povjerenstava izbornih jedinica
7. nadzire rad i pruža stručnu pomoć izbornim povjerenstvima
8. provodi edukacije članova izbornih povjerenstava
9. nadzire pravilnost izborne promidžbe
10. nadzire financiranje izborne promidžbe, u skladu s posebnim zakonom
11. utvrđuje i objavljuje rezultate glasovanja
12. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja zaštite biračkog prava u izbornom postupku
13. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, u skladu s posebnim propisima
14. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i drugom posebnim zakonom.

(2) Izborno povjerenstvo izborne jedinice određene na području Republike Hrvatske

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
3. imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva
4. provodi edukacije članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava
5. određuje posebna biračka mjesta iz članka 81. ovoga Zakona
6. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima na kojima glasuju birači izvan mjesta prebivališta
7. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona
8. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
9. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od gradskih i općinskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
10. obavljaju i druge poslove određene ovim Zakonom.

(3) Izborno povjerenstvo izborne jedinice u kojoj zastupnike u Hrvatski sabor biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
3. određuje biračka mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske

4. imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske
5. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
6. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
7. obavljaju i druge poslove određene ovim Zakonom.

(4) Izorno povjerenstvo izborne jedinice na području Republike Hrvatske u kojoj zastupnike nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru biraju pripadnici nacionalnih manjina

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
3. imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva
4. provodi edukacije članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava
5. određuje posebna biračka mjesta iz članka 81. ovoga Zakona
6. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona
7. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
8. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od gradskih i općinskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
9. obavljaju i druge poslove određene ovim Zakonom.

(5) Gradsko i općinsko izorno povjerenstvo:

1. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
2. određuje biračka mjesta iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona na području grada, odnosno općine
3. imenuje i raspušta biračke odbore na području grada, odnosno općine
4. provodi edukacije članova biračkih odbora
5. prikuplja rezultate glasovanja od biračkih odbora na svom području i prosljeđuje ih izbornom povjerenstvu izborne jedinice
6. obavlja i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese izorno povjerenstvo izborne jedinice.

ODJELJAK B BIRAČKI ODBORI

Članak 146.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje biračkih odbora te način odlučivanja biračkih odbora propisani su člancima 72. - 74. ovoga Zakona.

Određivanje članova biračkih odbora

Članak 147.

(1) Odnos ukupnog broja članova biračkih odbora unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina stranka sudjeluje u Hrvatskome saboru. Za određivanje sastava biračkog odbora mjerodavan je stranački sastav Hrvatskoga sabora na dan raspuštanja Hrvatskoga sabora.

(2) Političke stranke dužne su predložiti članove biračkih odbora za svako biračko mjesto i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 10 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predlože li ih, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva samostalno će odrediti te članove biračkih odbora.

(3) Ako pojedine grupacije iz stavka 1. ovoga članka predlože veći broj članova u pojedine biračke odbore na koje imaju pravo u skladu s odredbama ovoga članka i članka 72. stavka 4. ovoga Zakona, članove biračkog odbora odredit će nadležno izborna povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih članova biračkog odbora za navedenu grupaciju u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu Hrvatskog sabora

Članak 148.

(1) Podaci o stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora iz članka 147. stavka 1. ovoga Zakona, dostavljaju se Državnom izbornom povjerenstvu u skladu s odredbama članka 143. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Političke stranke koje u roku i na način propisan člankom 143 stavka 1. ovoga Zakona, ne dostave podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju, gube pravo određivanja svojih članova u biračke odbore.

(3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka, Državno izborna povjerenstvo dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje biračkih odbora putem županijskih izbornih povjerenstava.

Nadležnost za imenovanje biračkih odbora

Članak 149.

(1) Gradsko i općinsko izborna povjerenstvo imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona na području grada, odnosno općine.

(2) Izborna povjerenstvo izborne jedinice u kojoj zastupnike u Hrvatski sabor biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

(3) Izborna povjerenstvo izborne jedinice određene na području Republike Hrvatske imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona te na posebnim biračkim mjestima iz članka 81. ovoga Zakona.

(4) Birački odbori imenuju se u roku iz članka 73. ovoga Zakona.

ODJELJAK C

NAKNADA ZA RAD ČLANOVA IZBORNIH TIJELA

Pravo na naknadu za rad na izborima

Članak 150.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad (dalje: naknada za rad članova izbornih tijela).

(2) Sredstva za naknadu za rad članova izbornih tijela osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u skladu s člankom 174. ovoga Zakona.

(3) Visinu naknade za rad članova izbornih tijela utvrđuje Državno izborno povjerenstvo odlukom, odmah po stupanju na snagu odluke o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE V.

ETIČKO POVJERENSTVO

Opće odredbe

Članak 151.

(1) Etičko povjerenstvo je nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

(2) Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje izbornih sudionika tijekom izborne promidžbe, u vrijeme izborne šutnje te na dan održavanja izbora.

Sastav i imenovanje Etičkog povjerenstva

Članak 152.

(1) Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinske i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu Hrvatskog sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.

(3) Članove Etičkog povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Izborni etički kodeks

Članak 153.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju izbornih sudionika u izbornoj promidžbi i izbornom postupku.

Naknada za rad

Članak 154.

(1) Predsjednik i članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za svoj rad (dalje: naknada za rad članova Etičkog povjerenstva).

(2) Sredstva za naknadu za rad članova Etičkog povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u skladu s člankom 174. ovoga Zakona.

(3) Visinu naknade za rad članova Etičkog povjerenstva utvrđuje Državno izborno povjerenstvo odlukom, odmah po stupanju na snagu odluke o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE VI.

NAČIN IZBORA ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

Članak 155.

(1) Zastupnici u Hrvatski sabor biraju se razmjernim (proporcionalnim) izbornim sustavom i preferencijalnim glasovima.

(2) Zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru biraju se većinskim izbornim sustavom.

Izborne jedinice za izbor zastupnika u Hrvatski sabor

Članak 156.

(1) 140 zastupnika u Hrvatski sabor, ne računajući zastupnike nacionalnih manjina i zastupnike koje biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, bira se tako da se područje Republike Hrvatske podijeli na deset izbornih jedinica te se u svakoj izbornoj jedinici bira 14 zastupnika u Hrvatski sabor.

(2) Izborne jedinice određuju se tako da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od $+ - 5 \%$. Pri određivanju izbornih jedinica mora se, koliko je to najviše moguće, voditi računa o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Područje izbornih jedinica određuje se posebnim zakonom.

Članak 157.

Birači, koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biraju tri zastupnika u Hrvatski sabor, u posebnoj izbornoj jedinici.

Dioba zastupničkih mjesta

Članak 158.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izbornoj jedinici iz članka 156. i članka 157. ovoga Zakona ostvaruju liste koje dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 159.

Broj zastupnika, koji će biti izabran u Hrvatski sabor sa svake liste izborne jedinice iz članka 156. i članka 157. ovoga Zakona, utvrđuje se na sljedeći način:

- ukupan broj važećih glasova koje je dobila svaka lista dijeli se s brojevima od jedan do, zaključno, broja koliko se zastupnika u toj izbornoj jedinici bira, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih tako dobivenih rezultata, zastupnička mjesta u Hrvatskome saboru osvajaju one liste na kojima se iskaže onoliko brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke koliko se zastupnika bira. Svaka od tih lista dobiva onoliki broj zastupničkih mjesta u Hrvatskome saboru koliko je postigla pojedinačnih rezultata među onoliko brojčano najvećih rezultata koliko se zastupnika bira;

– preferirani glasovi za pojedine kandidate na listama uvažavaju se ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% važećih glasova koje je osvojila pojedina lista;

– izabrani su oni kandidati sa svake liste koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobije isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na listi kandidata. Ako na osnovi preferiranih glasova nije izabrano onoliko zastupnika koliko mandata pripada pojedinoj listi, na preostala mjesta na toj listi određuju se zastupnici po redoslijedu na listi.

Izborna jedinica za izbor zastupnika nacionalnih manjina
u Hrvatski sabor

Članak 160.

- (1) Birači pripadnici nacionalnih manjina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj biraju ukupno osam zastupnika u Hrvatski sabor, u posebnoj. izbornoj jedinici, koju čini cjelokupno područje Republike Hrvatske.
- (2) Pripadnici srpske nacionalne manjine biraju tri zastupnika u Hrvatski sabor.
- (3) Pripadnici mađarske nacionalne manjine biraju jednog zastupnika u Hrvatski sabor.
- (4) Pripadnici talijanske nacionalne manjine biraju jednog zastupnika u Hrvatski sabor.
- (5) Pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Hrvatski sabor.
- (6) Pripadnici austrijske, bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Hrvatski sabor.
- (7) Pripadnici albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Hrvatski sabor.

Način izbora zastupnika nacionalnih manjina
u Hrvatski sabor

Članak 161.

- (1) Za zastupnika u Hrvatski sabor iz reda pripadnika srpske nacionalne manjine bit će izabrana tri kandidata koja su dobila najveći broj glasova birača, a za zastupnika ostalih nacionalnih manjina bit će izabran kandidat koji je dobio najveći broj glasova birača.
- (2) Ako dva ili više kandidata dobiju isti broj glasova, održava se drugi krug glasovanja u kojem sudjeluju dva kandidata, koja su osvojila najveći broj glasova birača u prvom krugu glasovanja.

POGLAVLJE VII.

GLASOVANJE

Članak 162.

Glasovanje se obavlja na biračkim mjestima određenim na području Republike Hrvatske u skladu sa člancima 78., 80. i 81. ovoga Zakona i na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u skladu sa člankom 79. ovoga Zakona.

Članak 163.

- (1) Biraču iz članka 127. stavka 1. i 3. ovoga Zakona birački odbor je dužan predati glasački listić izborne jedinice prema mjestu njegova prebivališta.

(2) Biraču pripadniku nacionalne manjine iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona koji ima pravo glasovati ili za kandidacijsku listu izborne jedinice prema mjestu njegova prebivališta ili za kandidata u posebnoj izbornoj jedinici u kojoj zastupnike nacionalnih manjina u Hrvatski sabor biraju pripadnici nacionalnih manjima, birački odbor dužan je, ako navedeni birač to zatraži, umjesto glasačkog listića izborne jedinice prema mjestu njegova prebivališta predati glasački listić za kandidata pripadnika nacionalne manjine kojoj birač pripada.

Način glasovanja

Članak 164.

(1) Na izborima zastupnika u Hrvatski sabor glasuje se za kandidacijske liste izborne jedinice navedene na glasačkom listiću, na način da se označi jedna kandidacijska lista za koju birač glasuje.

(2) Birač može odrediti ---⁶ kandidata, s označene kandidacijske liste, kojem daje preferirani glas.

(3) U posebnoj izbornoj jedinici u kojoj se biraju zastupnici nacionalne manjine u Hrvatski sabor, glasa se za kandidate navedene na glasačkom listiću na način da se označi kandidat za kojega birač pripadnik te nacionalne manjine glasuje.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, na izborima zastupnika srpske nacionalne manjine u Hrvatski sabor, glasuje se za kandidate navedene na glasačkom listiću na način da se označi najmanje jednog, a najviše tri kandidata za kojeg, odnosno za koje birač pripadnik te nacionalne manjine glasuje.

POGLAVLJE VIII.

UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

ODJELJAK A

SADRŽAJ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA

Sadržaj zapisnika o radu biračkog odbora

Članak 165.

Zapisnik o radu biračkog odbora obvezatno sadrži podatke o glasovanju na određenom biračkom mjestu, a naročito:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
- podaci o biračima, koji su glasovali izvan biračkog mjesta
- broj i podaci birača koji su glasovali na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića

⁶ Naznačiti koliko najmanje, odnosno najviše kandidata birač može označiti (koliko birač može dati preferiranih glasova).

- broj glasova, koji je dobila svaka kandidacijska lista te broj preferiranih glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat na toj listi
- broj glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor.

Sadržaj zapisnika o radu izbornih povjerenstava

Članak 166.

- (1) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva obvezatno sadrži podatke o glasovanju, a naročito:
- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
 - broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
 - broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
 - broj glasova, koji je dobila svaka kandidacijska lista te broj preferiranih glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat na toj listi
 - broj glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat za izbor zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor.
- (2) Gradsko odnosno općinsko izorno povjerenstvo u zapisnik iz stavka 1. ovog članka, unosi podatke o glasovanju za područje grada odnosno općine, izorno povjerenstvo izborne jedinice podatke o glasovanju za područje izborne jedinice, a Izorno povjerenstvo izborne jedinice u kojoj zastupnike u Hrvatski sabor biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj podatke o glasovanju sa biračkih mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

ODJELJAK B

UNOS PODATAKA IZ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA U INFORMATIČKI SUSTAV, ROKOVI ZA SASTAVLJANJE I DOSTAVA ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH POVJERENSTAVA

Članak 167.

- (1) Gradska i općinska izborna povjerenstva, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja biračkih mjesta, unose u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavljaju zapisnik o svom radu.
- (2) Gradska i općinska izborna povjerenstva bez odgode dostavljaju zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom nadležnom izbornom povjerenstvu izborne jedinice.

Članak 168.

- (1) Izborna povjerenstva izbornih jedinica sastavljaju zapisnik o svom radu najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, odnosno u roku od 6 sati od dostave zapisnika o radu gradskih i općinskih izbornih povjerenstava s ostalim izbornim materijalom.
- (2) Izborna povjerenstva izbornih jedinica će Državnom izbornom povjerenstvu, na način i u roku koje mu ono odredi, dostaviti originale zapisnika o svom radu i zapisnika o radu svih izbornih tijela na svom području.

Članak 169.

(1) Izorno povjerenstvo izborne jedinice u kojoj zastupnike u Hrvatski sabor biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, unosi u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavlja zapisnik o svom radu.

(2) Izorno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka, dostavit će Državnom izbornom povjerenstvu, na način i u roku koje mu ono odredi, originale zapisnika o svom radu i zapisnika o radu svih biračkih odbora na svom području.

POGLAVLJE IX.

UTVRĐIVANJE I OBJAVA REZULTATA IZBORA

Članak 170.

(1) Rezultate izbora utvrđuje Državno izorno povjerenstvo.

(2) Državno izorno povjerenstvo objavit će, tijekom trajanja glasovanja, privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

(3) Nakon zatvaranja biračkih mjesta, Državno izorno povjerenstvo može objavljivati privremene i nepotpune rezultate izbora.

Sadržaj odluke o rezultatima izbora

Članak 171.

U odluci o utvrđivanju rezultata izbora za svaku izornu jedinicu obvezatno se navodi:

1. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
2. broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
3. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
4. nazivi lista sa imenima i prezimenima kandidata, odnosno imena i prezimena kandidata i njihovih zamjenika za izbor zastupnika nacionalnih manjina, prema redosljedu sa glasačkog listića
5. broj dobivenih glasova za svaku pojedinu listu i broj preferiranih glasova za svakog pojedinog kandidata, odnosno broj dobivenih glasova za svakog kandidata za izbor zastupnika nacionalnih manjina
6. nazivi kandidacijskih lista, koje su osvojile više od 5% važećih glasova birača
7. broj zastupničkih mjesta koje je dobila svaka kandidacijska lista, i imena i prezimena kandidata koji su izabrani za zastupnike
8. imena i prezimena kandidata i njihovih zamjenika, koji su izabrani za zastupnike nacionalnih manjina.

Objava odluke o rezultatima izbora

Članak 172.

(1) Odluke o utvrđivanju rezultata izbora objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva te se dostavljaju Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju, koji su dužni, odmah po primitku odluke, istu objaviti bez naknade.

(2) Rokovi u izbornom postupku, na izborima iz stavka 1. ovog članka, računaju se od prvog slijedećeg dana od dana objave odluke o utvrđivanju rezultata izbora na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Odluka o konačnim rezultatima izbora

Članak 173.

(1) Rezultati izbora postaju konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava, odnosno danom donošenja odluke Ustavnog suda povodom žalbe podnesene u postupku zaštite izbornog prava.

(2) Državno izorno povjerenstvo, će bez odgode donijeti odluku o konačnim rezultatima izbora, u kojoj se, uz podatke iz članka 171. ovoga Zakona, navodi dan konačnosti rezultata izbora.

(3) Odluka o konačnim rezultatima izbora objavljuje se u službenom listu Republike Hrvatske i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

POGLAVLJE X.

TROŠKOVI PROVEDBE IZBORA

Sredstva za pokriće troškova izbora

Članak 174.

(1) Sredstva za pokriće troškova provedbe izbora zastupnika u Hrvatski sabor osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) U financijskom planiranju i izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju redovni izbori, Državno izorno povjerenstvo dužno je planirati sredstva za provedbu izbora.

(3) Državno izorno povjerenstvo raspolaže sredstvima za provedbu izbora, određuje način korištenja tih sredstava te provodi nadzor nad njihovim utroškom.

(4) Državno izorno povjerenstvo objavit će na svojoj mrežnoj stranici privremeno izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 90 dana od dana objave konačnih rezultata izbora, a konačno izvješće po isplati svih troškova vezanih uz provedbu izbora.

POGLAVLJE XI.⁷

MANDAT ZASTUPNIKA U HRVATSKOME SABORU

Nespojive dužnosti

Članak 175.

(1) Zastupnik u Hrvatskom saboru istodobno s obnašanjem zastupničke dužnosti ne može biti:

⁷Razmotriti mogućnost da pitanja vezana uz mandat zastupnika u Hrvatski budu sadržana u nekom drugom zakonu npr. u Poslovniku Hrvatskoga sabora.

- osoba koja je dužnosnik u smislu posebnog zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika
 - osoba koju imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, imenuje Vlada Republike Hrvatske ili Predsjednik Republike Hrvatske,
 - sudac
 - državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika
 - policijski službenik, djelatna vojna osoba, službenik i namještenik u Oružanim snagama Republike Hrvatske
 - zaposlenik sigurnosno-obavještajnih agencija i drugih tijela sigurnosno-obavještajnog sustava,
 - župan i gradonačelnik Grada Zagreba, te njihovi zamjenici
 - zamjenik župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina
 - zastupnik u Europskom parlamentu,
 - zastupnik u predstavničkom tijelu druge države,
 - član uprave trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda od posebnog državnog interesa ili u pretežitom državnom vlasništvu te
 - čelnik pravne osobe koja je Hrvatskom saboru obvezna po zakonu podnositi izvješće.
 - osoba koja obavlja javnu ili profesionalnu dužnost za koju je posebnim zakonom propisana zabrana političkog djelovanja.
- (2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka, osim onih za koje postoji zabrana kandidiranja u skladu sa odredbama ovoga Zakona, mogu se kandidirati na izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Mirovanje mandata

Članak 176.

- (1) Za vrijeme trajanja mandata zastupnik u Hrvatskom saboru može prihvatiti obnašanje dužnosti, koja se u skladu s člankom 175. ovoga Zakona smatra nespojivom dužnosti.
- (2) Za vrijeme obnašanja nespojive dužnosti njegov će mandat biti u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s člancima 179., 180., odnosno 181. ovoga Zakona.
- (3) Po prestanku obnašanja nespojive dužnosti, zastupnik nastavlja obnašanje zastupničke dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata u Hrvatskom saboru, ako podnese pisani zahtjev predsjedniku Hrvatskog sabora u roku od 8 dana od prestanka obnašanja nespojive dužnosti. Mirovanje zastupničkog mandata prestat će osmog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.
- (4) Nastavljanje obnašanja zastupničke dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata u Hrvatskom saboru zastupnik može tražiti jedanput u tijeku trajanja zastupničkog mandata.

Članak 177.

- (1) Zastupnik u Hrvatskom saboru ima pravo jednokratno, tijekom trajanja zastupničkog mandata, podnošenjem pisanog zahtjeva predsjedniku Hrvatskog sabora, staviti svoj mandat u mirovanje.
- (2) Mirovanje zastupničkog mandata ne može trajati manje od šest mjeseci, a za vrijeme trajanja mirovanja zastupnika će zamjenjivati zamjenik.
- (3) Mirovanje zastupničkog mandata prestat će osmog dana od dana kad je zastupnik koji je stavio mandat u mirovanje podnio predsjedniku Hrvatskog sabora pisanu izjavu o ponovnom obnašanju zastupničke dužnosti.

Trajanje mandata

Članak 178.

(1) Mandat zastupnicima u Hrvatskome saboru započinje danom konstituiranja Hrvatskoga sabora.

(2) Zastupniku u Hrvatskom saboru prestaje mandat prije isteka vremena od četiri godine na koje je izabran:

1. ako podnese ostavku
2. ako mu je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost
3. ako je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci
4. smrću.

Zamjenjivanje zastupnika

Članak 179.

(1) Zastupnika u Hrvatskom saboru čiji je mandat prestao, te zastupnika kod kojeg je nastupila nespojivost istodobnog obnašanja dužnosti ili mirovanje mandata na temelju pisanog zahtjeva zamjenjuje zamjenik zastupnika.

(2) Zamjenik zastupnika počinje obnašati zastupničku dužnost nakon što Hrvatski sabor utvrdi nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

Članak 180.

(1) Zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi političke stranke zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i zastupnik kojem je mandat prestao ili mu miruje. Na određivanje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o preferencijskom glasovanju, a ako na listi nema tako određenog kandidata koji bi zamijenio zastupnika, tada zamjenika određuje politička stranka koja je bila predlagatelj kandidacijske liste.

(2) Zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi dviju ili više političkih stranaka zamjenjuje neizabrani kandidat s te liste i iz iste stranke kojoj je u trenutku izbora pripadao zastupnik kojem je mandat prestao ili miruje. Na određivanje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o preferencijskom glasovanju, a ako na listi nema tako određenog kandidata koji bi zamijenio zastupnika, tada zamjenika određuje politička stranka kojoj je u trenutku izbora pripadao zastupnik kojem je mandat prestao ili miruje.

(3) Zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi grupe birača zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i zastupnik kojem je mandat prestao ili mu miruje. Na određivanje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o preferencijskom glasovanju, a ako na listi nema tako određenog kandidata koji bi zamijenio zastupnika, tada ga zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s liste.

(4) Zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi političke stranke koja je nakon provedenih izbora brisana iz registra političkih stranaka zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i zastupnik kojem je mandat prestao ili mu miruje. Na određivanje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o preferencijskom glasovanju, a ako

na listi nema tako određenog kandidata koji bi zamijenio zastupnika, tada ga zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s liste.

Zamjenjivanje zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru

Članak 181.

(1) Zastupnika izabranog u izbornoj jedinici za izbor zastupnika nacionalnih manjina zamjenjuje zamjenik izabran u istoj izbornoj jedinici.

(2) Zastupnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina iz članka 160. stavka 2., 3. i 4. ovoga Zakona, zamjenjuje njegov zamjenik, a zastupnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina iz članka 160. stavka 5., 6. i 7. ovoga Zakona, zamjenjuje kandidat koji je iza izabranog zastupnika dobio najviše glasova.

GLAVA II.

IZBOR PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

POGLAVLJE I. BIRAČKO PRAVO

Aktivno biračko pravo

Članak 182.

Pravo birati Predsjednika Republike Hrvatske imaju birači neovisno o tome imaju li prebivalište u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu.

Pasivno biračko pravo

Članak 183.

Za Predsjednika Republike Hrvatske ima pravo biti biran birač za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člancima 19. i 20. ovoga Zakona, neovisno o tome imaju li prebivalište u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu.

Zabrana višestrukog kandidiranja

Članak 184.

Nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih kandidatura.

POGLAVLJE II. RASPISIVANJE I ODRŽAVANJE IZBORA

Raspisivanje i održavanje izbora

Članak 185.

(1) Izbore za Predsjednika Republike Hrvatske raspisuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Odlukom o raspisivanju izbora određuje se dan provedbe izbora.

(3) Dan provedbe izbora je neradni dan, u pravilu nedjelja.

(4) Od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora do dana izbora mora proteći najmanje 30 dana.

(5) Odluka o raspisivanju izbora stupa na snagu osmoga dana od dana objave u službenome listu Republike Hrvatske.

Članak 186.

Predsjednik Republike Hrvatske bira se na vrijeme od pet godina.

POGLAVLJE III. POSTUPAK KANDIDIRANJA

Broj potpisa birača potreban za pravoaljanost prijedloga kandidature
za izbor Predsjednika Republike Hrvatske

Članak 187.

Za pravoaljanost prijedloga kandidature političkih stranaka te prijedloga kandidature grupe birača za izbor Predsjednika Republike Hrvatske, potrebno je prikupiti najmanje 10.000 potpisa birača.

Nadležno izborno povjerenstvo za zaprimanje
prijedloga kandidatura

Članak 188.

(1) Prijedloge kandidatura zaprima Državno izborno povjerenstvo.

(2) Prijedlozi kandidatura moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu u roku iz članka 34. ovoga Zakona.

Sadržaj zbirne liste kandidatura

Članak 189.

(1) Zbirna lista kandidatura sadrži redni broj i imena i prezimena kandidata te naznaku predlagatelja kandidature.

(2) Uz ime i prezime kandidata navodi se naznaka predlagatelja kandidature i to: naziv političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka, koja je, odnosno koje su predložile kandidata. Ako kandidata predlaže grupa birača, uz ime i prezime kandidata navodi se oznaka »kandidat grupe birača«.

(3) Kandidature se unose na zbirnu listu prema abecednom redu prezimena kandidata.

Objava pravoaljanih kandidatura te
zbirne liste kandidatura

Članak 190.

(1) Državo izborno povjerenstvo, u roku iz članka 37. stavka 1. ovog Zakona, objavljuje pravoaljane kandidature i zbirnu listu kandidatura.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(3) Zbirna lista kandidatura iz stavka 1. ovoga članka Državno izborno povjerenstvo dostavlja Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju, koji su dužni, najkasnije u roku 24 sata od dostave podataka, iste objaviti bez naknade.

(4) Rokovi u izbornom postupku računaju se od prvog sljedećeg dana od dana objave pravovaljanih kandidatura i zbirne liste kandidatura na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva pri čemu na navedenoj mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Članak 191.

Državno izborno povjerenstvo dostavit će u sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništva Republike Hrvatske pravovaljane kandidature i zbirnu listu kandidatura radi javne objave.

POGLAVLJE IV. IZBORNA TIJELA

Vrste izborih tijela

Članak 192.

Izborna tijela na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske su Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva, Izorno povjerenstvo Grada Zagreba, Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu, gradska i općinska izborna povjerenstva i birački odbori.

ODJELJAK A IZBORNA POVJERENSTVA

Opće odredbe

Članak 193.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje te način odlučivanja županijskih izbornih povjerenstava izbornih jedinica te gradskih i općinskih izbornih povjerenstava propisani su člancima 68. - 70. ovoga Zakona.

Predlaganje proširenog sastava izbornih povjerenstava

Članak 194.

(1) Odnos ukupnog broja članova proširenog sastava unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranaka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina politička stranka sudjeluje u Hrvatskome saboru. Za određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava mjerodavan je stranački sastav Hrvatskoga sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke dužne su predložiti predstavnike u proširenim sastavima izbornih povjerenstava i dostaviti njihova imena nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije sedam dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predlože li svoje predstavnike, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva će imenovati prošireni sastav izbornih

povjerenstava u skladu sa zaprimljenim prijedlozima, u kojem slučaju broj članova proširenog sastava može biti manji od broja propisanog člankom 68. stavkom 4. ovoga Zakona.

(3) Ako pojedina grupacija iz stavka 1 ovoga članka predloži veći broj predstavnika u pojedine proširene sastave izbornih povjerenstava na koje imaju pravo u skladu s odredbama ovoga članka i članka 68. stavka 4. ovoga Zakona, predstavnike će odrediti nadležno izborno povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih predstavnika za navedenu grupaciju u skladu sa stavka 1. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu Hrvatskog sabora

Članak 195.

(1) Podatke o stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora iz članka 194. stavka 1. ovoga Zakona, tajnik Hrvatskoga sabora dužan je dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu u roku od tri dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke koje u ostavljenom roku ne dostave tajniku Hrvatskoga sabora podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju gube pravo određivanja svojih predstavnika u prošireni sastav izbornog povjerenstva.

(3) Državno izborno povjerenstvo podatke iz stavka 1. ovoga članka dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje gradskih i općinskih izbornih povjerenstava.

Nadležnost za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 196.

(1) Državno izborno povjerenstvo imenuje županijska izborna povjerenstva, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba i Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu.

(2) Županijsko izborno povjerenstvo imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

(3) Izborna povjerenstva iz stavka 1. i 2. ovoga članka imenuju se u roku iz članka 69. ovoga Zakona.

Prava i obveze izbornih povjerenstava

Članak 197.

(1) Državno izborno povjerenstvo:

1. brine se o zakonitoj pripremi i provedbi izbora
2. propisuje i objavljuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora, za postupak kandidiranja, za promatrače i za druga pitanja vezana uz pripremu i provedbu izbora
3. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora
4. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
5. zaprima prijedloge kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost i na osnovi pravovaljanih prijedloga kandidatura sastavlja i objavljuje listu kandidata
6. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava, Izbornog povjerenstva Grada Zagreba i Izbornog povjerenstva za provedbu izbora u inozemstvu
7. nadzire rad i pruža stručnu pomoć izbornim povjerenstvima
8. provodi edukacije članova izbornih povjerenstava

9. nadzire pravilnost izborne promidžbe
10. nadzire financiranje izborne promidžbe, u skladu s posebnim zakonom
11. utvrđuje i objavljuje rezultate glasovanja
12. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja zaštite biračkog prava u izbornom postupku
13. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
14. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom te drugim posebnim zakonom.

(2) Županijsko izborno povjerenstvo:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature
3. imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva
4. provodi edukacije članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava
5. provodi edukaciju biračkih odbora zajedno sa gradskim i općinskim izbornim povjerenstvima
6. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona
7. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
8. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od gradskih i općinskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
9. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

(3) Izborno povjerenstvo Grada Zagreba:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature
3. određuje biračka mjesta u Gradu Zagrebu
4. imenuje i raspušta biračke odbore na svom području
5. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima na području Grada Zagreba koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona
6. provodi edukacije članova biračkih odbora
7. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
8. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od biračkih odbora i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
9. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

(4) Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature
3. određuje biračka mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske
4. imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske
5. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora u inozemstvu
6. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od biračkih odbora i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu

7. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

(5) Gradsko i općinsko izborno povjerenstvo:

1. ovjerava očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature
2. određuje biračka mjesta iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona na području grada, odnosno općine
3. imenuje i raspušta biračke odbore na području grada, odnosno općine
4. provodi edukacije članova biračkih odbora
5. prikuplja rezultate glasovanja od biračkih odbora na svom području i prosljeđuje ih županijskom izbornom povjerenstvu
6. obavlja i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese županijsko izborno povjerenstvo.

ODJELJAK B

BIRAČKI ODBORI

Sastav biračkih odbora

Članak 198.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje biračkih odbora te način odlučivanja biračkih odbora propisani su člancima 72. -74. ovoga Zakona.

Određivanje članova biračkih odbora

Članak 199.

(1) Odnos ukupnog broja članova biračkih odbora unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranaka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina stranka sudjeluje u Hrvatskome saboru. Za određivanje sastava biračkog odbora mjerodavan je stranački sastav Hrvatskoga sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke dužne su predložiti članove biračkih odbora za svako biračko mjesto i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 10 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predlože li ih, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva samostalno će odrediti te članove biračkih odbora.

(3) Ako pojedine grupacije iz stavka 1. ovoga članka odrede veći broj članova u pojedine biračke odbore na koje imaju pravo u skladu s odredbama članka 72. stavkom 4. ovoga Zakona, članove biračkog odbora odredit će nadležno izborno povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih članova biračkog odbora za navedenu grupaciju u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu
Hrvatskog sabora

Članak 200.

(1) Podaci o stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora iz članka 199. stavka 1. ovoga Zakona, dostavljaju se Državnom izbornom povjerenstvu u skladu s odredbama članka 195. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Političke stranke koje u roku i na način propisan člankom 195. stavka 1. ovoga Zakona, ne dostave podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju, gube pravo određivanja svojih članova u biračke odbore.

(3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka, Državno izborno povjerenstvo dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje biračkih odbora putem izbornih povjerenstava izborne jedinice.

Nadležnost za imenovanje biračkih odbora

Članak 201.

(1) Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, gradsko i općinsko izborno povjerenstvo imenuje i raspušta biračke odbore na redovnim biračkim mjestima na području grada, odnosno općine.

(2) Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

(3) Županijsko izborno povjerenstvo i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju ministri u skladu sa člankom 80. ovoga Zakona.

(4) Birački odbori imenuju se u roku iz članka 73. ovoga Zakona.

ODJELJAK C

NAKNADA ZA RAD ČLANOVA IZBORNIH TIJELA

Članak 202.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Sredstva za naknadu za rad članova izbornih tijela osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u skladu s člankom 221. ovoga Zakona.

(3) Visinu naknade za rad članova izbornih tijela utvrđuje Državno izborno povjerenstvo odlukom, odmah po stupanju na snagu odluke o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE V.

ETIČKO POVJERENSTVO

Opće odredbe

Članak 203.

(1) Etičko povjerenstvo je nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

(2) Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje izbornih sudionika tijekom izborne promidžbe, u vrijeme izborne šutnje te na dan održavanja izbora.

Sastav i imenovanje Etičkog povjerenstva

Članak 204.

- (1) Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinske i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu Hrvatskog sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.
- (2) Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.
- (3) Članove Etičkog povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Izborni etički kodeks

Članak 205.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju izbornih sudionika u izbornoj promidžbi i izbornom postupku.

Naknada za rad

Članak 206.

- (1) Predsjednik i članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za svoj rad.
- (2) Sredstva za naknadu za rad članova Etičkog povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u skladu s člankom 221. ovoga Zakona.
- (3) Visinu naknade za rad članova Etičkog povjerenstva utvrđuje Državno izborno povjerenstvo odlukom, odmah po stupanju na snagu odluke o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE VI.

NAČIN IZBORA PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

Način izbora

Članak 207.

- (1) Predsjednik Republike Hrvatske bira se većinskim izbornim sustavom.
- (2) Područje Republike Hrvatske, uključujući i biračka mjesta određena u sjedištima diplomatsko-konzularnih područja RH čini jednu izbornu jedinicu.

Članak 208.

- (1) Predsjednik Republike Hrvatske bira se većinom glasova birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrđama za glasovanje, bez obzira sudjeluje li na izborima jedan ili više kandidata.
- (2) Ako niti jedan kandidat ne dobije takvu većinu, izbor se ponavlja nakon 14 dana.

(3) Ako je u prvom krugu glasovanja sudjelovalo više kandidata, u drugom krugu glasovanja pravo da budu birani imaju dva kandidata koja su u prvom krugu glasovanja dobila najviše glasova. Ako koji od ta dva kandidata odustane, pravo da bude biran stječe kandidat koji je sljedeći po broju dobivenih glasova.

(4) U slučaju da zbog odustajanja kandidata, koji prema odredbama prethodnog stavka imaju pravo sudjelovati u drugom krugu glasovanja, ostane samo jedan kandidat, održat će se drugi krug glasovanja samo s jednim kandidatom.

(5) U drugom krugu glasovanja izabran je kandidat koji dobije veći broj glasova birača. Ako kandidati dobiju isti broj glasova, izbor se još jednom ponavlja nakon 14 dana.

Članak 209.

Ako jedan od kandidata koji je imao pravo sudjelovati u novom krugu glasovanja umre u vremenu između dva kruga glasovanja, izborni postupak se ponavlja u cijelosti.

POGLAVLJE VII.

GLASOVANJE

Članak 210.

Glasovanje se obavlja na biračkim mjestima određenim na području Republike Hrvatske u skladu sa člancima 78. i 80. ovoga Zakona i na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u skladu sa člankom 79. ovoga Zakona.

Način glasovanja

Članak 211.

Na izborima Predsjednika Republike Hrvatske glasuje se za kandidate navedene na glasačkom listiću na način da se označi jedan kandidat za kojega birač glasuje.

POGLAVLJE VIII.

UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

ODJELJAK A

SADRŽAJ ZAPISNIKA IZBORNIH TIJELA

Sadržaj zapisnika o radu biračkog odbora

Članak 212.

Zapisnik o radu biračkog odbora obvezatno sadrži podatke o glasovanju na određenom biračkom mjestu, a naročito:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima,
- podaci o biračima, koji su glasovali izvan biračkog mjesta

- broj i podaci birača koji su glasovali na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat.

Sadržaj zapisnika o radu izbornih povjerenstava

Članak 213.

(1) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva obvezatno sadrži:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat.

(2) Gradsko, odnosno općinsko izborna povjerenstvo u zapisnik iz stavka 1. ovog članka, unosi podatke o glasovanju za područje grada, odnosno općine, Izborna povjerenstvo Grada Zagreba podatke o glasovanju za područje Grada Zagreba, županijsko izborna povjerenstvo podatke o glasovanju za područje županije, a Izborna povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu podatke o glasovanju sa biračkih mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj.

ODJELJAK B.

UNOS PODATAKA IZ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA U INFORMATIČKI SUSTAV, ROKOVI ZA SASTAVLJANJE I DOSTAVA ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH POVJERENSTAVA

Članak 214.

(1) Gradska i općinska izborna povjerenstva, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja biračkih mjesta, unose u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavljaju zapisnik o svom radu.

(2) Gradska i općinska izborna povjerenstva bez odgode dostavljaju zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu.

Članak 215.

(1) Županijska izborna povjerenstva i Izborna povjerenstvo Grada Zagreba, najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, odnosno u roku od 6 sati od dostave zapisnika o radu gradskih i općinskih izbornih povjerenstava, s ostalim izbornim materijalom, sastavljaju zapisnik o svom radu.

(2) Županijska izborna povjerenstva i Izborna povjerenstvo Grada Zagreba dostavit će Državnom izbornom povjerenstvu, na način i u roku koje mu ono odredi, originale zapisnika o svom radu i zapisnika o radu svih izbornih tijela na svom području.

Članak 216.

(1) Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu, najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, unosi u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavlja zapisnik o svom radu.

(2) Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu će Državnom izbornom povjerenstvu, na način i u roku koje mu ono odredi, dostaviti originale zapisnika o svom radu i zapisnika o radu svih biračkih odbora na svom području.

POGLAVLJE IX.

UTVRĐIVANJE I OBJAVA REZULTATA IZBORA

Nadležnost za utvrđivanje rezultata izbora

Članak 217.

(1) Rezultate izbora utvrđuje Državno izorno povjerenstvo.

(2) Državno izorno povjerenstvo objaviti će, tijekom trajanja glasovanja, privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

(3) Nakon zatvaranja biračkih mjesta, Državno izorno povjerenstvo može objavljivati privremene i nepotpune rezultate izbora.

Sadržaj odluke o rezultatima izbora

Članak 218.

U odluci o utvrđivanju rezultata izbora obvezatno se navodi:

1. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvdama za glasovanje
2. broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
3. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
4. imena i prezimena kandidata, prema redosljedu sa glasačkog listića
5. broj dobivenih glasova za svakog pojedinog kandidata
6. ime i prezime izabranog kandidata, a
7. ako niti jedan od kandidata nije dobio većinu koja se traži za izbor, navode se imena i prezimena dva kandidata koji su dobili najviše glasova i koji imaju pravo sudjelovanja u novom krugu glasovanja.

Objava odluke o rezultatima izbora

Članak 219.

(1) Odluke o utvrđivanju rezultata izbora objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva te se dostavljaju Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju, koji su dužni, odmah po primitku odluke, istu objaviti bez naknade.

(2) Rokovi u izbornom postupku, na izborima iz stavka 1. ovog članka, računaju se od prvog slijedećeg dana od dana objave odluke o utvrđivanju rezultata izbora na mrežnoj stranici

Državnog izbornog povjerenstva, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Odluka o konačnim rezultatima izbora

Članak 220.

(1) Rezultati izbora postaju konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava, odnosno danom donošenja odluke Ustavnog suda povodom žalbe podnesene u postupku zaštite izbornog prava.

(2) Državno izborno povjerenstvo, će bez odgode donijeti odluku o konačnim rezultatima izbora, u kojoj se, uz podatke iz članka 218. ovoga Zakona, navodi dan konačnosti rezultata izbora.

(3) Odluka o konačnim rezultatima izbora objavljuje se u službenom listu Republike Hrvatske i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

POGLAVLJE X.

TROŠKOVI PROVEDBE IZBORA

Sredstva za pokriće troškova provedbe izbora

Članak 221.

(1) Sredstva za pokriće troškova provedbe izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) U financijskom planiranju i izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju redovni izbori, Državno izborno povjerenstvo dužno je planirati sredstva za provedbu izbora.

(3) Državno izborno povjerenstvo raspolaže sredstvima za provedbu izbora, određuje način korištenja tih sredstava te provodi nadzor nad njihovim utroškom.

(4) Državno izborno povjerenstvo objavit će na svojoj mrežnoj stranici privremeno izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 90 dana od dana objave konačnih rezultata izbora, a konačno izvješće po isplati svih troškova vezanih uz provedbu izbora.

POGLAVLJE XI.

MANDAT PREDsjedNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

Nespojive dužnosti

Članak 222.

Predsjednik Republike Hrvatske ne može obavljati niti jednu drugu javnu ili profesionalnu dužnost te ako je član političke stranke, nakon izbora mora podnijeti ostavku na članstvo u političkoj stranci.

Stupanje na dužnost

Članak 223.

(1) Izabrani Predsjednik Republike Hrvatske stupa na dužnost prvog dana koji slijedi posljednjem danu mandata Predsjednika kojem istječe mandat.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, izbor Predsjednika Republike Hrvatske održan prije isteka vremena na koji je izabran, izabrani Predsjednik Republike Hrvatske stupa na dužnost prvog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora.

Svečana prisega

Članak 224.

(1) Prije preuzimanja dužnosti, Predsjednik Republike Hrvatske pred predsjednikom Ustavnog suda Republike Hrvatske polaže svečanu prisegu kojom se obvezuje na vjernost Ustavu.

(2) Svečana prisega iz stavka 1. ovoga članka glasi:

Prisežem svojom čašću da ću dužnost Predsjednika Republike Hrvatske obavljati savjesno i odgovorno, na dobrobit hrvatskoga naroda i svih hrvatskih državljana.

Kao predsjednik Republike Hrvatske⁸:

- držat ću se Ustava i zakona
- brinuti se za poštovanje ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske
- bdjeti nad urednim i pravednim djelovanjem svih tijela državne vlasti
- čuvati nezavisnost, opstojnost i jedinstvenost države Hrvatske.

Tako mi Bog pomogao.

GLAVA III.

IZBORI ZASTUPNIKA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE

POGLAVLJE I.

BIRAČKO PRAVO

Aktivno biračko pravo

Članak 225.

(1) Pravo birati zastupnike u Europski parlament iz Republike Hrvatske imaju birači neovisno tome imaju li prebivalište na području Republike Hrvatske ili u inozemstvu.

(2) Pravo birati zastupnike u Europski parlament iz Republike Hrvatske imaju i birači državljani druge države članice Europske unije iz članka 12. ovoga Zakona.

(3) Birači iz stavka 2. ovoga članka svoje biračko pravo mogu ostvariti ako nadležnom tijelu koje vodi registar birača prema mjestu njihova prebivališta ili boravišta u Republici Hrvatskoj podnesu zahtjev za upis u registar birača najkasnije 30 dana prije dana izbora.

(4) Uz zahtjev za upis u registar birača, birači državljani druge države članice Europske unije dužni su nadležnom tijelu iz stavka 3. ovoga članka priložiti:⁹

⁸ Predlaže se da se svečana prisega propiše Zakonom o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti Predsjednika Republike Hrvatske.

- izjavu u kojoj je navedeno njihovo državljanstvo, adresa njihova prebivališta ili boravišta u Republici Hrvatskoj, gdje je to primjenjivo i mjesto ili izbornu jedinicu u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno

- izjavu da će pravo glasa na izborima zastupnika u Europski parlament ostvariti samo u Republici Hrvatskoj, i

- izjavu da nije lišen prava glasovanja u državi članici Europske unije čiji je državljanin.

(5) Nadležno tijelo koje vodi registar birača dužno je izvijestiti Državno izborno povjerenstvo o upisu u registar birača državljana druge države članice Europske unije radi ostvarenja biračkog prava na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana upisa.

(6) Ministarstvo nadležno za registar birača obavijestit će druge države članice Europske unije o tome koji su njihovi državljani upisani u registar birača Republike Hrvatske.

(7) Birači iz stavka 1. i 2. ovoga članka svoje aktivno biračko pravo na istim izborima zastupnika u Europski parlament mogu ostvariti samo u jednoj državi članici Europske unije.

Pasivno biračko pravo

Članak 226.

(1) Za zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske ima pravo biti biran birač za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člancima 19. i 20. ovoga Zakona, neovisno o tome ima li prebivalište na području Republike Hrvatske ili u stranoj državi.

(2) Za zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske ima pravo biti biran i birač državljanin druge države članice Europske unije iz članka 12. ovoga Zakona za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člancima 19. i 20. ovoga Zakona.

(3) Za zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske ne smiju se kandidirati birači državljani druge države članice Europske unije ako su pojedinačnom sudskom odlukom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek lišeni prava na kandidiranje u državi članici Europske unije čiji su državljani.

Zabrana višestrukog kandidiranja

Članak 227.

(1) Nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih kandidacijskih lista.

(2) Nitko ne može istovremeno biti kandidat na istim izborima zastupnika u Europski parlament u više država članica Europske unije.

POGLAVLJE II. RASPISIVANJE I ODRŽAVANJE IZBORA

Raspisivanje i održavanje izbora

Članak 228.

⁹ Predlaže se da se ovaj dio uvrsti u Zakon o registru birača.

- (1) Izbori zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske održavaju se tijekom posljednje godine petogodišnjeg mandata Europskog parlamenta u izbornom roku koji odredi Vijeće Europske unije.
- (2) Izbore za zastupnike u Europski parlament iz Republike Hrvatske raspisuje Predsjednik Republike Hrvatske.
- (3) Odlukom o raspisivanju izbora određuje se dan provedbe izbora.
- (4) Dan provedbe izbora je neradni dan, u pravilu nedjelja.
- (5) Od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora do dana izbora za zastupnike u Europski parlament iz Republike Hrvatske mora proteći najmanje 60 dana.
- (6) Odluka o raspisivanju izbora stupa na snagu osmoga dana od dana objave u službenome listu Republike Hrvatske
- (7) Broj zastupnika koji se bira iz Republike Hrvatske na izborima zastupnika u Europski parlament objavljuje se u odluci o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE III. POSTUPAK KANDIDIRANJA

Prilozi uz prijedlog kandidacijske liste,
na kojoj se nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije

Članak 229.

- (1) Ako se na kandidacijskoj listi za izbor zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, uz prijedlog kandidacijske liste, osim priloga iz članka 30. i članka 31. ovoga Zakona, mora biti priložena:
 - izjava u kojoj se navodi njegovo državljanstvo, datum i mjesto rođenja, posljednja adresa u matičnoj državi članici i adresa njegova prebivališta u Republici Hrvatskoj gdje je to primjenjivo i mjesto ili izbornu jedinicu u matičnoj državi članici na kojem biračkom popisu je njegovo ime posljednje stavljeno
 - izjava da se ne kandidira na izborima za zastupnike u Europski parlament niti u jednoj drugoj državi članici Europske unije, te
 - izjava da pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek, nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi članici.
- (2) Ako uz prijedlog kandidacijske liste nije priložena izjava kandidata državljanina druge države članice Europske unije iz stavka 1. podstavka 3. ovog članka, kandidacijska lista na kojoj se nalazi smatra se nepravovaljanom.
- (3) Državno izborno povjerenstvo će po primitku kandidacijske liste iz stavka 1. ovoga članka, uz koju je priložena izjava kandidata da nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi, bez odgode zatražiti od matične države članice putem ministarstva nadležnog za registar birača provjeru izjave kandidata.
- (4) Ako Državno izborno povjerenstvo do objave zbirne liste ne zaprimi obavijest matične države članice o provjeri izjave kandidata da nije lišen prava na kandidiranje u matičnoj državi, kandidacijska lista smatrat će se pravovaljanom.

(5) Ako Državno izborno povjerenstvo nakon isteka roka za kandidiranje, a sve do 21 dan prije dana održavanja izbora, zaprimi obavijest matične države članice suprotnu sadržaju izjave kandidata, predlagatelj kandidacijske liste može umjesto njega predložiti novog kandidata.

(6) Ako predlagatelj kandidacijske liste ne predloži novog kandidata sukladno stavku 5. ovoga članka, kao i u slučaju ako je obavijest matične države članice, suprotna sadržaju izjave kandidata, zaprimljena u vremenu kraćem od 21 dan prije dana održavanja izbora, kandidacijska lista će se smatrati pravovaljanom bez tog kandidata.

(7) Ministarstvo nadležno za registar birača će na zahtjev druge države članice Europske unije, najkasnije u roku od pet radnih dana od dana primitka zahtjeva ili kada je to moguće u kraćem roku prema zahtjevu države članice, dostaviti informaciju o tome da li je državljanin Republike Hrvatske koji se u toj državi članici kandidira za zastupnika u Europski parlament lišen prava kandidiranja u Republici Hrvatskoj.

Broj potpisa birača potreban za pravovaljanost
kandidacijske liste

Članak 230.

Za pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste grupe birača za izbor zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske potrebno je prikupiti najmanje 5.000 potpisa birača.

Nadležna izborna povjerenstva za zaprimanje
prijedloga kandidacijskih lista

Članak 231.

(1) Prijedloge kandidacijskih lista zaprima Državno izborno povjerenstvo.

(2) Prijedlozi kandidatura moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu u roku iz članka 34. ovoga Zakona.

Sadržaj zbirne liste kandidacijskih lista

Članak 232.

(1) Zbirna lista kandidacijskih lista sadrži redni broj i naziv svake kandidacijske liste te imena i prezimena kandidata na svim kandidacijskim listama.

(2) Kandidacijske liste unose se na zbirnu listu prema abecednom redu naziva kandidacijske liste političke stranke ili političkih stranaka, odnosno prema abecednom redu prezimena prvog kandidata na kandidacijskoj listi grupe birača.

Objava pravovaljanih kandidacijskih lista i zbirnih lista

Članak 233.

(1) Državno izborno povjerenstvo u roku iz članka 37. stavka 1. ovog Zakona, objavljuje pravovaljane kandidacijske liste i zbirnu listu kandidacijskih lista.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

(3) Zbirne liste kandidacijskih lista iz stavka 1. ovoga članka Državno izborno povjerenstvo dostavlja Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju, koji su dužni, najkasnije u roku 24 sata od dostave podataka, iste objaviti bez naknade.

(4) Rokovi u izbornom postupku računaju se od prvog sljedećeg dana od dana objave pravovaljanih kandidacijskih lista odnosno kandidatura i zbirnih lista na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, pri čemu na navedenoj mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Članak 234.

Državno izborno povjerenstvo dostavit će u sjedišta diplomatsko-konzularnih predstavništva Republike Hrvatske pravovaljane kandidacijske liste i zbirne liste kandidacijskih lista radi javne objave.

Obavijest kandidatu državljaninu druge države članice Europske unije
o pravovaljanosti njegove kandidature

Članak 235.

Ako se na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske na kandidacijskoj listi nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, Državno izborno povjerenstvo, dužno je o pravovaljanosti te kandidacijske liste pisanim putem izvijestiti kandidata državljanina druge države članice Europske unije i predlagatelja kandidacijske liste na kojoj se nalazi kandidat.

POGLAVLJE IV.

IZBORNA TIJELA

Vrste izborih tijela

Članak 236.

Izborna tijela na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske su Državno izborno povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva, Izorno povjerenstvo Grada Zagreba, Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

ODJELJAK A

IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 237.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje te način odlučivanja županijskih izbornih povjerenstava, izbornog povjerenstva za provedbu izbora u inozemstvu jedinica te gradskih i općinskih izbornih povjerenstava propisani su člancima 68. -70. ovoga Zakona.

Određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava

Članak 238.

(1) Odnos ukupnog broja članova proširenog sastava unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranaka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina politička stranka sudjeluje u Hrvatskome saboru. Za određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava

mjerodavan je stranački sastav Hrvatskoga sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke dužne su predložiti predstavnike u proširenim sastavima izbornih povjerenstava i dostaviti njihova imena nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije sedam dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predloži li svoje predstavnike, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva će imenovati prošireni sastav izbornih povjerenstava u skladu sa zaprimljenim prijedlozima, u kojem slučaju broj članova proširenog sastava može biti manji od broja propisanog člankom 68. stavkom 4. ovoga Zakona.

(3) Ako pojedina grupacija iz stavka 1. ovoga članka predloži veći broj predstavnika u pojedine proširene sastave izbornih povjerenstava na koje imaju pravo u skladu s odredbama ovoga članka i članka 68. stavka 4. ovoga Zakona, predstavnike će odrediti nadležno izborni povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih predstavnika za navedenu grupaciju u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu Hrvatskog sabora

Članak 239.

(1) Podatke o stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora iz članka 238. stavka 1. ovoga Zakona, tajnik Hrvatskoga sabora dužan je dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu u roku od tri dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke koje u ostavljenom roku ne dostave tajniku Hrvatskoga sabora podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju gube pravo određivanja svojih predstavnika u prošireni sastav izbornog povjerenstva.

(3) Državno izborni povjerenstvo podatke iz stavka 1. ovoga članka dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje gradskih i općinskih izbornih povjerenstava.

Nadležnost za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 240.

(1) Državno izborni povjerenstvo imenuje županijska izborna povjerenstva izbornih jedinica, Izborni povjerenstvo Grada Zagreba i Izborni povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu.

(2) Županijsko izborni povjerenstvo imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području.

(3) Izborna povjerenstva iz stavka 1. i 2. ovoga članka imenuju se u roku propisanom u članku 69. ovoga Zakona.

Prava i obveze izbornih povjerenstava

Članak 241.

(1) Državno izborni povjerenstvo:

1. brine se o zakonitoj pripremi i provedbi izbora
2. propisuje i objavljuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora, za postupak kandidiranja, za promatrače i za druga pitanja vezana uz pripremu i provedbu izbora

3. informira javnost sredstvima javnog priopćavanja o načinu ostvarenja prava glasa i kandidiranja državljana druge države članice Europske unije
4. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora
5. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
6. zaprima prijedloge kandidacijskih lista, utvrđuje njihovu pravovaljanost i na osnovi pravovaljanih prijedloga kandidacijskih listi sastavlja i objavljuje zbirnu listu
7. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava, Izbornog povjerenstva Grada Zagreba i Izbornog povjerenstva za provedbu izbora u inozemstvu
8. nadzire rad i pruža stručnu pomoć izbornim povjerenstvima
9. provodi edukacije članova izbornih povjerenstava
10. nadzire pravilnost izborne promidžbe
11. nadzire financiranje izborne promidžbe, u skladu s posebnim zakonom
12. utvrđuje i objavljuje rezultate glasovanja
13. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja zaštite biračkog prava u izbornom postupku
14. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
15. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

(2) Županijsko izorno povjerenstvo:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
3. imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva
4. provodi edukacije članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava
5. provodi edukaciju biračkih odbora zajedno sa gradskim i općinskim izbornim povjerenstvima
6. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona
7. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
8. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od gradskih i općinskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
9. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

(3) Izorno povjerenstvo Grada Zagreba:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području
2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature
3. određuje biračka mjesta u Gradu Zagrebu
4. imenuje i raspušta biračke odbore na svom području
5. imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima na području Grada Zagreba koja rješenjem određuju nadležni ministri iz članka 80. ovoga Zakona
6. provodi edukacije članova biračkih odbora
7. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
8. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od biračkih odbora i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
9. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

(4) Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području

2. ovjerava očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature
 3. određuje biračka mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske
 4. imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske
 5. prema obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora u inozemstvu
 6. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od biračkih odbora i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu
 7. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.
- (5) Gradsko i općinsko izborna povjerenstvo:
1. ovjerava očitovanja kandidata o prihvatanju kandidature
 2. određuje biračka mjesta iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona na području grada, odnosno općine
 3. imenuje i raspušta biračke odbore na području grada, odnosno općine
 4. provodi edukacije članova biračkih odbora
 5. prikuplja rezultate glasovanja od biračkih odbora na svom području i prosljeđuje ih županijskom izbornom povjerenstvu
 6. obavlja i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese županijsko izborna povjerenstvo.

ODJELJAK B

BIRAČKI ODBORI

Sastav biračkih odbora

Članak 242.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje biračkih odbora te način odlučivanja biračkih odbora propisani su člancima 72. -74. ovoga Zakona.

Određivanje članova biračkih odbora

Članak 243.

(1) Odnos ukupnog broja članova biračkih odbora unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina stranka sudjeluje u Hrvatskome saboru. Za određivanje sastava biračkog odbora mjerodavan je stranački sastav Hrvatskoga sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke dužne su predložiti članove biračkih odbora za svako biračko mjesto i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 10 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predlože li ih, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva samostalno će odrediti te članove biračkih odbora.

(3) Ako pojedine grupacije iz stavka 1. ovoga članka predloži veći broj članova u pojedine biračke odbore na koje imaju pravo u skladu sa navedenim stavkom i člankom 72. stavkom 4. ovoga Zakona, članove biračkog odbora odredit će nadležno izborna povjerenstvo prema

abecednom redu prezimena predloženih članova biračkog odbora za navedenu grupaciju u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu Hrvatskog sabora

Članak 244.

(1) Podaci o stranačkom sastavu Hrvatskoga sabora iz članka 243. stavka 1. ovoga Zakona, dostavljaju se Državnom izbornom povjerenstvu u skladu s odredbama članka 239. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Političke stranke koje u roku i na način propisan člankom 239. stavka 1. ovoga Zakona, ne dostave podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju, gube pravo određivanja svojih članova u biračke odbore.

(3) Podatke iz stavka 1. ovoga članka, Državno izorno povjerenstvo dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje biračkih odbora putem županijskih izbornih povjerenstava.

Nadležnost za imenovanje biračkih odbora

Članak 245.

(1) Izorno povjerenstvo Grada Zagreba, gradsko i općinsko izorno povjerenstvo imenuje i raspušta biračke odbore na redovnim biračkim mjestima na području grada, odnosno općine.

(2) Izorno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu imenuje i raspušta biračke odbore na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske.

(3) Županijsko izorno povjerenstvo i Izorno povjerenstvo Grada Zagreba imenuje i raspušta biračke odbore na posebnim biračkim mjestima koja rješenjem određuju ministri iz članka 88. ovoga Zakona.

(4) Birački odbori imenuju se u roku iz članka 74. ovoga Zakona.

ODJELJAK C.

NAKNADA ZA RAD ČLANOVA IZBORNIH TIJELA

Naknada za rad

Članak 246.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Sredstva za naknadu za rad članova izbornih tijela osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u skladu s člankom 265. ovoga Zakona.

(3) Visinu naknade za rad članova izbornih tijela utvrđuje Državno izorno povjerenstvo odlukom, odmah po stupanju na snagu odluke o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE V. ETIČKO POVJERENSTVO

Opće odredbe

Članak 247.

(1) Etičko povjerenstvo je nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

(2) Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje izbornih sudionika tijekom izborne promidžbe, u vrijeme izborne šutnje te na dan održavanja izbora.

Sastav i imenovanje Etičkog povjerenstva

Članak 248.

(1) Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinske i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu Hrvatskog sabora na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.

(3) Članove Etičkog povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Izborni etički kodeks

Članak 249.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju izbornih sudionika u izbornoj promidžbi i izbornom postupku.

Naknada za rad

Članak 250.

(1) Predsjednik i članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Sredstva za naknadu za rad članova Etičkog povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u skladu s člankom 265. ovoga Zakona.

(3) Visinu naknade za rad članova Etičkog povjerenstva utvrđuje Državno izborno povjerenstvo odlukom, odmah po stupanju na snagu odluke o raspisivanju izbora.

POGLAVLJE VI.

NAČIN IZBORA ZASTUPNIKA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Način izbora

Članak 251.

(1) Zastupnici u Europski parlament iz Republike Hrvatske biraju se razmjernim (proporcionalnim) izbornim sustavom i preferencijalnim glasovima.

(2) Područje Republike Hrvatske, uključujući i biračka mjesta određena u sjedištima diplomatsko-konzularnih područja Republike Hrvatske čini jednu izbornu jedinicu.

Dioba zastupničkih mjesta

Članak 252.

Pravo na sudjelovanje u diobi za zastupnike Europskog parlamenta ostvaruju kandidacijske liste koje dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 253.

Broj zastupnika koji će biti izabran sa svake kandidacijske liste u Europski parlament utvrđuje se na sljedeći način:

– ukupan broj važećih glasova koje je dobila svaka kandidacijska lista dijeli se s brojevima od jedan do, zaključno, broja zastupnika koji se biraju u Europski parlament, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih tako dobivenih rezultata, zastupnička mjesta u Europskom parlamentu osvajaju one kandidacijske liste na kojima se iskaže onoliko brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke koliko se zastupnika bira. Svaka od tih kandidacijskih lista dobiva onoliki broj zastupničkih mjesta u Europskom parlamentu koliko je postigla pojedinačnih rezultata među onoliko brojčano najvećih rezultata koliko se zastupnika bira

– preferirani glasovi za pojedine kandidate se uvažavaju ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% važećih glasova koje je osvojila pojedina lista

– izabrani su oni kandidati sa svake kandidacijske liste koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobiju isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na kandidacijskoj listi kandidata. Ako na osnovi preferiranih glasova nije izabrano onoliko zastupnika koliko mandata pripada pojedinoj kandidacijskoj listi, na preostala mjesta na toj listi određuju se zastupnici po redoslijedu na listi.

POGLAVLJE VII.

GLASOVANJE

Članak 254.

Glasovanje se obavlja na biračkim mjestima određenim na području Republike Hrvatske u skladu sa člankom 78. i člankom 80. ovoga Zakona i na biračkim mjestima određenim u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u skladu sa člankom 79. ovoga Zakona.

Način glasovanja
Članak 255.

(1) Na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske glasuje se za kandidacijske liste navedene na glasačkom listiću na način da se označi jedna kandidacijska lista za koju birač glasuje.

(2) Birač može odrediti _____¹⁰kandidata, s označene kandidacijske liste, kojem daje preferirani glas.

POGLAVLJE VIII.

UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

ODJELJAK A

SADRŽAJ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA

Sadržaj zapisnika o radu biračkog odbora

Članak 256.

Zapisnik o radu biračkog odbora obvezatno sadrži podatke o glasovanju na određenom biračkom mjestu, a naročito:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
- podaci o biračima, koji su glasovali izvan biračkog mjesta
- broj i podaci o birača koji su glasovali na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova, koji je dobila svaka kandidacijska lista te broj preferiranih glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat na toj listi.

Sadržaj zapisnika o radu izbornih povjerenstava

Članak 257.

(1) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva na izborima zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske obvezatno sadrži:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića,
- broj glasova, koji je dobila svaka lista te broj preferiranih glasova, koji je dobio svaki pojedini kandidat na toj listi.

¹⁰ Odrediti broj preferiranih glasova.

(2) Gradsko, odnosno općinsko izborno povjerenstvo u zapisnik iz stavka 1. ovog članka, unosi podatke o glasovanju za područje grada, odnosno općine, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba podatke o glasovanju za područje Grada Zagreba, županijsko izborno povjerenstvo podatke o glasovanju za područje županije, a Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu podatke o glasanju sa biračkih mjesta u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj.

ODJELJAK B.

UNOS PODATAKA IZ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA U INFORMATIČKI SUSTAV, ROKOVI ZA SASTAVLJANJE I DOSTAVA ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH POVJERENSTAVA

Članak 258.

(1) Gradska i općinska izborna povjerenstva, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja biračkih mjesta, unose u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavljaju zapisnik o svom radu.

(2) Gradska i općinska izborna povjerenstva bez odgode dostavljaju zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu.

Članak 259.

(1) Županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, odnosno u roku od 6 sati od dostave zapisnika o radu gradskih i općinskih izbornih povjerenstava, s ostalim izbornim materijalom, sastavljaju zapisnik o svom radu.

(2) Županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, dostavit će Državnom izbornom povjerenstvu, na način i u roku koje mu ono odredi, originale zapisnika o svom radu i zapisnika o radu svih izbornih tijela na svom području.

Članak 260.

(1) Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu, najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, unosi u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavlja zapisnik o svom radu.

(2) Izborno povjerenstvo za provedbu izbora u inozemstvu će Državnom izbornom povjerenstvu, na način i u roku koje mu ono odredi, dostaviti originale zapisnika o svom radu i zapisnika o radu svih biračkih odbora na svom području.

POGLAVLJE IX.

UTVRĐIVANJE I OBJAVA REZULTATA IZBORA

Nadležnost za utvrđivanje rezultata izbora

Članak 261.

(1) Rezultate izbora utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

(2) Državno izborno povjerenstvo objavit će, tijekom trajanja glasovanja, privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

(3) Nakon zatvaranja biračkih mjesta, Državno izborno povjerenstvo, može objavljivati privremene i nepotpune rezultate izbora.

Sadržaj odluke o rezultatima izbora

Članak 262.

U odluci o utvrđivanju rezultata izbora obvezatno se navodi:

1. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
2. broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
3. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
4. nazivi lista sa imenima i prezimenima kandidata, prema redoslijedu sa glasačkog listića
5. broj dobivenih glasova za svaku pojedinu listu i broj preferiranih glasova za svakog pojedinog kandidata
6. nazivi kandidacijskih lista, koje su osvojile više od 5% važećih glasova birača
7. broj zastupničkih mjesta koje je dobila svaka lista i imena i prezimena kandidata koji su izabrani za zastupnike.

Objava odluke o rezultatima izbora

Članak 263.

- (1) Odluka o utvrđivanju rezultata na izborima objavljuju se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva te se dostavljaju Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju, koji su dužni, odmah po primitku odluke, istu objaviti bez naknade.
- (2) Rokovi u izbornom postupku, na izborima iz stavka 1. ovog članka, računaju se od prvog slijedećeg dana od dana objave odluke o utvrđivanju rezultata izbora na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Odluka o konačnim rezultatima izbora

Članak 264.

- (1) Rezultati izbora postaju konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava, odnosno danom donošenja odluke Ustavnog suda povodom žalbe podnesene u postupku zaštite izbornog prava.
- (2) Državno izborno povjerenstvo će bez odgode donijeti odluku o konačnim rezultatima izbora, u kojoj se, uz podatke iz članka 262. ovoga Zakona, navodi dan konačnosti rezultata izbora.
- (3) Odluka o konačnim rezultatima izbora objavljuje se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva nakon što se zatvore birališta u državi članici Europske unije čiji birači posljednji glasuju i u službenom listu Republike Hrvatske.
- (4) Državno izborno povjerenstvo obavijestit će predsjednika Europskog parlamenta o rezultatima izbora za zastupnike u Europski parlament.

POGLAVLJE X.

TROŠKOVI PROVEDBE IZBORA

Sredstva za pokriće troškova provedbe izbora

Članak 265.

- (1) Sredstva za pokriće troškova provedbe izbora zastupnika u Europski parlament iz Republike Hrvatske osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.
- (2) U financijskom planiranju i izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju redovni izbori, Državno izborno povjerenstvo dužno je planirati sredstva za provedbu izbora.
- (3) Državno izborno povjerenstvo raspolaže sredstvima za provedbu izbora, određuje način korištenja tih sredstava te provodi nadzor nad njihovim utroškom.
- (4) Državno izborno povjerenstvo objavit će na svojoj mrežnoj stranici privremeno izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 90 dana od dana objave konačnih rezultata izbora, a konačno izvješće po isplati svih troškova vezanih uz provedbu izbora.

POGLAVLJE XI.

MANDAT ZASTUPNIKA U EUROPSKOM PARLAMENTU

Nespojive dužnosti

Članak 266.

- (1) Dužnost zastupnika Europskog parlamenta nespojiva je s dužnošću: člana Europske komisije, suca, nezavisnog odvjetnika ili tajnika Europskog suda, člana Odbora direktora Europske središnje banke, člana Revizorskog suda, europskog ombudsmana, člana Gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija, člana odbora i drugih tijela koja su osnovana na temelju Ugovora o funkcioniranju Europske unije i osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju u svrhu upravljanja sredstvima Unije ili obavljanja trajnih neposrednih administrativnih zadaća, člana Odbora direktora ili Upravnog odbora ili osoblja u Europskoj investicijskoj banci, aktivnog dužnosnika ili službenika u institucijama Europske unije, ostalih specijaliziranih tijela koja su s njima povezana ili Europske središnje banke.
- (2) Zastupnik u Europskom parlamentu istodobno s obnašanjem zastupničke dužnosti ne može biti:
 - osoba koja je dužnosnik u smislu posebnog zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika,
 - osoba koju imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, imenuje Vlada Republike Hrvatske ili Predsjednik Republike Hrvatske
 - sudac
 - državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika
 - policijski službenik, djelatna vojna osoba, službenik i namještenik u Oružanim snagama Republike Hrvatske,
 - zaposlenik sigurnosno-obavještajnih agencija i drugih tijela sigurnosno-obavještajnog sustava
 - župan i gradonačelnik Grada Zagreba, te njihovi zamjenici,
 - zamjenik župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina,
 - zastupnik u Hrvatskom saboru,
 - član uprave trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda od posebnog državnog interesa ili u pretežitom državnom vlasništvu te

- čelnik pravne osobe koja je Hrvatskom saboru obvezna po zakonu podnositi izvješće
- osoba koja obavlja javnu ili profesionalnu dužnost za koju je posebnim zakonom propisana zabrana političkog djelovanja.

(3) Osobe iz stavka 1. i 2.¹¹ ovoga članka, osim onih za koje postoji zabrana kandidiranja u skladu s ovim Zakonom, mogu se kandidirati za zastupnika Europskog parlamenta, a u slučaju da budu izabrani, prestaje im funkcija koju obnašaju danom početka mandata u Europskom parlamentu.

Trajanje mandata ¹²

Članak 267.

(1) Mandat zastupnika Europskog parlamenta počinje otvaranjem prvog zasjedanja Europskog parlamenta nakon provedenih izbora, a može se produljiti ili skratiti sukladno odluci Vijeća Europske unije o određivanju novog izbornog razdoblja.

(2) Izabrani zastupnici Europskog parlamenta nemaju obvezujući mandat. U Europskom parlamentu glasuju pojedinačno i osobno i nisu vezani nikakvim uputama.¹³

Prestanak mandata

Članak 268.

Zastupniku Europskog parlamenta mandat prestaje prije isteka vremena od pet godina na koje je izabran:

1. ako podnese ostavku
2. ako za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama ovoga Zakona smatra nespojivom
3. ako mu je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost
4. ako je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci
5. ako je pojedinačnom sudskom presudom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek lišen prava na kandidiranje
6. smrću.

Zamjenjivanje zastupnika

Članak 269.

(1) Zastupnika Europskog parlamenta čiji je mandat prestao zamjenjuje zamjenik zastupnika.

(2) Predsjednik Hrvatskoga sabora dužan je obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o prestanku mandata članu zastupniku Europskog parlamenta te je dužan dostaviti podatke o njegovom zamjeniku.

(3) Zamjenik zastupnika počinje obnašati dužnost nakon što Hrvatski sabor utvrdi nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

¹¹ U članku 10. stavku 3. Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske propisano je da se osobe navedene u stavku 2. istog članka mogu kandidirati na izborima, što bi značilo da za osobe navedene u stavku 1. istog članka 10. postoji zabrana kandidiranja. Navedeno je potrebno preispitati.

¹² Navedeno je propisano Poslovníkom Europskog parlamenta (članak 4.).

¹³ Navedeno je propisano Poslovníkom Europskog parlamenta (članak 2.).

Članak 270.

- (1) Zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s te kandidacijske liste s najviše dobivenih preferiranih glasova.
- (2) Ako na kandidacijskoj listi nema više kandidata koji su dobili preferirane glasove od najmanje 10% glasova koje je osvojila ta kandidacijska lista, zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s te kandidacijske liste.
- (3) Ako na kandidacijskoj listi više nema kandidata mjesto zastupnika ostaje nepopunjeno do kraja mandata Europskog parlamenta.

GLAVA IV. LOKALNI IZBORI

POGLAVLJE I.

BIRAČKO PRAVO

Aktivno biračko pravo na izborima članova predstavničkog tijela jedinice

Članak 271.

- (1) Pravo birati članove predstavničkog tijela jedinice imaju birači koji na dan zaključenja registra birača imaju prijavljeno prebivalište na području jedinice u kojoj se izbori provode.
- (2) Pravo birati članove predstavničkog tijela jedinice imaju i birači državljani druge države članice Europske unije iz članka 12. ovoga Zakona koji na dan zaključenja registra birača imaju prijavljeno prebivalište ili privremeni boravak na području jedinice u kojoj se izbori provode.
- (3) Birači iz stavka 2. ovoga članka svoje biračko pravo mogu ostvariti ako nadležnom tijelu koji vodi registar birača prema mjestu njihova prebivališta ili boravišta u Republici Hrvatskoj podnesu zahtjev za upis u registar birača najkasnije 30 dana prije dana izbora.
- (4) Uz zahtjev za upis u registar birača¹⁴, birači državljani druge države članice Europske unije dužni su nadležnom tijelu iz stavka 3. ovoga članka priložiti i od javnog bilježnika ovjereni:
 - izjavu u kojoj je navedeno njihovo državljanstvo, adresa njihova prebivališta ili privremenog boravka na području jedinice u Republici Hrvatskoj gdje se izbori provode, i
 - izjavu da nije lišen prava glasovanja u državi članici Europske unije čiji su državljani.
- (5) Nadležno tijelo koje vodi registar birača dužno je izvijestiti nadležno izborno povjerenstvo o upisu u registar birača državljana druge države članice Europske unije radi ostvarenja biračkog prava na izborima za članove predstavničkog tijela jedinice u roku od osam dana od dana upisa.

¹⁴ Što se sve dostavlja uz zahtjev za upis u registar birača te rok za podnošenje navedenog zahtjeva trebalo bi propisati Zakonom o registru birača.

Aktivno biračko pravo na izborima za općinskog načelnika,
gradonačelnika i župana te njegovih zamjenika

Članak 272.

Pravo birati općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike, imaju birači koji na dan zaključenja registra birača imaju prijavljeno prebivalište na području jedinice za čije se tijelo izbori provode.

Aktivno biračko pravo na izborima za zamjenika općinskog načelnika,
gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina,
odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda

Članak 273.

(1) Pravo birati zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, imaju birači iz reda pripadnika nacionalnih manjina koje imaju pravo na zamjenika u skladu sa člankom 347. ovoga Zakona te koji na dan zaključenja registra birača imaju prijavljeno prebivalište u jedinici u kojoj se izbori provode.

(2) Pravo birati zamjenika općinskog načelnika i gradonačelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda imaju birači iz reda pripadnika hrvatskoga naroda koji imaju pravo na zamjenika, te koji na dan zaključenja registra birača imaju prijavljeno prebivalište u jedinici u kojoj pripadnici neke nacionalne manjine čine većinu stanovništva, u kojoj se izbori provode.

Pasivno biračko pravo na izborima članova
predstavničkog tijela jedinice

Članak 274.

(1) Za člana predstavničkog tijela jedinice ima pravo biti biran birač koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora ima prijavljeno prebivalište na području jedinice za čije se predstavničko tijelo izbori provode i za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člancima 19. i 20. ovog Zakona.

(2) Za člana predstavničkog tijela jedinice ima pravo biti biran i birač državljanin druge države članice Europske unije iz članka 12. ovoga Zakona, koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora ima prijavljeno prebivalište ili privremeni boravak na području jedinice za čije se predstavničko tijelo provode izbori i za kojega ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člankom 19. i 20. ovog Zakona.

(3) Za člana predstavničkog tijela jedinice ne smiju se kandidirati birači državljani druge države članice Europske unije ako su pojedinačnom sudskom odlukom ili administrativnom odlukom protiv koje je dopušten pravni lijek lišeni prava na kandidiranje u državi članici Europske unije čiji su državljani.

Pasivno biračko pravo na izborima za općinskog načelnika,
gradonačelnika i župana i njegovih zamjenika

Članak 275.

Za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika ima pravo biti biran birač koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora ima prijavljeno prebivalište

na području jedinice za čije se tijelo izbori provode u neprekidnom trajanju od najmanje šest mjeseci i za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje iz članka 19. i 20. ovim Zakonom.

Pasivno biračko pravo na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda

Članak 276.

(1) Za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, ima pravo biti biran birač iz reda pripadnika nacionalnih manjina koje imaju pravo na zamjenika u skladu sa člankom 347. ovoga Zakona, koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora ima prijavljeno prebivalište na području jedinice za čije se tijelo provode izbori u neprekidnom trajanju od najmanje šest mjeseci i za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člancima 19. i 20. ovoga Zakonom.

(2) Za zamjenika općinskog načelnika i gradonačelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda ima pravo biti biran birač iz reda pripadnika hrvatskoga naroda koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora ima prijavljeno prebivalište na području jedinice, u kojoj pripadnici neke nacionalne manjine čine većinu stanovništva, za čije se tijelo izbori provode, u neprekidnom trajanju od najmanje šest mjeseci i za kojeg ne postoji zapreka za kandidiranje propisana člancima 19. i 20. ovoga Zakona.

Zabrana višestrukog kandidiranja

Članak 277.

(1) Nitko ne može istovremeno biti kandidat na više predloženih kandidacijskih lista, na istim izborima.

(2) Nitko ne može istovremeno biti kandidat za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i za župana. Isto se primjenjuje i na kandidate za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

(3) Nitko ne može istovremeno biti kandidat za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda. Isto se primjenjuje i na kandidate za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

(4) Nitko ne može istovremeno biti kandidat za zamjenika općinskog načelnika, odnosno zamjenika gradonačelnika i za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalne manjine.

POGLAVLJE II. RASPISIVANJE I ODRŽAVANJE IZBORA

Raspisivanje izbora

Članak 278.

(1) Lokalne izbore raspisuje Vlada Republike Hrvatske.

- (2) Odlukom o raspisivanju izbora određuje se dan provedbe izbora.
- (3) Od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30 niti više od 60 dana.
- (4) Odluka o raspisivanju izbora stupa na snagu osmoga dana od dana objave u službenome listu Republike Hrvatske.

Održavanje izbora

Članak 279.

- (1) Redovni lokalni izbori održavaju se istodobno, treće nedjelje u svibnju svake četvrte godine.
- (2) Prijevremeni lokalni izbori održavaju se prije isteka roka za održavanje redovnih lokalnih izbora u slučajevima kada je to propisano zakonom koji uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave, u roku od 90 dana od dana raspuštanja predstavničkog tijela jedinice, odnosno razrješenja, prestanka mandata općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, prestanka mandata zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.
- (3) Ako bi se prijevremeni izbori iz stavaka 2. ovoga članka trebali održati u kalendarskoj godini u kojoj se održavaju redovni lokalni izbori, a prije njihovog održavanja, u toj se jedinici prijevremeni izbori neće održati.
- (4) Ako prestane mandat samo zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranom zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, prijevremeni izbori neće se održati.

POGLAVLJE III.

POSTUPAK KANDIDIRANJA

Prilozi uz prijedlog kandidacijske liste za izbor članova predstavničkog tijela jedinice na kojoj se nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije

Članak 280.

- (1) Ako se na kandidacijskoj listi za izbor člana predstavničkog tijela jedinice nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, uz prijedlog kandidacijske liste osim priloga iz članka 30. i članka 31. ovoga Zakona, mora biti priložena i:
 - izjava tog kandidata, u kojoj se navodi njegovo državljanstvo, posljednja adresa u matičnoj državi članici i adresa njegova prebivališta ili privremenog boravka na području jedinice gdje se izbori provode, i
 - dokaz, odnosno dokument nadležnih tijela vlasti države čiji je državljanin kojim se potvrđuje da nije lišen prava na kandidiranje u toj državi ili dokument da takva diskvalifikacija u toj državi nije poznata.
- (2) Potpis kandidata državljanina druge države članice Europske unije na izjavi iz stavka 1. podstavka 1. ovog članka mora biti ovjeren od strane javnog bilježnika.
- (3) Ako uz prijedlog kandidacijske liste nije priložen dokaz, odnosno dokument iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka njegova kandidatura smatra se nepravovaljanom.

Broj potpisa birača potreban za pravovaljanost prijedloga kandidacijskih lista za izbor članova predstavničkog tijela jedinica

Članak 281.

Za pravovaljanost prijedloga kandidacijske liste grupe birača za izbor članova predstavničkog tijela jedinica potrebno je prikupiti najmanje:

- 25 potpisa birača u jedinicama do 350 stanovnika
- 35 potpisa birača u jedinicama s više od 350, do 500 stanovnika
- 50 potpisa birača u jedinicama s više od 500, do 1.000 stanovnika
- 70 potpisa birača u jedinicama s više od 1.000, do 2.500 stanovnika
- 110 potpisa birača u jedinicama s više od 2.500, do 5.000 stanovnika
- 180 potpisa birača u jedinicama s više od 5.000, do 10.000 stanovnika
- 250 potpisa birača u jedinicama s više od 10.000, do 20.000 stanovnika
- 400 potpisa birača u jedinicama s više od 20.000, do 35.000 stanovnika
- 600 potpisa birača u jedinicama s više od 35.000, do 60.000 stanovnika
- 800 potpisa birača u jedinicama s više od 60.000, do 100.000 stanovnika
- 1.000 potpisa birača u jedinicama s više od 100.000, do 200.000 stanovnika
- 1.400 potpisa birača u jedinicama s više od 200.000, do 300.000 stanovnika
- 1.800 potpisa birača u jedinicama s više od 300.000, do 500.000 stanovnika
- 2.500 potpisa birača u jedinicama s više od 500.000 stanovnika.

Broj potpisa birača potreban za pravovaljanost prijedloga kandidature za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika

Članak 282.

Za pravovaljanost prijedloga kandidature političkih stranaka te prijedloga kandidature grupe birača za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika, potrebno je prikupiti najmanje:

- 35 potpisa birača u jedinicama do 350 stanovnika
- 50 potpisa birača u jedinicama s više od 350, do 500 stanovnika
- 80 potpisa birača u jedinicama s više od 500, do 1.000 stanovnika
- 100 potpisa birača u jedinicama s više od 1.000, do 2.500 stanovnika
- 150 potpisa birača u jedinicama s više od 2.500, do 5.000 stanovnika
- 250 potpisa birača u jedinicama s više od 5.000, do 10.000 stanovnika
- 450 potpisa birača u jedinicama s više od 10.000, do 20.000 stanovnika
- 600 potpisa birača u jedinicama s više od 20.000, do 35.000 stanovnika
- 900 potpisa birača u jedinicama s više od 35.000, do 60.000 stanovnika
- 1.200 potpisa birača u jedinicama s više od 60.000, do 100.000 stanovnika
- 1.500 potpisa birača u jedinicama s više od 100.000, do 200.000 stanovnika
- 2.500 potpisa birača u jedinicama s više od 200.000, do 300.000 stanovnika
- 3.200 potpisa birača u jedinicama s više od 300.000, do 500.000 stanovnika
- 5.000 potpisa birača u jedinicama s više od 500.000 stanovnika.

Broj potpisa za pravovaljanost prijedloga kandidature za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda

Članak 283.

(1) Za pravovaljanost prijedloga kandidature političkih stranaka te prijedloga kandidature grupe birača za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, potrebno je prikupiti najmanje:

- 35 potpisa birača u jedinicama u kojima ima do 350 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 50 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 350 do 500 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 80 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 500 do 1.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 100 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 1.000 do 2.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 150 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 2.000 do 5.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 250 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 5.000 do 10.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 450 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 10.000 do 20.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice
- 600 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 20.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice.

(2) Za pravovaljanost prijedloga kandidature političkih stranaka te prijedloga kandidature grupe birača za izbor zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, iz reda pripadnika hrvatskoga naroda potrebno je prikupiti najmanje:

- 35 potpisa birača u jedinicama u kojima ima do 350 pripadnika hrvatskoga naroda u ukupnom stanovništvu jedinice u kojoj neka nacionalna manjina ima većinu
- 50 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 350 do 500 pripadnika hrvatskoga naroda u ukupnom stanovništvu jedinice u kojoj neka nacionalna manjina ima većinu
- 80 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 500 do 1.000 pripadnika hrvatskoga naroda u ukupnom stanovništvu jedinice u kojoj neka nacionalna manjina ima većinu
- 100 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 1.000 do 2.000 pripadnika hrvatskoga naroda u ukupnom stanovništvu jedinice u kojoj neka nacionalna manjina ima većinu
- 150 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 2.000 do 5.000 pripadnika hrvatskoga naroda u ukupnom stanovništvu jedinice u kojoj neka nacionalna manjina ima većinu

– 250 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 5.000 do 10.000 pripadnika hrvatskoga naroda u ukupnom stanovništvu jedinice u kojoj neka nacionalna manjina ima većinu

Objava podataka o broju potpisa birača

Članak 284.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu dužno je, za svaku vrstu izbora iz članka 281., 282. i 283. ovoga Zakona, i za svaku jedinicu, utvrditi i Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti, podatke o broju potpisa potrebnih za pravovaljanost prijedloga kandidacijskih lista, odnosno kandidatura prema broju stanovnika u svakoj pojedinoj jedinici, radi objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Nadležna izborna povjerenstva za zaprimanje prijedloga kandidacijskih lista i kandidatura

Članak 285.

Prijedloge kandidacijskih lista i kandidatura, ovisno o vrsti izbora, zaprima županijsko, gradsko, općinsko izborna povjerenstvo odnosno Izborna povjerenstvo Grada Zagreba, u skladu s odredbama članka 296. stavka 2., 3. i 4. ovog Zakona.

(2) Prijedlozi kandidacijskih lista i kandidatura moraju prispjeti nadležnom izbornom povjerenstvu iz stavka 1. ovoga članka u roku iz članka 34. ovoga Zakona.

Sadržaj zbirne liste kandidacijskih lista

Članak 286.

(1) Zbirna lista kandidacijskih lista na izborima članova predstavničkih tijela jedinice sadrži redni broj, naziv svake kandidacijske liste u toj jedinici te imena i prezimena kandidata na svim kandidacijskim listama.

(2) Kandidacijske liste unose se na zbirnu listu prema abecednom redu naziva kandidacijske liste političke stranke ili političkih stranaka, odnosno prema abecednom redu prezimena prvog kandidata na kandidacijskoj listi grupe birača.

Sadržaj zbirne liste kandidatura

Članak 287.

(1) Zbirna lista kandidatura sadrži redni broj i imena i prezimena kandidata te naznaku predlagatelja kandidature.

(2) Zbirna lista kandidatura za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, osim podataka iz stavka 1. ovog članka, sadrži i ime i prezime kandidata za njihovog zamjenika.

(3) Uz ime i prezime kandidata navodi se naznaka predlagatelja kandidature i to: naziv političke stranke, odnosno dviju ili više političkih stranaka, koja je, odnosno koje su predložile kandidata. Ako kandidata predlaže grupa birača, uz ime i prezime kandidata navodi se oznaka »kandidat grupe birača«.

(4) Kandidature se unose na zbirnu listu prema abecednom redu prezimena kandidata.

Objava pravovaljanih kandidacijskih lista i
kandidatura te zbirnih lista

Članak 288.

- (1) Nadležna izborna povjerenstva, u roku iz članka 37. stavka 1. ovog Zakona, objavljuju:
- na izborima članova predstavničkih tijela jedinica, pravovaljane kandidacijske liste te zbirne liste kandidacijskih lista
 - na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, pravovaljane kandidature i zbirne liste kandidatura.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovog članka objavljuju se na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode, te na mjestima uobičajenog oglašavanja i mjestima većeg okupljanja građana.
- (3) Rokovi u izbornom postupku računaju se od prvog sljedećeg dana od dana objave pravovaljanih kandidacijskih lista odnosno kandidatura i zbirnih lista na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode, pri čemu na navedenim mrežnim stranicama mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Članak 289.

Nadležna izborna povjerenstva dostavit će Državnom izbornom povjerenstvu pravovaljano predložene kandidacijske liste i kandidature te zbirne liste, radi objave cjelovite informacije o svim kandidacijskim listama i kandidaturama na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva. Ovakva objava cjelovite informacije ne predstavlja izbornu radnju u smislu zaštite izbornog prava.

Obavijest kandidatu državljaninu druge države članice Europske unije
o pravovaljanosti njegove kandidature

Članak 290.

- (1) Ako se na izborima članova predstavničkih tijela jedinica na kandidacijskoj listi nalazi kandidat državljanin druge države članice Europske unije, nadležno izborna povjerenstvo, koje odlučuje o pravovaljanosti kandidacijske liste, dužno je pisanim putem izvijestiti kandidata državljanina druge države članice Europske unije o pravovaljanosti njegove kandidature.
- (2) U slučaju da nadležno izborna povjerenstvo utvrdi nepravovaljanost kandidature kandidata državljanina druge države članice Europske unije, takav kandidat ima pravo na zaštitu izbornog prava u skladu s odredbama ovog Zakona.

POGLAVLJE IV.

VRSTE IZBORIH TIJELA

Članak 291.

Izborna tijela na lokalnim izborima su Državno izborna povjerenstvo, županijska izborna povjerenstva, Izborna povjerenstvo Grada Zagreba, gradska i općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

ODJELJAK A IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 292.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje te način odlučivanja županijskih izbornih povjerenstava, Izbornog povjerenstva Grada Zagreba, gradskih i općinskih izbornih povjerenstava propisani su člancima 69. -70. ovoga Zakona.

Određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava

Članak 293.

(1) Odnos ukupnog broja članova proširenog sastava unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranaka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina politička stranka sudjeluje u predstavničkom tijelu jedinice. Za određivanje proširenog sastava izbornih povjerenstava mjerodavan je stranački sastav predstavničkog tijela jedinice na dan raspuštanja predstavničkog tijela jedinice, odnosno stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Kada se izbori održavaju samo za predstavničko tijelo jedinice za određivanje proširenog sastava županijskog, gradskog i/ili općinskog izbornog povjerenstava mjerodavan je stranački sastav predstavničkog tijela te jedinice u trenutku njegova raspuštanja. Kada se izbori održavaju samo za izvršno tijelo jedinice za određivanje proširenog sastava navedenih izbornih povjerenstava mjerodavan je stranački sastav predstavničkog tijela te jedinice u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(3) Kod istovremenog održavanja izbora za predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave, jedan od dva člana proširenog sastava predstavljat će većinske političke grupacije iz predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a drugi član proširenog sastava predstavljat će većinske političke grupacije iz predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave. U skladu s tom podjelom odredit će se i ostala dva člana koji će predstavljati oporbene političke grupacije.

(4) Političke stranke dužne su predložiti predstavnike u proširenim sastavima izbornih povjerenstava i dostaviti njihova imena nadležnom izbornom povjerenstvu najkasnije sedam dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predloži li svoje predstavnike, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva će imenovati prošireni sastav izbornih povjerenstava u skladu sa zaprimljenim prijedlozima, u kojem slučaju broj članova proširenog sastava može biti manji od broja propisanog člankom 68. stavkom 4. ovoga Zakona.

(5) Ako pojedina grupacija iz stavka 1. ovoga članka odredi veći broj predstavnika u pojedine proširene sastave izbornih povjerenstava od broja predstavnika na koje imaju pravo u skladu s odredbama ovoga članka te članka 68. stavka 4. ovoga Zakona, predstavnike će odrediti nadležno izborna povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih predstavnika za navedenu grupaciju u skladu sa stavicima 1. i 3. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu predstavničkog tijela jedinice

Članak 294.

(1) Podatke o stranačkom sastavu predstavničkog tijela jedinice iz članka 293. ovoga Zakona, nadležno tijelo županije koje obavlja poslove vezane uz rad županijske skupštine, odnosno

nadležno tijelo koje obavlja poslove vezane uz rad Gradske skupštine Grada Zagreba, dužno je dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, a nadležno tijelo grada i općine koje obavlja poslove vezane uz rad gradskog, odnosno općinskog vijeća, nadležnom županijskom i gradskom, odnosno općinskom izbornom povjerenstvu u roku od tri dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Političke stranke koje u ostavljenom roku ne dostave nadležnom tijelu jedinice iz stavka 1. ovoga članka podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju u predstavničkom tijelu te jedinice, gube pravo određivanja svojih predstavnika u prošireni sastav izbornog povjerenstva.

Nadležnost za imenovanje izbornih povjerenstava

Članak 295.

(1) Državno izborni povjerenstvo imenuje županijska izborna povjerenstva i Izborni povjerenstvo Grada Zagreba.

(2) Županijsko izborni povjerenstvo imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području

Prava i obveze izbornih povjerenstava

Članak 296.

(1) Državno izborni povjerenstvo:

1. brine se o zakonitoj pripremi i provedbi izbora
2. propisuje i objavljuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora, postupak kandidiranja, promatrače i druga pitanja vezana uz pripremu i provedbu izbora,
3. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora
4. imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i Izbornog povjerenstva Grada Zagreba
5. nadzire rad i pruža stručnu pomoć izbornim povjerenstvima
6. provodi edukacije članova izbornih povjerenstava
7. objavljuje na svojoj mrežnoj stranici informaciju o pravovaljano predloženim kandidacijskim listama i zbirne liste za izbor članova predstavničkih tijela jedinica te zbirne liste pravovaljano predloženih kandidatura za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika te zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda
8. nadzire financiranje izborne promidžbe, u skladu s posebnim zakonom
9. objavljuje na svojoj mrežnoj stranici informaciju o rezultatima glasovanja na lokalnim izborima
10. informira građane o provedbi izbora te mogućnosti ostvarenja zaštite biračkog prava u izbornom postupku
11. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
12. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i drugim posebnim zakonom.

(2) Županijsko izborni povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove županijske skupštine, izbora za župana i njegovih zamjenika te izbora za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina
2. obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području

3. imenuje gradska i općinska izborna povjerenstva na svom području i nadzire njihov rad
4. provodi edukacije članova gradskih i općinskih izbornih povjerenstava
5. provodi edukaciju biračkih odbora zajedno sa gradskim i općinskim izbornim povjerenstvima
6. informira javnost o načinu ostvarivanja prava glasa i kandidiranja državljanina druge države članice Europske unije na izborima za članove županijske skupštine
7. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature na izborima za članove županijske skupštine, izborima za župana i njegovih zamjenika te izborima za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina
8. zaprima prijedloge kandidacijskih lista odnosno kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost te na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje kandidacijske liste, sastavlja i objavljuje zbirnu listu svih kandidacijskih lista za izbor članova županijske skupštine te objavljuje zbirnu listu kandidatura za župana i njegovih zamjenika i zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina
9. nadzire pravilnost izborne promidžbe na izborima za članove županijske skupštine, izbora za župana i njegovih zamjenika te izbora za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, u skladu s ovim Zakonom
10. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora za članove županijske skupštine i župana i njegovih zamjenika te izbora za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina,
11. utvrđuje je li osigurana odgovarajuća zastupljenost predstavnika nacionalne manjine u predstavničkom i izvršnom tijelu županije,
12. objavljuje rezultate izbora po biračkim mjestima općina i gradova na svojem području na mrežnoj stranici županije za izbor članova općinskih i gradskih vijeća te županijskih skupština, za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te izbor zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda,
13. određuje članove stručnog tima za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova, kao i visinu naknade članova stručnog tima
14. obavlja poslove vezane uz nadzor financiranja izborne promidžbe propisane posebnim zakonom i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva
15. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
16. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i drugim posebnim zakonom.

(3) Izorno povjerenstvo Grada Zagreba:

1. izravno brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove Gradske skupštine Grada Zagreba i izbora za gradonačelnika Grada Zagreba i njegovih zamjenika,
2. obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
3. informira javnost o načinu ostvarivanja prava glasa i kandidiranja državljanina druge države članice Europske unije na izborima za članove Gradske skupštine Grada Zagreba
4. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature na izborima za članove Gradske skupštine Grada Zagreba i izborima za gradonačelnika Grada Zagreba i njegovih zamjenika,
5. zaprima prijedloge kandidacijskih lista odnosno kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost te na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje kandidacijske liste, sastavlja i objavljuje zbirnu listu svih kandidacijskih lista za izbor članova Gradske skupštine Grada Zagreba te objavljuje zbirnu listu kandidatura za gradonačelnika Grada Zagreba i njegovih zamjenika
6. određuje biračka mjesta iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona na svom području
7. imenuje i raspušta biračke odbore na svom području i nadzire njihov rad
8. provodi edukacije članova biračkih odbora

9. nadzire pravilnost izborne promidžbe na izborima za članove Gradske skupštine Grada Zagreba i izborima za gradonačelnika Grada Zagreba i njegovih zamjenika, u skladu s ovim Zakonom
10. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području
11. objavljuje rezultate izbora za članove Gradske skupštine Grada Zagreba te izbora za gradonačelnika Grada Zagreba i njegovih zamjenika
12. utvrđuje je li osigurana odgovarajuća zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkom i izvršnom tijelu Grada Zagreba
13. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora po biračkim mjestima na svojem području na mrežnim stranicama Grada Zagreba
14. određuje članove stručnog tima za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova, kao i visinu naknade članova stručnog tima
15. obavlja poslove vezane uz nadzor financiranja izborne promidžbe propisane posebnim zakonom i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva
16. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
17. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i drugim posebnim zakonom.

(4) Gradsko i općinsko izorno povjerenstvo:

1. izravno brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za članove općinskog, odnosno gradskog vijeća, izbora za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika te izbora za zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda
2. obavlja tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području
3. informira javnost o načinu ostvarivanja prava glasa i kandidiranja državljana druge države članice Europske unije na izborima za članove gradskog, odnosno općinskog vijeća
4. ovjerava očitovanja kandidata o prihvaćanju kandidature na izborima za članove gradskog, odnosno općinskog vijeća, izborima za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika te izborima za zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda
5. zaprima prijedloge kandidacijskih lista odnosno kandidatura, utvrđuje njihovu pravovaljanost te na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje kandidacijske liste, sastavlja i objavljuje zbirnu listu svih kandidacijskih lista za izbor članova općinskog, odnosno gradskog vijeća te objavljuje zbirnu listu kandidatura za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika i zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda
6. određuje biračka mjesta iz članka 78. stavka 1. ovoga Zakona na svom području
7. imenuje i raspušta biračke odbore na području grada, odnosno općine i nadzire njihov rad
8. provodi edukacije članova biračkih odbora
9. nadzire pravilnost izborne promidžbe na izborima za članove gradskog, odnosno općinskog vijeća, izborima za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika te izborima za zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda, u skladu s ovim Zakonom
10. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na izborima za članove županijske skupštine i izborima za župana i njegovih zamjenika te izborima za zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, na biračkim mjestima na svom području i dostavlja ih županijskom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu, u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta
11. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području na izborima za članove općinskog, odnosno gradskog vijeća, izborima za općinskog

- načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika te izborima za zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda
12. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora za članove općinskog, odnosno gradskog vijeća, izbora za općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika i njihovih zamjenika te izbora za zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskog naroda
 13. utvrđuje je li osigurana odgovarajuća zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkom i izvršnom tijelu grada, odnosno općine
 14. određuje članove stručnog tima za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova, kao i visinu naknade članova stručnog tima
 15. obavljaju poslove vezane uz nadzor financiranja izborne promidžbe propisane posebnim zakonom i obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva
 16. provodi postupak izlučivanja registraturnog gradiva, sukladno posebnim propisima
 17. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i drugim posebnim zakonom.

ODJELJAK B

BIRAČKI ODBORI

Sastav biračkih odbora

Članak 297.

Sastav, rok i kriteriji za imenovanje biračkih odbora te način odlučivanja biračkih odbora propisani su člancima 72. -74. ovoga Zakona.

Određivanje članova biračkih odbora

Članak 298.

(1) Odnos ukupnog broja članova biračkih odbora unutar grupacije većinske, odnosno većinskih političkih stranaka, odnosno unutar grupacije oporbene, odnosno oporbenih političkih stranka određuje se u skladu s omjerom u kojem pojedina stranka sudjeluje u gradskom, odnosno općinskom vijeću odnosno županijskoj skupštini ili Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Za određivanje sastava biračkog odbora mjerodavan je stranački sastav predstavničkog tijela jedinice na dan raspuštanja predstavničkog tijela jedinice, odnosno na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(2) Kada se izbori održavaju samo za predstavničko tijelo jedinice za određivanje sastava biračkog odbora mjerodavan je stranački sastav predstavničkog tijela te jedinice u trenutku njegova raspuštanja. Kada se izbori održavaju samo za izvršno tijelo jedinice za određivanje sastava biračkog odbora mjerodavan je stranački sastav predstavničkog tijela te jedinice u trenutku stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora.

(3) Kod istovremenog održavanja izbora za predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave, dva od tri člana predlaže većinska politička stranka, odnosno političke stranke iz predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a trećeg člana predlaže većinska politička stranka, odnosno političke stranke iz predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave. U skladu s tom podjelom odredit će se i ostala tri člana koji će predstavljati oporbene političke grupacije

(4) Političke stranke dužne su predložiti članove biračkih odbora za svako biračko mjesto i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 10 dana od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora. Ne predloži li ih, odnosno ako prijedlozi ne prispiju nadležnim izbornim povjerenstvima u zadanom roku, nadležna izborna povjerenstva samostalno će odrediti te članove biračkih odbora.

(5) Ako pojedine grupacije iz stavka 1. ovoga članka odrede veći broj članova u pojedine biračke odbore na koje imaju pravo u skladu s odredbama ovoga članka i članka 72. stavka 4. ovoga Zakona, članove biračkog odbora odredit će nadležno izborna povjerenstvo prema abecednom redu prezimena predloženih članova biračkog odbora za navedenu grupaciju u skladu sa stavicama 1. i 3. ovoga članka.

Dostava podataka o stranačkom sastavu predstavničkog tijela jedinice

Članak 299.

(1) Podaci o stranačkom sastavu predstavničkog tijela jedinice iz članka 298. ovoga Zakona, dostavljaju se izbornom povjerenstvu nadležnom za imenovanje biračkih odbora u skladu s odredbama članka 294. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Političke stranke koje u roku i na način propisan člankom 294. stavka 1. ovoga Zakona, ne dostave podatak o tome kojoj političkoj grupaciji pripadaju, gube pravo određivanja svojih članova u biračke odbore.

(3) Podatke koje se odnose na stranački sastav županijske skupštine, odnosno Gradske skupštine Grada Zagreba Državno izborna povjerenstvo dostavit će izbornim povjerenstvima nadležnim za imenovanje biračkih odbora putem županijskog izbornog povjerenstva, odnosno Izbornom povjerenstvu Grada Zagreba.

ODJELJAK C NAKNADA ZA RAD ČLANOVA IZBORNIH TIJELA

Naknada za rad.

Članak 300.

(1) Predsjednik, potpredsjednik i članovi izbornih povjerenstava i biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad.

(2) Sredstva za naknadu za rad članova izbornih tijela osiguravaju se u proračunu jedinice u skladu sa člankom 326. ovoga Zakona.

(2) Na lokalnim izborima visinu naknade za rad članova izbornih tijela utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, na osnovi mjerila i prijedloga Državnog izbornog povjerenstva.

(3) U svrhu pravovremenog planiranja sredstava za provedbu izbora u proračunu jedinica, Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o visini naknade za rad članova izbornih tijela u godini koja prethodi godini u kojoj se trebaju održati redovni lokalni izbori. Odluku o visini naknade za rad članovima izbornih tijela na prijevremenim i dopunskim lokalnim izborima,

Vlada Republike Hrvatske donosi nakon provedenih redovnih lokalnih izbora za razdoblje do održavanja sljedećih redovnih lokalnih izbora.

POGLAVLJE V.

NAČIN IZBORA NA LOKALNIM IZBORIMA

ODJELJAK A

NAČIN IZBORA ČLANOVA PREDSTAVNIČKOG TIJELA JEDINICE

Način izbora

Članak 301.

- (1) Članovi predstavničkog tijela jedinica biraju se razmjernim (proporcionalnim) izbornim sustavom i preferencijalnim glasovima.
- (2) Područje županije, Grada Zagreba, grada i općine čini jednu izbornu jedinicu.
- (3) U predstavničko tijelo jedinice bira se onaj broj članova koji je utvrđen zakonom kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dioba mjesta u predstavničkom tijelu jedinice

Članak 302.

Pravo na sudjelovanje u diobi mjesta u predstavničkom tijelu jedinice imaju kandidacijske liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 303.

- (1) Broj članova predstavničkog tijela jedinice koji će biti izabran sa svake kandidacijske liste utvrđuje se na način da se ukupan broj važećih glasova koje je dobila svaka kandidacijska lista dijeli s brojevima od jedan do, zaključno, broja koliko se članova predstavničkog tijela jedinice bira, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih tako dobivenih rezultata, mjesta u predstavničkom tijelu osvajaju one kandidacijske liste na kojima se iskaže onoliko brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke koliko se članova predstavničkog tijela bira. Svaka od tih kandidacijskih lista dobiva onoliki broj mjesta u predstavničkom tijelu koliko je postigla pojedinačnih rezultata među onoliko brojčano najvećih rezultata koliko se članova predstavničkog tijela bira.
- (2) Ako su glasovi tako podijeljeni da se ne može utvrditi koja bi između dviju ili više kandidacijskih lista dobila mjesto u predstavničkom tijelu, ono će pripasti onoj kandidacijskoj listi koja je dobila više glasova.
- (3) Ako su dvije ili više kandidacijskih lista dobile isti broj glasova te se ne može utvrditi koja bi kandidacijska lista dobila mjesto u predstavničkom tijelu, ono će pripasti svakoj od tih kandidacijskih lista.
- (4) Ako su dvije ili više kandidacijskih lista iz stavka 3. ovoga članka ostvarile pravo na mjesto u predstavničkom tijelu, broj članova predstavničkog tijela povećat će se i u tom slučaju broj članova predstavničkog tijela može biti paran.
- (5) Preferirani glasovi za pojedine kandidate na kandidacijskim listama uvažavaju se ako broj preferiranih glasova pojedinog kandidata iznosi najmanje 10% važećih glasova koje je osvojila pojedina kandidacijska lista. Izabrani su oni kandidati sa svake kandidacijske liste koji su dobili najveći broj preferiranih glasova. Kada dva ili više kandidata dobije isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na kandidacijskoj listi kandidata. Ako na osnovi

preferiranih glasova nije izabrano onoliko zastupnika koliko mandata pripada pojedinoj kandidacijskoj listi, na preostala mjesta na toj kandidacijskoj listi određuju se članovi po redoslijedu na kandidacijskoj listi.

ODJELJAK B
NAČIN IZBORA OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA
I ŽUPANA I NJEGOVIH ZAMJENIKA

Način izbora

Članak 304.

- (1) Općinski načelnici, gradonačelnici i župani biraju se većinskim izbornim sustavom.
- (2) Područje županije, Grada Zagreba, grada i općine čini jednu izbornu jedinicu.

Članak 305.

- (1) Zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom i županom biraju se i njihovi zamjenici.
- (2) Broj zamjenika koji se bira zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom utvrđen je zakonom kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 306.

- (1) Općinski načelnik, gradonačelnik i župan i njihovi zamjenici biraju se većinom glasova svih birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje.
- (2) Za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana u prvom krugu glasovanja izabran je kandidat koji na izborima dobije više od 50% glasova birača, koji su pristupili glasovanju.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, ako se za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana kandidirao samo jedan ili samo dva kandidata, za općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabran je kandidat koji na izborima dobije veći broj glasova birača.

Članak 307.

- (1) Ako niti jedan kandidat ne dobije potrebnu većinu glasova u prvom krugu glasovanja, održat će se drugi krug glasovanja četrnaesti dan nakon održavanja prvog kruga glasanja.
- (2) U drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između dva kandidata s najvećim brojem glasova birača.
- (3) Ako tri ili više kandidata ima isti najveći broj glasova, u drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između svih tih kandidata.
- (4) Ako jedan kandidat ima najveći broj glasova, a sljedeća dva ili više kandidata s najvećim brojem glasova po redu imaju isti broj glasova, u drugom krugu glasovanja izbor se obavlja između svih tih kandidata.

Članak 308.

(1) Ako jedan ili oba kandidata s najvećim brojem glasova odustanu, u drugom krugu glasovanja izbor će se obavljati između sljedećih po redu kandidata s najvećim brojem glasova.

(2) O odustajanju od izbora u drugom krugu glasovanja kandidat daje pisanu izjavu nadležnom izbornom povjerenstvu, u roku od dva dana od dana donošenja odluke o provedbi drugog kruga glasovanja.

(3) Nadležno izborna povjerenstvo dužno je o odustajanju bez odgode izvijestiti sljedećeg kandidata, odnosno kandidate koji stječu pravo sudjelovanja u drugom krugu glasovanja.

(4) Nadležno izborna povjerenstvo će u daljnjem roku od 24 sata objaviti koji kandidati po broju glasova sudjeluju u drugom krugu glasovanja.

Članak 309.

(1) U drugom krugu glasovanja izabran je kandidat koji dobije veći broj glasova birača.

(2) Ako u drugom krugu glasovanja oba kandidata dobiju jednak broj glasova, održat će se treći krug glasanja na način i po postupku propisanim za drugi krug glasovanja.

(3) Ako u trećem krugu glasovanja oba kandidata dobiju jednak broj glasova, izborni postupak ponoviti će se u cijelosti.

Članak 310.

Ako jedan od kandidata koji ima pravo sudjelovati u novom krugu glasovanja, umre u vremenu između dva kruga glasovanja, izborni postupak ponoviti će se u cijelosti.

ODJELJAK C

NAČIN IZBORA ZAMJENIKA OPĆINSKOG NAČELNIKA, GRADONAČELNIKA I ŽUPANA IZ REDA PRIPADNIKA NACIONALNE MANJINE, ODNOSNO IZ REDA PRIPADNIKA HRVATSKOGA NARODA

Način izbora

Članak 311.

(1) Zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda bira se većinskim izbornim sustavom.

(2) Područje županije, Grada Zagreba, grada i općine čini jednu izbornu jedinicu.

Članak 312.

(1) Za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda izabran je kandidat koji na izborima dobije veći broj glasova birača koji su glasovali.

(2) Ako je dvoje ili više kandidata dobilo isti najveći broj glasova održat će se drugi krug glasovanja izbori će se ponoviti za 14 dana. U drugom krugu glasovanja sudjeluju samo kandidati koji su dobili isti broj glasova.

POGLAVLJE VI. GLASOVANJE

Članak 313.

Glasovanje na lokalnim izborima obavlja se na biračkim mjestima na području Grada Zagreba, gradova i općina određenim u skladu sa člankom 78. stavkom 1. ovoga Zakona.

Članak 314.

(1) Na lokalnim izborima birački odbor dužan je biraču predati glasačke listiće za izbore na kojima birač ima pravo glasovati prema mjestu njegova prebivališta.

(2) Biraču pripadniku nacionalne manjine, odnosno pripadniku hrvatskoga naroda, birački odbor će, ako birač to zatraži, predati i glasački listić za izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

Način glasovanja na lokalnim izborima

Članak 315.

(1) Na izborima članova predstavničkog tijela jedinice glasuje se za kandidacijske liste navedene na glasačkom listiću na način da se označi jedna kandidacijska lista za koju birač glasuje.

(2) Birač može odrediti¹⁵ kandidata, s označene kandidacijske liste, kojem daje preferirani glas.

Članak 316.

Na izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te na izborima zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda glasa se za kandidate navedene na glasačkom listiću na način da se označi kandidat za kojega birač glasuje.

POGLAVLJE VII.

UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

ODJELJAK A

SADRŽAJ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA

Sadržaj zapisnika o radu biračkog odbora

Članak 317.

¹⁵ Navesti broj preferencijalnih glasova na koje birač ima pravo.

(1) Zapisnik o radu biračkog odbora na izborima članova predstavničkog tijela jedinice obvezatno sadrži podatke o glasovanju na određenom biračkom mjestu, a naročito:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima,
- podaci o biračima, koji su glasovali izvan biračkog mjesta
- broj i podaci o biračima koji su glasovali na biračkom mjestu u pomoć druge osobe
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića,
- broj glasova, koji je dobila svaka pojedina kandidacijska lista te broj preferiranih glasova koji je dobio svaki pojedini kandidat na toj listi.

(2) Zapisnik o radu biračkog odbora na izborima općinskih načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika, odnosno na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda obvezatno sadrži podatke o glasovanju na određenom biračkom mjestu, a naročito:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima,
- podaci o biračima, koji su glasovali izvan biračkog mjesta
- broj i podaci o biračima koji su glasovali na biračkom mjestu u pomoć druge osobe
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića,
- broj glasova, koji je dobila svaki pojedini kandidat.

Sadržaj zapisnika o radu izbornih povjerenstava

Članak 318.

(1) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva na izborima članova predstavničkog tijela jedinice obvezatno sadrži:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova, koji je dobila svaka pojedina kandidacijska lista te broj preferiranih glasova koji je dobio svaki pojedini kandidat na toj listi.

(2) Zapisnik o radu izbornog povjerenstva općinskih načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika, odnosno na izborima za zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda obvezatno sadrži:

- ukupan broj birača, koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvratku iz popisa birača i priloženim potvrdama za glasovanje
- broj birača, koji su glasovanje prema glasačkim listićima

- broj važećih i broj nevažećih glasačkih listića
- broj glasova, koji je dobilo svaki pojedini kandidat.

(3) Gradsko, odnosno općinsko izborno povjerenstvo u zapisnik iz stavka 1. i 2. ovog članka, unosi podatke o glasovanju za područje grada, odnosno općine, Izborno povjerenstvo Grada Zagreba podatke o glasovanju za područje Grada Zagreba, a županijsko izborno povjerenstvo podatke o glasovanju za područje županije.

ODJELJAK B

UNOS PODATAKA IZ ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH TIJELA U INFORMATIČKI SUSTAV, ROKOVI ZA SASTAVLJANJE I DOSTAVA ZAPISNIKA O RADU IZBORNIH POVJERENSTAVA

Članak 319.

(1) Općinska i gradska izborna povjerenstva, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja biračkih mjesta, unose u informatički sustav podatke iz zapisnika o radu biračkih odbora sa svog područja te sastavljaju zapisnik o svom radu.

(2) Općinska i gradska izborna povjerenstva bez odgode dostavljaju zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom nadležnom županijskom izbornom povjerenstvu, na izborima članova županijske skupštine, župana i njegovih zamjenika te zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Članak 320.

Županijska izborna povjerenstva i Izborno povjerenstvo Grada Zagreba, najkasnije u roku od 24 sata od zatvaranja biračkih mjesta, odnosno u roku od 6 sati od dostave zapisnika o radu gradskih i općinskih izbornih povjerenstava, s ostalim izbornim materijalom, sastavljaju zapisnik o svom radu.

POGLAVLJE VIII.

UTVRĐIVANJE I OBJAVA REZULTATA IZBORA

Članak 321.

(1) Rezultate izbora članova županijske skupštine, župana i njegovih zamjenika, te zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, utvrđuje nadležno županijsko izborno povjerenstvo.

(2) Rezultate izbora članova Gradske skupštine Grada Zagreba, gradonačelnika Grada Zagreba i njegovih zamjenika, te zamjenika gradonačelnika Grada Zagreba iz reda pripadnika nacionalnih manjina, utvrđuje Izborno povjerenstvo Grada Zagreba.

(3) Rezultate izbora članova gradskog vijeća, gradonačelnika i njegovih zamjenika, te zamjenika gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, utvrđuje nadležno gradsko izborno povjerenstvo.

(4) Rezultate izbora članova općinskog vijeća, općinskog načelnika i njegovih zamjenika, te zamjenika općinskog načelnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda hrvatskoga naroda, utvrđuje nadležno općinsko izborno povjerenstvo.

Članak 322.

(1) Nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora, objavit će, tijekom trajanja glasovanja, privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

(2) Nakon zatvaranja biračkih mjesta, nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora, može objavljivati privremene i nepotpune rezultate izbora.

Sadržaj odluke o rezultatima izbora

Članak 323.

(1) U odluci o utvrđivanju rezultata izbora članova predstavničkog tijela jedinica obvezatno se navodi:

1. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvdama za glasovanje
2. broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
3. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
4. nazivi lista sa imenima i prezimenima kandidata prema redosljedu sa glasačkog listića
5. broj dobivenih glasova za svaku pojedinu listu i broj preferiranih glasova za svakog pojedinoga kandidata
6. nazivi kandidacijskih lista, koje su osvojile više od 5% važećih glasova birača,
7. broj mandata koje je dobila svaka kandidacijska lista, i imena i prezimena kandidata koji su izabrani za članove predstavničkog tijela jedinice
8. podatak je li na izborima u predstavničkom tijelu jedinice osigurana odgovarajuća zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina, odnosno pripadnika hrvatskoga naroda u onim jedinicama u kojima neke nacionalne manjine čine većinu
9. u slučaju da na izborima nije osigurana odgovarajuća zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina, imena i prezimena kandidata pripadnika nacionalne manjine, koji su, u skladu s odredbama ovog Zakona, izabrani u predstavničko tijelo jedinice.

(2) U odluci o utvrđivanju rezultata izbora općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda pripadnika hrvatskog naroda, obvezatno se navodi:

1. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvdama za glasovanje
2. broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
3. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
4. imena i prezimena kandidata, prema redosljedu sa glasačkog listića
5. broj dobivenih glasova za svakog pojedinog kandidata
6. ime i prezime izabranog kandidata, a
7. ako niti jedan od kandidata nije dobio većinu koja se traži za izbor, navode se imena i prezimena dva ili više kandidata koji su dobili najviše glasova i koji imaju pravo sudjelovanja u novom krugu glasovanja.

(3) U odluci o utvrđivanju rezultata drugog kruga glasovanja na izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika te zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda, obvezatno se navodi:

1. broj birača koji su pristupili glasovanju prema evidenciji u izvacima iz popisa birača i priloženim potvdama za glasovanje
2. broj birača, koji su glasovali prema glasačkim listićima
3. broj važećih i nevažećih glasačkih listića
4. imena i prezimena kandidata, prema redosljedu sa glasačkog listića
5. broj dobivenih glasova za svakog pojedinog kandidata,
6. ime i prezime izabranog kandidata, a

7. ako niti jedan od kandidata nije dobio većinu koja se traži za izbor, navodi se odluka o održavanju trećeg kruga glasovanja.

Objava odluke o rezultatima izbora

Članak 324.

(1) Odluke o utvrđivanju rezultata na lokalnim izborima objavljuju se na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode, te na mjestima uobičajenog oglašavanja i mjestima većeg okupljanja građana.

(2) Nadležna izborna povjerenstva će elektroničkim putem dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu odluke o rezultatima lokalnih izbora, radi objave cjelovite informacije o rezultatima lokalnih izbora na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva. Objava cjelovite informacije o rezultatima lokalnih izbora na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva ne predstavlja izbornu radnju u smislu zaštite izbornog prava.

(3) Rokovi u izbornom postupku, na izborima iz stavka 1. ovog članka, računaju se od prvog slijedećeg dana od dana objave odluke o utvrđivanju službenih rezultata izbora na mrežnoj stranici jedinice u kojoj se izbori provode, pri čemu na mrežnoj stranici mora biti jasno naznačeno vrijeme objave.

Odluka o konačnim rezultatima izbora

Članak 325.

(1) Rezultati izbora postaju konačni istekom rokova za zaštitu izbornog prava, odnosno danom donošenja odluke Ustavnog suda povodom žalbe podnesene u postupku zaštite izbornog prava.

(2) Nadležno izborno povjerenstvo za utvrđivanje rezultata izbora, će bez odgode donijeti odluku o konačnim rezultatima izbora, u kojoj se, uz podatke iz članka 323. ovoga Zakona, navodi dan konačnosti rezultata izbora.

(3) Odluka o konačnim rezultatima izbora objavljuje se u službenom listu Republike Hrvatske, na mrežnoj stranici jedinice, u kojoj se provode lokalni izbori i na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

POGLAVLJE IX.

TROŠKOVI PROVEDBE IZBORA

Sredstva za pokriće troškova provedbe izbora

Članka 326.

(1) Sredstva za pokriće troškova provedbe lokalnih izbora pojedine jedinice osiguravaju se u proračunu jedinice u kojoj se izbori provode

(2) U financijskom planiranju i izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju redovni izbori, jedinice su dužne osigurati sredstva za provedbu izbora.

(3) Izorno povjerenstvo izborne jedinice raspolaže sredstvima za provedbu izbora, određuje način korištenja tih sredstava te provodi nadzor nad njihovim utroškom.

(4) Kada se istodobno održavaju izbori za tijela jedinica lokalne samouprave i tijela jedinica područne (regionalne) samouprave svaka jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave snosi troškove naknade za svoje izorno povjerenstvo i svoja stručna tijela i

osobe, a naknadu za biračke odbore i zajedničke materijalne troškove jedinice snose u jednakim dijelovima.

(5) Izorno povjerenstvo jedinice objavit će na mrežnoj stranici svoje jedinice privremeno izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 90 dana od dana objave konačnih rezultata izbora, a konačno izvješće po isplati svih troškova vezanih uz provedbu izbora.

(6) Sredstva potrebna za izvršenje obveza Državnog izbornog povjerenstva vezanih uz provedbu lokalnih izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(7) U financijskom planiranju i izradi proračuna za kalendarsku godinu u kojoj se održavaju redovni izbori, Državno izorno povjerenstvo dužno je planirati sredstva potrebna za izvršenje obveza iz stavka 6. ovoga članka.

(8) Državno izorno povjerenstvo raspolaže sredstvima potrebnim za izvršenje obveza iz stavka 6. ovoga članka, određuje način korištenja tih sredstava te provodi nadzor nad njihovim utroškom.

(9) Državno izorno povjerenstvo objavit će na svojoj mrežnoj stranici privremeno izvješće o visini utrošenih sredstava za izvršenje obveza iz stavka 6. ovoga članka i načinu njihova korištenja u roku od 90 dana od dana objave konačnih rezultata izbora, a konačno izvješće po isplati svih troškova vezanih uz provedbu izbora.

POGLAVLJE X.¹⁶

MANDAT ČLANOVA PREDSTAVNIČKOG TIJELA I PREDSTAVNIKA TIJELA IZVRŠNE VLASTI JEDINICE

ODJELJAK A

MANDAT ČLANOVA PREDSTAVNIČKOG TIJELA JEDINICE

Konstituiranje predstavničkog tijela jedinice

Članak 327.

(1) Konstituirajuće sjednice predstavničkih tijela jedinica saziva čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ili osoba koju on ovlasti.

(2) Prva, konstituirajuća sjednica predstavničkih tijela jedinica sazvat će se u roku od 30 dana od dana objave konačnih rezultata izbora.

(3) Ako se predstavničko tijelo ne konstituira na sjednici iz stavka 2. ovoga članka, ovlašteni sazivač sazvat će novu konstituirajuću sjednicu u roku od 30 dana od dana kada je prethodna sjednica trebala biti održana. Ako se predstavničko tijelo jedinice ne konstituira ni na toj sjednici, ovlašteni sazivač sazvat će novu konstituirajuću sjednicu u nastavnom roku od 30 dana.

(4) Konstituirajućoj sjednici predstavničkog tijela jedinice do izbora predsjednika predsjedni prvi izabrani član s kandidacijske liste koja je dobila najviše glasova. Ako je više

¹⁶ Pitanja vezana uz mandate članova predstavničkih i izvršnih tijela jedinica ne trebaju biti predmetom ovoga Zakona. Isto bi trebalo biti sadržano u Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi

kandidacijskih lista dobilo isti najveći broj glasova konstituirajućoj sjednici predsjedat će prvi izabrani kandidat s kandidacijske liste koja je imala manji redni broj na glasačkom listiću.

(5) Predstavničko tijelo jedinice smatra se konstituiranim izborom predsjednika.

(6) Ako se predstavničko tijelo jedinice ne konstituiru u rokovima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, raspisat će se novi izbori.

Nespojivost dužnosti

Članak 328.

(1) Član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može istovremeno biti:

- osoba koja je dužnosnik u smislu posebnog zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika, osim zastupnika u Hrvatskome saboru
- osoba koju imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, imenuje Vlada Republike Hrvatske ili Predsjednik Republike Hrvatske
- sudac
- državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika
- policijski službenik, djelatna vojna osoba, službenik i namještenik u Oružanim snagama Republike Hrvatske
- zaposlenik sigurnosno-obavještajnih agencija i drugih tijela sigurnosno-obavještajnog sustava
- pročelnik, službenik i namještenik u upravnom odjelu ili službi iste jedinice,
- član upravnih tijela trgovačkih društava u vlasništvu jedinice ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica ili udjela te ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica osnivač
- osoba koja obavlja javnu ili profesionalnu dužnost za koju je posebnim zakonom propisana zabrana političkog djelovanja

(2) Član predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave ne može istovremeno biti općinski načelnik i gradonačelnik, odnosno njihov zamjenik, niti zamjenik općinskog načelnika i gradonačelnika iz reda pripadnika nacionalne manjine, odnosno iz reda pripadnika hrvatskoga naroda.

(3) Član predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave ne može istovremeno biti župan, odnosno njihov zamjenik, niti zamjenik župana iz reda pripadnika nacionalne manjine.

(4) Osobe navedene u ovom članku, osim onih za koje postoji zabrana kandidiranja, mogu se kandidirati na izborima članova predstavničkog tijela jedinica.

Mirovanje mandata

Članak 329.

- (1) Osoba koja obnaša neku od nespojivih dužnosti, osim osoba kojima je ovim Zakonom zabranjeno kandidiranje, može se kandidirati za člana predstavničkog tijela jedinice, a ukoliko bude izabrana za člana predstavničkog tijela, do dana konstituiranja dužna je o obnašanju nespojive dužnosti, odnosno prihvaćanju dužnosti člana predstavničkog tijela obavijestiti upravno tijelo jedinice nadležno za poslove predstavničkog tijela.
- (2) Član predstavničkog tijela koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje nespojive dužnosti dužan je o tome obavijestiti predsjednika predstavničkog tijela u roku od 8 dana od prihvaćanja dužnosti, a mandat mu počinje mirovati protekom toga roka.
- (3) Članu predstavničkog tijela koji ne dostavi obavijest iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mandat miruje po sili zakona.
- (4) Po prestanku obnašanja nespojive dužnosti član predstavničkog tijela nastavlja s obnašanjem dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata, ako podnese pisani zahtjev predsjedniku predstavničkog tijela. Pisani zahtjev dužan je podnijeti u roku od 8 dana od prestanka obnašanja nespojive dužnosti, a mirovanje mandata prestat će osmog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.
- (5) Ako član predstavničkog tijela po prestanku obnašanja nespojive dužnosti ne podnese pisani zahtjev iz stavka 4. ovoga članka, smatrat će se da mu mandat miruje iz osobnih razloga.
- (6) Član predstavničkog tijela ima pravo tijekom trajanja mandata staviti svoj mandat u mirovanje iz osobnih razloga, podnošenjem pisanog zahtjeva predsjedniku predstavničkog tijela.
- (7) Mirovanje mandata na temelju pisanog zahtjeva iz stavka 6. ovoga članka počinje teći od dana dostave pisanog zahtjeva sukladno pravilima o dostavi propisanim Zakonom o općem upravnom postupku, a ne može trajati kraće od šest mjeseci. Član predstavničkog tijela nastavlja s obnašanjem dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata, osmog dana od dostave obavijesti predsjedniku predstavničkog tijela.
- (8) Člana predstavničkog tijela kojem mandat miruje za vrijeme mirovanja mandata zamjenjuje zamjenik, u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (9) Na sjednici predstavničkog tijela umjesto člana predstavničkog tijela koji je stavio mandat u mirovanje ili mu je mandat prestao po sili zakona, pravo sudjelovanja i odlučivanja ima zamjenik tog člana određen sukladno odredbama ovog Zakona.
- (10) Nastavljanje s obnašanjem dužnosti člana predstavničkog tijela na temelju prestanka mirovanja mandata može se tražiti samo jedanput u tijeku trajanja mandata.

Trajanje mandata članova predstavničkog tijela jedinice

Članak 330.

- (1) Mandat članova predstavničkih tijela jedinica izabranih na redovnim izborima počinje danom konstituiranja predstavničkog tijela i traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora, odnosno do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkih tijela, sukladno zakonu kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava.
- (2) Mandat članova predstavničkih tijela jedinica izabranih na prijevremenim izborima počinje danom konstituiranja predstavničkog tijela i traje do isteka tekućeg mandata

predstavničkih tijela izabranih na redovnim izborima, odnosno do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju predstavničkog tijela sukladno zakonu kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava.

Članak 331.

(1) Članu predstavničkog tijela jedinice mandat prestaje po sili zakona i prije isteka vremena od četiri godine na koji je izabran u sljedećim slučajevima:

1. ako podnese ostavku, danom dostave pisane ostavke sukladno pravilima o dostavi propisanim Zakonom o općem upravnom postupku,
2. ako je pravomoćnom sudskom odlukom potpuno lišen poslovne sposobnosti, danom pravomoćnosti sudske odluke,
3. ako je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od 6 mjeseci, danom pravomoćnosti sudske presude,
4. ako mu prestane prebivalište s područja jedinice, danom prestanka prebivališta,
5. ako mu prestane hrvatsko državljanstvo, danom prestanka državljanstva sukladno odredbama zakona kojim se uređuje hrvatsko državljanstvo,
6. smrću.

(2) Pisana ostavka člana predstavničkog tijela podnesena na način propisan stavkom 1. točkom 1. ovoga članka treba biti zaprimljena najkasnije 3 dana prije zakazanog održavanja sjednice predstavničkog tijela. Pisana ostavka člana predstavničkog tijela treba biti ovjerena kod javnog bilježnika najranije 8 dana prije podnošenja iste.

(3) Ostavka podnesena suprotno stavku 1. točki 1. i stavku 2. ovoga članka ne proizvodi pravni učinak.

(4) Članu predstavničkog tijela kojem prestane hrvatsko državljanstvo, a koji je državljanin države članice Europske unije, mandat ne prestaje na temelju stavka 1. točke 5. ovoga članka.

Zamjenjivanje člana predstavničkog tijela jedinice

Članak 332.

(1) Članovi predstavničkih tijela imaju zamjenike koji obnašaju tu dužnost ukoliko članu predstavničkog tijela mandat miruje ili prestane prije isteka vremena na koje je izabran.

(2) Člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi političke stranke zamjenjuje neizabrani kandidat s iste kandidacijske liste s koje je izabran i član kojem je mandat prestao ili mu miruje, a određuje ga politička stranka koja je bila predlagatelj kandidacijske liste.

(3) Člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi dviju ili više političkih stranaka zamjenjuje neizabrani kandidat s iste kandidacijske liste s koje je izabran i član kojem je mandat prestao ili mu miruje, a određuju ga političke stranke sukladno sporazumu, odnosno ako sporazum nije zaključen, određuju ga dogovorno, a ako ne postignu dogovor, zamjenjuje ga prvi sljedeći neizabrani kandidat s kandidacijske liste. O sklopljenom sporazumu kao i postignutom dogovoru političke stranke dužne su obavijestiti nadležno upravno tijelo jedinice.

(4) Člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi grupe birača zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s kandidacijske liste.

(5) Člana predstavničkog tijela izabranog na kandidacijskoj listi političke stranke koja je nakon provedenih izbora brisana iz registra političkih stranaka zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s kandidacijske liste.

ODJELJAK B

MANDAT PREDSTAVNIKA TIJELA IZVRŠEN VLASTI JEDINICE

Nespojivost dužnosti

Članak 333.

(1) Općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici za vrijeme obnašanja dužnosti ne mogu biti članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a župan i njegovi zamjenici za vrijeme obnašanja dužnosti ne mogu biti članovi predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave.

(2) Općinski načelnik, gradonačelnik te njihovi zamjenici za vrijeme dok obnašaju dužnost ne može istovremeno biti :

– osoba koja je dužnosnik u smislu posebnog zakona kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika, osim dužnosnika koji je zastupnik u Hrvatskome saboru

– osoba kojeg imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, imenuje Vlada Republike Hrvatske ili Predsjednik Republike Hrvatske

– sudac

–državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika

– policijski službenik, djelatna vojna osoba, službenik i namještenik u Oružanim snagama Republike Hrvatske

- zaposlenik sigurnosno-obavještajnih agencija i drugih tijela sigurnosno-obavještajnog sustava

- rektor i prorektor sveučilišta

– predsjednik i član uprave trgovačkih društava koja su u većinskom državnom vlasništvu

– pročelnik, službenik i namještenik u upravnim odjelima ili službama jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

– član upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava u vlasništvu jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili u kojima jedinica ima većinski paket dionica ili udjela

– ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač.

- osoba koja obavlja javnu ili profesionalnu dužnost za koju je posebnim zakonom propisana zabrana političkog djelovanja osoba kojoj je posebnim zakonom zabranjeno političko djelovanje.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka primjenjuju se i na župana i gradonačelnika Grada Zagreba te na njihove zamjenike, uz iznimku da župan, odnosno gradonačelnik Grada

Zagreba i njihovi zamjenici za vrijeme dok obnašaju dužnost ne mogu biti zastupnici u Hrvatskome saboru, niti zastupnici u Europskom parlamentu.

Članak 334.

(1) Osoba koja obnaša nespojivu dužnost, osim osoba kojima je ovim Zakonom zabranjeno kandidiranje, može se kandidirati, a ako bude izabrana, mora podnijeti ostavku na nespojivu dužnost u roku od 8 dana od dana koji slijedi danu proglašenja konačnih rezultata izbora.

(2) Općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici koji za vrijeme obnašanja dužnosti prihvate nespojivu dužnost, moraju podnijeti ostavku u roku od 8 dana od prihvaćanja nespojive dužnosti.

(3) Ako općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici ne podnesu ostavku sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka prestaje im mandat po sili zakona.

(4) Općinskom načelniku, gradonačelniku i županu te njihovim zamjenicima u slučaju iz članka 333. stavka 1. ovoga Zakona, mandat u predstavničkom tijelu miruje po sili zakona.

Trajanje mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika Članak 335.

(1) Mandat općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika izabranih na redovnim ili na prijevremenim izborima počinje prvog radnog dana koji slijedi danu objave konačnih rezultata izbora i prestaje danom stupanja na dužnost novoga općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, općinski načelnik, gradonačelnik i župan i njihovi zamjenici u slučaju iz članka 334. stavka 1. ovoga Zakona, stupaju na dužnost danom podnošenja ostavke na nespojivu dužnost.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka mandat općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika koje je Vlada Republike Hrvatske razriješila sukladno zakonu kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava, traje do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o razrješenju općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

Prestanak mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihovih zamjenika prije isteka vremena na koji je izabran

Članak 336.

Mandat općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika može prestati i prije isteka vremena na koji je izabran, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona koji uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 337.

(1) Općinskom načelniku, gradonačelniku i županu, odnosno njihovim zamjenicima mandat prestaje po sili zakona i prije isteka vremena od četiri godine na koji je izabran u sljedećim slučajevima:

1. ako podnese ostavku, danom dostave pisane ostavke sukladno pravilima o dostavi propisanim Zakonom o općem upravnom postupku
2. ako mu je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost, danom pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti
3. ako je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jednog mjeseca danom pravomoćnosti sudske presude
4. ako mu prestane prebivalište na području jedinice, danom prestanka prebivališta
5. ako mu prestane hrvatsko državljanstvo, danom prestanka državljanstva sukladno odredbama zakona kojim se uređuje hrvatsko državljanstvo
6. smrću.

(2) Ako općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu nastupom okolnosti iz stavka 1. ovoga članka mandat prestane prije isteka dvije godine mandata, pročelnik upravnog tijela nadležnog za službeničke odnose će u roku od osam dana obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o prestanku mandata općinskog načelnika, gradonačelnika i župana, radi raspisivanja prijevremenih izbora za novog općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana.

POGLAVLJE XII.

ZASTUPLJENOST NACIONALNIH MANJINA U PREDSTAVNIČKOM I IZVRŠNOM TIJELU JEDINICE

ODJELJAK A.

ODREĐIVANJE ZASTUPLJENOSTI NACIONALNIH MANJINA U PREDSTAVNIČKOM TIJELU JEDINICA

Opće odredbe

Članak 338.

(1) Zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica određuje se u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

(2) Za određivanje broja pripadnika nacionalne manjine u predstavničkom tijelu jedinice mjerodavni su službeni rezultati popisa stanovništva.

Način utvrđivanja zastupljenosti nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice

Članak 339.

(1) Broj članova predstavničkog tijela iz reda pripadnika pojedine nacionalne manjine (sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina) utvrdit će se tako da se udio pojedine nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu te jedinice pomnoži s brojem članova predstavničkog tijela jedinice, a dobiveni broj zaokružuje se na cijeli broj bez decimalnog ostatka.

(2) Ako manjina koja sudjeluje u ukupnom stanovništvu jedinice s najmanje 5% ne ostvari pravo na zastupljenost u predstavničkom tijelu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, ta manjina ima pravo na jednog člana predstavničkog tijela.

(3) Prije svakih lokalnih izbora središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave objavit će na svojoj mrežnoj stranici podatke o broju članova predstavničkog tijela jedinica koji se biraju iz reda pripadnika pojedine nacionalne manjine.

Članak 340.

Osim zastupljenosti iz članka 338. ovoga Zakona pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju pravo na zastupljenost u predstavničkom tijelu i u onim jedinicama u kojima je neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu jedinice, pravo na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu propisano statutom jedinice.

Zamjenjivanje člana predstavničkog tijela pripadnika nacionalne manjine Članak 341.

Ako izabranom članu predstavničkog tijela iz reda pripadnika nacionalne manjine koja ima pravo na odgovarajuću zastupljenost u predstavničkom tijelu prestane mandat ili mu mandat miruje, odredit će mu se zamjenik u skladu s odredbama ovoga Zakona o zamjenjivanju člana predstavničkog tijela.

Utvrđivanje zastupljenosti nacionalnih manjina na provedenim izborima Članak 342.

(1) Kod utvrđivanja rezultata izbora nadležno izborno povjerenstvo utvrđuje je li osigurana odgovarajuća zastupljenost nacionalnih manjina na provedenim izborima.

(2) Ako na izborima nije postignuta odgovarajuća zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, broj članova predstavničkog tijela jedinice povećat će se do broja koji je potreban da bi odgovarajuća zastupljenost bila ostvarena.

(3) Pravo na dodatne članove predstavničkog tijela jedinice ostvaruje ona kandidacijska lista, odnosno kandidacijske liste, koja bi, odnosno koje bi, primjenom članka 303. ovoga Zakona na povećani broj članova predstavničkog tijela ostvarila, odnosno ostvarile, pravo na vijećnike. Ako na pojedinoj kandidacijskoj listi nema kandidata koji su pripadnici manjine čija zastupljenost na izborima nije postignuta, odnosno ako više nema neizabranih kandidata pripadnika manjine čija zastupljenost na izborima nije postignuta, pravo na dodatnog izabranog člana ima ona kandidacijska lista koja bi sljedeća ostvarila pravo na dodatnog člana.

(4) Sa svake kandidacijske liste izabrano je onoliko kandidata, pripadnika manjine za koju nije postignuta odgovarajuća zastupljenost na izborima, na koliko je dodatnih izabranih članova primjenom prethodnog stavka kandidacijska lista ostvarila pravo. Izabranima se smatra prvih onoliko kandidata kojih su pripadnici nacionalne manjine čija odgovarajuća zastupljenost nije postignuta prema redoslijedu na kandidacijskoj listi.

(5) Ako više nacionalnih manjina ima pravo na zastupljenost u predstavničkom tijelu, a zastupljenost nije osigurana, prilikom određivanja izabranih članova s pojedine kandidacijske liste uzima se u obzir redoslijed kandidata na listi.

(6) Ako primjenom stavka 2. ovoga članka dođe do povećanja broja članova predstavničkog tijela, broj članova predstavničkog tijela povećat će se za onoliko članova koliko nedostaje da bi bila osigurana odgovarajuća zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina, u kojem slučaju broj članova predstavničkog tijela može biti paran.

(7) Ako se primjenom odredbi ovoga članka ne osigura odgovarajuća zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice, stavci 3.-6. ovoga članka primijenit će se i na kandidacijske liste koje na izborima nisu dobile 5% važećih glasova.

(8) Ako se ni primjenom stavka 7. ovoga članka ne postigne odgovarajuća zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu, Vlada Republike Hrvatske raspisat će dopunske izbore za predstavnike nacionalnih manjina u roku od 90 dana od konstituiranja predstavničkog tijela jedinice.

Dopunski izbori¹⁷

Članak 343.

(1) Na dopunskim izborima pravo birati i biti biran imaju birači iz reda pripadnika nacionalnih manjina koji imaju pravo na zastupljenost i prebivalište na području jedinice.

(2) Pravo predlaganja kandidata za predstavnika nacionalne manjine u predstavničkom tijelu jedinice imaju političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj i birači.

(3) Za pravovaljanost kandidacijskih lista potrebno je prikupiti najmanje:

– 25 potpisa birača u jedinicama u kojima ima do 350 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

– 35 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 350 do 500 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

– 50 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 500 do 1.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

– 70 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 1.000 do 2.500 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

– 110 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 2.500 do 5.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

– 180 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 5.000 do 10.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

– 250 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 10.000 do 20.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice,

¹⁷ Preispitati opravdanost dopunskih izbora uzimajući u obzir dosadašnju praksu da u pojedinim slučajevima dopunski izbori nisu bili održali jer nije bilo predloženih kandidacijskih lista.

– 400 potpisa birača u jedinicama u kojima ima više od 20.000 pripadnika nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu jedinice.

(4) Na kandidacijskoj listi predlaže se onoliki broj kandidata koliko ih se bira, a najmanje četiri.

Objava podataka o broju potpisa birača

Članak 344.

Središnje tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu dužno je, za svaku vrstu izbora i za svaku jedinicu, utvrditi i Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti, podatke o broju potpisa potrebnih za pravovaljanost kandidacijskih lista prema broju stanovnika u svakoj pojedinoj jedinici, radi objave na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.

Odgovarajuća primjena odredbi ovoga Zakona

Članak 345.

Na sva ostala pitanja vezana uz dopunske izbore, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se propisuje izbor članova predstavničkih tijela jedinice.

Osiguranje zastupljenosti nacionalnih manjina
u predstavničkom tijelu jedinice

Članak 346.

Smatrat će se da je zastupljenost nacionalnih manjina u predstavničkom tijelu jedinice osigurana tijekom čitavog mandata predstavničkog tijela ako je osigurana u trenutku proglašenja konačnih rezultata izbora (redovnih i dopunskih).

ODJELJAK B

ZASTUPLJENOSTI NACIONALNIH MANJINA U IZVRŠNOM TIJELU JEDINICE

Određivanje zastupljenosti nacionalnih manjina u izvršnom tijelu

Članak 347.

(1) Pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda nacionalnih manjina određuje se u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i zakona kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina imaju i nacionalne manjine kojima je neovisno o udjelu pripadnika nacionalnih manjina u ukupnom stanovništvu jedinice, pravo na zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina propisano statutom jedinice.

Izbor zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana
iz redova nacionalnih manjina

Članak 348.

(1) Izbor zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina propisana su u DIJELU PRVOM-ZAJEDNIČKE ODREDBE i DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

(2) Na pitanja vezana uz mandat zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalne manjine na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona vezane uz nespojive dužnosti i mandat općinskog načelnika, gradonačelnika i župana.

ODJELJAK C.

ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA HRVATSKOGA NARODA U PREDSTAVNIČKOM I IZVRŠNOM TIJELU JEDINICE U KOJOJ PRIPADNICI NEKE NACIONALNE MANJINE ČINE VEĆINU STANOVNIŠTVA

Zastupljenost pripadnika hrvatskog naroda

Članak 349.

Pripadnicima hrvatskoga naroda jamči se pravo na zamjenika općinskog načelnika i gradonačelnika i pravo na zastupljenost u predstavničkom tijelu jedinice u kojoj pripadnici neke nacionalne manjine čine većinu stanovništva.

Članak 350.

(1) Izbor zamjenika općinskog načelnika i gradonačelnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda propisan je u DIJELU PRVOM-ZAJEDNIČKE ODREDBE i DIJELU DRUGOM-POSEBNE ODREDBE ovoga Zakona.

(2) Na zastupljenost pripadnika hrvatskoga naroda u predstavničkom tijelu jedinice te postupak njezinog ostvarenja primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje uređuju način prava na zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica.

(3) Na pitanja vezana uz nespojive dužnosti i mandat zamjenika općinskog načelnika, iz reda pripadnika hrvatskoga naroda na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona vezane uz nespojive dužnosti i mandat općinskog načelnika, gradonačelnika i župana.

DIO TREĆI PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 351.

- (1) Novčanom kaznom od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
- kandidat za davanje netočnih podataka na očitovanju o prihvaćanju kandidature (članak 30.)
 - kandidat koji je prihvatio kandidaturu na više kandidacijskih lista za isto predstavničko tijelo (članci 129., 227. i 277.)
 - kandidat koji je prihvatio više kandidatura za koju postoji zabrana višestrukog kandidiranja (članci 184. i 277.)
 - birač koji uzme glasački listić sa biračkog mjesta (članak 91.)
- (2) Novčanom kaznom od 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj
- Izborni sudionik koji u propisanom roku ne uklone plakate postavljene za vrijeme izborne promidžbe (članak 56.)
 - izborni sudionik koji vodi izbornu promidžbu na nedopušten način (članak 54. stavak 2.)
- (3) Novčanom kaznom od 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- fizička osoba za povredu izborne šutnje (članak 53.)
- (4) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
 - kandidat na izborima za povredu izborne šutnje (članak 53.)
- (5) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
 - pravna osoba za povredu izborne šutnje (članak 53.)
- (6) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
 - odgovorna osoba u pravnoj osobi za povredu izborne šutnje (članak 53.)

Članak 352.

- (1) Za prekršaje utvrđene odredbama ovoga Zakona ovlašteni tužitelj je državni odvjetnik.
- (2) O utvrđenim povredama ovoga Zakona, nadležno izborno povjerenstvo obavijestit će Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

DIO ČETVRTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 353.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine, broj 116/99., 109/00. – vjerodostojno tumačenje, 53/03., 167/03. – Odluka o nedavanju vjerodostojnog tumačenja, 44/06. – Zakon o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, 19/07., 20/09. – vjerodostojno tumačenje, 145/10., 24/11. – Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, 93/11. – Odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske i 120/11. – pročišćeni tekst, 66/15.-pročišćeni tekst i 104/15- Odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske)

- Zakon o izboru predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 22/92, 42/92.-ispr., 71/97., 69/04.-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 99/04.-ispr. Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske , 44/06. -v. čl. 27. stavak 2. Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske-prestaje važiti čl.21. st.1. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske, 24/11.- v. čl. 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe-prestala važiti odredba članka 16. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske, 128/14.)

- Zakon o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 92/10, 23/13 i 143/13)

- Zakon o lokalnim izborima (Narodne novine, broj 144/12. i 121/16.)

- Zakon o pravu državljana drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, broj 92/10)

- (2) Ovaj Zakon stupa na snagu _____ od dana objave u Narodnim novinama. Ili Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama i stupa na snagu ____ (ako stupa točno određenog dana).